

Po golih besedah vendarle dejanja?

ALJOŠA GAŠPERLIN

Zanonato ni Passera, Seracchiani je na Tondo. Novi minister za gospodarski razvoj Flavio Zanonato je takoj pokazal zanimanje za problematiko škedenjske železarne in med včerajšnjim obiskom v Trstu tudi potrdil, da namerava Rim rešiti to vprašanje. Nova predsednica Dežele Furlanije-Julijске krajine Debora Serracchiani je ravno tako prepričana, da se je potrebno takoj lotiti reševanja problemov. V sredo se je v Rimu sestala s premierjem Enricom Letto, v Trst pa sta prišla v samem tednu dni kar dva ministra, pa čeprav je vlada še v povojih: poleg Zanonata se je namreč z najhujšimi tržaškimi problemi seznanil še minister za okolje Andre Orlando.

Rim in Dežela FJK sta skratka dokazala, da so se razmere krepko spremenile. Montijev minister za gospodarski razvoj Cipriano Passera je tik pred zapadlostjo mandata izključil škedenjsko železarno s seznama kriznih industrijskih območij. Javnega denarja za bonifikacijo območja železarne v tem primeru ne bo. Nekateri pravijo, da tega ni storil, ker naj bi to bilo povezano z gradnjo plinskega terminala (ki je propadla). Drugi so mnenja, da prejšnji predsednik Dežele FJK Renzo Tondo ni naredil ustreznih korakov v Rimu. Kakor koli že, ni skrivnost, da nosi Tondova desnosredinska dejelna uprava marikatorje odgovornost za zamudo pri proizvodni preobrazbi železarne.

Prej Orlando in včeraj Zanonato sta potrdila, da bo vlada vključila železarno med krizna industrijska območja in da bodo vsekakor našli specifično rešitev. Sindikati so previdni, vendar so izrazili zadoščenje. Z novo dejelno upravo se bo nedvomno lažje pogovarjati, zato ne bi smelo biti večjih težav s postopkom glede programskega sporazuma za preobrazbo železarne.

Sicer je bilo zapletov doslej še in še, od zamud pri delovanju ustrezatega dejelnega omizja do neusklenjenih odnosov med dejelno vlado in Rimom. Polena pod noge so metali še drugi in drugi še bodo, začenši s Pristaniško oblastjo, ki zagovarja drugačno namembnost za območje železarne. Skratka, to je zapleteno vprašanje, za katerega zagotavljajo, da ga namerava italijanska in dejelna vlada rešiti, in to čim prej. Poglavito je seveda, da bodo lepim besedam in svečanim obljubam sledila dejanja. Besed glede železarne in sploh tržaškega razvoja je bilo namreč še preveč.

ITALIJA - Vsedržavna skupščina bo danes izvolila Bersanijevega naslednika

Demokrate naj bi do kongresa vodil Epifani

**ZKB - Občni zbor
Z dobičkom,
krizi navkljub**



ZGONIK – Zadružna kraška banka ostaja, kljub gospodarski krizi, ki tlači tudi naš prostor, zvesta svojemu poslanstvu in torej tesno povezana s tržaškim teritorijem in svojimi preko 2.000 člani. Banka, ki razpolaga z enajstimi poslovalnicami in zaposluje 105 ljudi, je kljub večjim izgubam pri terjatvah, ki so žal posledica krize, lanskoposlovno dobro zaključila s čistim dobičkom 283.000 evrov. Prav tako razveseljivo, če ne morda še bolj, pa je

dejstvo, da je v razne kulturne, športne in socialne dejavnosti, ki potekajo na teritoriju, vložila kar 319.000 evrov.

S temi podatki so postregli na si nočnem občnem zboru ZKB, ki je tudi letos potekal v zgoniščem športnem centru in se ga je udeležilo 329 članov. Obsežno in razčlenjeno poročilo je v imenu upravnega odbora podal predsednik Sergij Stancich. O dogodku bomo podrobnejše poročali v jutrišnji izdaji dnevnika.

**Funkcionalna
pismenost ključ za
preživetje manjšine**

Na 5. strani

**Na openskem odru
igralci s posebnimi
potrebami**

Na 8. strani

**Človeška napaka
botrovala smrti**

na 12. strani

**Zasegli tovor
prašičjih stegen**

Na 13. strani

št. 109 (20.737) leta LXIX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 vviši Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Gocu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženih Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

SOBOTA, 11. MAJA 2013

1,20 €

POŠTINA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45%
Art. 2, comma 20/b, legge 66/96 - Trieste

Štanjel SE PREBUJU
KONCERT ROMSKE GLASBE
SKUPINA ŠUKAR
Štanjel - 11.5.'13 ob 21h

305.11
9 771124 666007

RIM - Najprimernejša osebnost za vodenje Demokratske stranke do kongresa je Guglielmo Epifani. Tako je sinoči sporočila skupina šestih »modrecev«, ki ji je koordinacija stranke poverila nalogo, naj pripravi današnje zasedanje vsedržavne skupščine.

Skupščina, ki se bo zbrala v novem gospodarskem razstavišču v Rimu, bo namreč imela na dnevnem redu odstop Pierluigija Bersanija in izvolitev novega sekretarja, ki naj bi stranko vodil do kongresa, ki bo predvidoma oktobra. Zasedanje bo uvedel strankin vodja v eni izmed obet vej parlamenta, na njej pa bo predvidoma nastopil tudi premier Enrico Letta.

Na 11. strani



**TRST - Minister za gospodarski razvoj
Zanonato: Železarna bo v kriznem območju**



3

**MARINIGH
confezioni**

**Nova kolekcija
POMLAD/POLETJE**



Trg Cavour, 25
34074 - Tržič

Tel in Fax 0481 791066

pred cono namenjeno peščem,
tik ob večnadstropnemu parkirišču

lineaflex made in Italy

Prodaja direktno iz proizvodnje

TRST - Ulica Orlandini 38/b - Tel. 040 2469359 - Faks 040 3498603
e-mail: mobilmarketiestenew@yahoo.it

**Ležišča,
postelje,
počivalniki,
garniture,
podlage**

**POPUST do
50+20%**



ZAGREB - Borut Pahor se je včeraj sestal s premierjem Zoranom Milanovićem

Slovenija in Hrvaška bolj povezani tudi v gospodarstvu

Soglasje o nadeljevanju reševanja spora o LB na podlagi sporazuma o nasledstvu

ZAGREB - Slovenski predsednik Borut Pahor se je včeraj v nadaljevanju dvodnevnega uradnega obiska na Hrvaškem srečal s hrvaškim premierom Zoranom Milanovićem in se pogovarjal tudi o reševanju vprašanja Ljubljanske banke. Z gostiteljem Ivom Josipovićem pa sta se na hrvaško-slovenskem gospodarskem forumu zavzela za poglobitev gospodarskega sodelovanja. Po četrtekovih pogovorih o vprašanju LB z Josipovićem se je Pahor temu problemu včeraj posvetil še z Milanovićem, s katerim se je srečal na štiri oči. Po srečanju se je izvedelo, da sta soglašala z nadaljevanjem reševanja spora o LB v okviru marčevskega memoranduma z Mokric, ki predvideva pogajanja na podlagi sporazuma o nasledstvu.

Da bosta zunanjia ministra Hrvaške in Slovenije, Vesna Pusić in Karl Erjavec, spor začela urejati pri Banki za mednarodne poravnave v Baslu že maja ali junija, je Pahor napovedal v pogovoru za Hrvaško televizijo (HTV) v četrtek zvečer. Predvidoma se bosta ministroma pri-družila tudi finančna strokovnjaka France Arhar in Zdravko Rogić. Pahor je v četrtek tudi ocenil, da je bilo »srečno naključe«, da je med začetkom njegovega obiska v četrtek na pristojnem sodišču v Zagrebu potekala tudi obravnava v primeru ene od tožb proti LB in NLB.

Srečna okoliščina je bila po njegovih ocenah v tem, da so se zatem z gostitelji dogovorili za čim prejšnje reševanje spora v Baslu. Tako naj bi se izognili novim zapletom zaradi primerov tožb, ki potekajo na hrvaških sodiščih proti slovenskim bankam kljub zavezam vlade v Zagrebu, da bodo postopke ustavili takoj po podpisu memoranduma na Mokricih 11. marca.

Pahorjev gostitelj, hrvaški predsednik Josipović, je v četrtek poudaril, da je memorandum mednarodna pogodba, kot opozarja tudi Slovenija.



Borut Pahor in Zoran Milanović

DELO

Mednarodne pogodbe pa so nadomačo zakonodajo, na katero se sklicujejo odvetniki Privredne banke Zagreb in Zagreške banke v postopkih proti LB in NLB. Naslednja obravnava v eni od tožb je napovedana za 10. junij.

Po srečanju z Milanovićem se je Pahor nato znova srešel z Josipovićem. Skupaj sta nagovorila udeležence hrvaško-slovenskega gospodarskega foruma v poslopu Hrvaške gospodarske zbornice. Poudarila sta pomen povezovanja med državama in skupnih nastopov na različnih trgih, posebej po otoplitvi političnih odnosov, ki so posledica dogovorov o načinu reševanja spornih vprašanj.

Na Hrvaškem je 27 odstotkov vseh slovenskih naložb v tujini, do te pomembne številke pa je prišlo po ureditvi odprtih političnih vprašanj med državama, je dejal Pahor. »Slovenci in Hrvati smo postali iskreni priatelji in morebitne probleme rešujemo in bomo reševali v duhu medsebojnega zaupanja in v dobrni veri, kar je ključno za našo skupno prihodnost, saj vsak zase lahko

storimo veliko, skupaj pa še več,« je izpostavil. Poudaril je, da je Hrvaška postala zanesljiva država za slovenske naložbe ter da bo prepletosten in soodvisnost obeh gospodarstev prišla še bolj do izraza po vstopu Hrvaške v EU čez nekaj tednov. Hrvaška je sicer četrta najpomembnejša slovenska zunanjetrgovinska partnerica.

»Prav tako ne smemo gledati le bilateralnih možnosti povečanja sodelovanja, ampak tudi, kako bi lahko skupaj nastopali na trigh regij in tudi na tretjih trigh,« je dejal Pahor. V nagovoru gospodarstvenikom je omenil tudi prizadevanja za oživitev procesa Brdo, ki bi z nadaljevanjem spravnega procesa lahko pomembno pozitivno vplival na poslovni svet v tem delu Evrope. Izpostavil je tudi idejo o gospodarskem povezovanju Slovenije in Hrvaške z več pokrajinami v Italiji, Avstriji in Nemčiji, s katerimi sicer poteka tudi večina slovenske blagovne menjave s tujino.

Slovenski predsednik se je odzval tudi na aktualne dogodke v Sloveniji.

Ocenil je, da je vladna odločitev o zvišanju davka na dodano vrednost boljša kot uvajanje kriznega davka, pod pogojem, da bodo hitro uveljavljeni vsi napovedani ukrepi in bo uspela tudi napovedana privatizacija. »Slovenija se bo rešila iz težav brez tuje pomoči, pa čeprav skozi šivankino uho,« je prepričan Pahor.

Tudi hrvaški predsednik Josipović je poudaril, da bo hrvaško-slovensko partnerstvo dobilo »višjo dimenzijo« po vstopu Hrvaške v EU, ko bo »padla tudi poslednja ovira« in bodo lahko, tudi s pomočjo EU skladov, zaživeli veliki skupni projekti.

Poglobitev gospodarskega sodelovanja in kapitalsko povezovanje vidi na različnih področjih, kot so energetika, prometna infrastruktura, kovinska industrija, informacijsko-tehnološki sektor, avtomobilski industriji in turizem, ne-nazadnje tudi maloprodajne verige. Ob slednjem je izrazil prepričanje, da bosta medsebojno povezani največji nacionalni trgovski verigi lahko postali vodilni ne le v regiji, ampak tudi širše. Kot pomemben prometni projekt je izpostavljen izgradnjo prometnice Maribor-Krapina-Zagreb ter povezovanje pristanišč v Kopru in na Reki s tržaškim pristaniščem preko logističnega holdinga, ki bi bil lahko po njegovem mnenju konkurenčen Rotterdamu in Genovi.

Foruma se je udeležilo več kot 70 predstavnikov hrvaškega in slovenskega gospodarstva, 17 podjetij iz obeh držav pa je podpisalo pismo o nameri o ustanovitvi centra za učinkovite energetske rešitve, ki bo pomagal k celostni ponudbi slovenskih podjetij in njihovih hrvaških partnerjev v tem sektorju.

Ob zaključku Pahorjevega obiska sta predsednika Hrvaške in Slovenije še predavala študentom zagrebške pravne fakultete na temo »Skupaj v Evropo«. (STA)

Odškodninska tožba

Luke Koper

KOPER - Na Okrožnem sodišču v Kopru se je s predobravnim narokom začela tožba Luke Koper zaradi plačila odškodnine proti nekdanji upravi na čelu z Robertom Časarjem v zvezi z več posli, v enem primeru pa tudi proti nekdanjim nadzornikom. Tožbo je po sklepnu skupščine delničarjev septembra 2010 vložila tedanjna uprava pod vodstvom Gregorja Veselka. Glavna obravnava se bo sicer začela 5. julija, saj so STA pojasnili v Luki Koper.

Vrednost odškodninskega zahodnika znaša 32,6 milijona evrov. Na podlagi konsolidiranega poročila posebne revizije Luke Koper iz aprila 2010, proučitve elementov odškodninske odgovornosti s strani odvetniških pisarn in ceničnih poročil je Veselkova uprava vložila odškodninske tožbe zoper nekdanje člane uprave Roberta Časarja, Alda Babiča, Marjana Babiča in Borisa Marzija v zvezi s posli s podjetjem Grafist, od-kupom in rušenjem skladišč na potniškem terminalu v Kopru, nakupom nepremičnine z objektom Luna v Sežani, stroškovno upravičenostjo vodenja investicije podaljšanja prvega pomora ter s posli v zvezi s podjetjem Adriasole in Ecoporto.

V zvezi z nakupom poslovne deleža v slovaškem podjetju TT Invest pa je Luka vložila odškodninsko tožbo tudi zoper nekdanje člane nadzornega sveta Marjana Bežjaka, Orjana Bana, Borisa Bradača, Olgo Franca, Metoda Mezgeca, Nebojo Topića, Marka Valentinčiča in Bojanu Zadela.

Zoper člane Časarjeve uprave na istem sodišču že poteka kazenski postopek zaradi domnevne zlorabe položaja pri dokapitalizaciji hčerinskih družb Luke Koper v Romuniji. Časarju so sicer januarja v procesu v zvezi z nepremičninskimi posli Luke Koper pri Sežani, med katere je sodil tudi posel pri nepremičnini Luna, za zlorabo položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti in nedovoljenega sprejemanja daril na prvi stopnji prisodili zaporno kazeno šestih let ter petletno prepoved opravljanja funkcij direktorja oziroma člena uprave v gospodarskih družbah. (STA)

LJUBLJANA - Varčevalni ukrepi

Zblíjanje stališč med vlado in sindikati

LJUBLJANA - Vlada in sindikati javnega sektorja so včerajšnja pogajanja o varčevalnih ukrepih zaključili brez dokončnega dogovora. Pogajanjim ni uspelo zapreti na vsebinski ravni, z zblíževanjem stališč pa nadaljujejo v pondeljek. Predstavniki obeh strani pa se strinjajo, da so prišli do resnega zblížanja. Vlada v pondeljek pričakuje parafranje sporazuma. Vladni pogajalci in predstavniki sindikatov so se včeraj ustavili na točki, ki pomeni dosti resno zblížanje, vendar ni bilo pogojev za to, da bi pogajanja lahko zaprli na vsebinski ravni, zato se v pondeljek nadaljujejo, je pa koncu pojasnil vodja konfederacije sindikatov javnega sektora Branimir Štrukelj.

Dodal je, da so sicer z izračuni razčistili v celoti, a če želijo priti do rezultata, je treba na obeh straneh poiskati dodatne kompromisne predloge. Štrukelj sicer dopušča možnost, da bi bil dogovor lahko parafiran že v pondeljek, vendar poudarja, da to ni nujno. Glavni vladni pogajalec, minister za notranje zadeve in javno upravo Gregor Virant pa je prepričan, da bo dogovor v pondeljek parafiran in bo vladu vse skupaj obravnavala na četrtkovi seji, poslanci pa 21. maja.

»Narazen smo za dlako in ne vidim nobenega pomembnega razloga, da se v pondeljek ne bi dokončno dogovorili,« je izpostavil. Spomnil je na dogovor s sindikalno stranjo, da bodo o vseh podrobnostih in vsebin ukrepov govorili na koncu. Ob tem pa je dodal, da so se ujeli »nekje na zlati sredini«. Za dogovor s sindikati za letos je sicer vrla v programu stabilnosti, ki ga je že poslala v Bruselj, postavila rok do včeraj. S tem je vrla po Štrukeljevem mnenju znova storila pomembno napako, saj da je to dejanje vsaj za sindikate podcenjujoče, hkrati pa da tudi ni bilo posebej modro tega napovedovali vnaprej. »Jaz se držim pravila, da najprej skočim v potem reci hop,« je še dejal.

A kot je pojasnil Virant, navedba tega datuma ni bistvena in gre zgolj za tehniko, zato tudi ne pričakuje nobenih težav s strani EU, ker do dokončnega dogovora s sindikati včeraj niso prišli. Ključno je namreč pokazati Bruslju, koliko denarja je oziroma bo vrla privarčevala letos in prihodnje leto.

Prihranek ukrepov je v programu stabilnosti naveden v višini 158 milijonov evrov. Tako je cilj glede plačne mase točno določen in ta cilj bo vrla v pogajanjih s sindikati doseglj, je zatrdiril Virant. Pojasnil je še, da bodo dogovorjeni ukrepi načeloma veljali do konca prihodnjega leta in se o njih več ne bo treba pogajati. (STA)

LJUBLJANA - Priljubljena manifestacija

Danes osrednji in zaključni program Pohodov ob žici

LJUBLJANA - Del poti, kjer so okupatorji med drugo svetovno vojno Ljubljano obdali z bodečo žico, so včeraj okviru pohoda Pot ob žici prehodile skupine osnovnošolcev in srednješolcev. V četrtek so se kot prvi na pohod podali otroci iz ljubljanskih vrtcev, del poti pa jih je prehodilo 7163, so sporočili s Timinga Ljubljana. Osnovnošolci in srednješolci so se se na pohod lahko vključili na eni izmed kontrolnih točk 35 kilometrov dolge trase. Osnovnošolci so prehodili enega, dva ali tri odseke, srednješolci pa štiri oziroma pol poti.

Danes, na zadnji dan prireditve, so na vrsti rekreativni pohodi za vse generacije in teki trojk za osnovnošolce ter srednješolce na tri kilometre. Teki bodo tudi udeleženci, ki spašajo v članske in veteranske kategorije, in sicer na 12,5 ali 29 kilometrov. Na Kongresnem trgu bo danes še zaključna prireditve, kjer bodo podelili nagrade zmagovalnim ekipam teka trojk.

Zaradi prireditve bo prometne ureditev nekoliko spremenjena. Včeraj ob 16. uri bodo namreč začeli postavljati prireditveni prostor, zato je bilo že zjutraj prepovedano parkiranje, ustavljanje in promet po Vegovi ulici. Takšna ure-



Skupina pohodnikov na poti

ditev bo trajala do danes do 18. ure.

Na pohodu bo danes sodeloval tudi Amnesty International Slovenije, ki bo opozorjal na problematiko dostopa do vode. Kot so v organizaciji zapisali v sporočilu za javnost, več kot 900 milijonov ljudi na svetu in okrog milijonov prebivalcev v Evropi nima dostopa do vode, čeprav je to človekova pravica in jo morajo države zagotoviti vsem prebivalcem.

»V Sloveniji imajo skoraj vsi prebivalci dostop do varne pitne vode, a žal to ne velja za številne Rome. Vladni podatki iz leta 2010 kažejo, da od 20 do 30 odstotkov romskih naselij na jugovzhodu države nima dostopa do pitne vode,« so opozorili v organizaciji. (STA)



DEŽELA - Minister zagotovil rešitev vprašanja škedenjske železarne

Zanonato: Trst krizno industrijsko območje

TRST - Italijanska vlada bo vključila škedenjsko železarno na seznam kriznih industrijskih območij. To bo storila prek spremembe zakonskega odloka št. 83/2012 in bo vključila železarno na seznam skupaj s tovarno v Piombinu, ki jo je prejšnja Montijeva vlada upoštevala. Ko pa bi prišlo do težav v parlamentu, bo Rim izdal specifičen dekret za Trst.

To je povedal novi minister za gospodarski razvoj Flavio Zanonato včeraj na sedežu deželne vlade Furlanije-Julijanske krajine, kjer se je glede te problematike sestal s predsednico Dežeze FJK Debora Serracchiani in drugimi deželnimi odborniki. Zanonato se je na ločenih srečanjih sestal tudi s tržaškim županom Robertom Cosolinijem, vladno komisarko in tržaško prefektino Francesca Adelaiide Garufi ter z zveznimi sindikalnimi organizacijami Cgil, Cisl in Uil ter sindikati kovinarjev Fiom-Cgil, Fim-Cisl in Uilm-Uil.

Zanonato je odločitev najavil na tiskovni konferenci skupaj s predsednico Serracchianijevo in s tem potrdil napovedi ministra za okolje Andreje Orlando, ki je bil v Trstu prejšnji teden. Serracchianija je povedala, da so že na pogovoru z Orlandom razložili problematiko železarne in zahtevali spremembo vladnega odloka Zanonatovega predhodnika Corrada Passere, ki je med kriznim območjem vključil tovarno v Piombinu, a ne tržaške železarne. Deželna predsednica je tudi spomnila, da so storili pomembne korake glede osnutka programskega sporazuma, potem ko so sindikati sredi aprila posredovali pripombe. Zato je deželna uprava zahtevala ukrepe in prosila Zanonata, da posreduje.

Minister Zanonato je poudaril, da je škedenjska železarna simbol težav evropskega železarskega sektorja, ki mu namerava Evropska unija zdaj pomagati. EU bo namreč junija objavila načrt za razvoj te panoge in dala na razpolago finančna sredstva, ki bi jih lahko koristil tudi Trst. Serracchianija je dejala, da je posredovala pri podpredsedniku Evropske komisije Antoniju Tajaniju, da se v evropski načrt vključi tudi območje škedenjske železarne. Deželna predsednica je Tajanija tudi povabila, da obiše Trst in železarno. O evropskem načrtu je bil sicer govor tudi na torkovem srečanju v Rimu, ko so se o prihodnosti žele-



Minister Flavio Zanonato.
Desno: pogled na škedenjsko železarno.
Spodaj: srečanje na sedežu deželne vlade

KROMA

zarne z Zanonatom in s podtajnikom na ministrstvu za gospodarski razvoj Claudio de Vincentijem pogovarjali predstavniki državnih in tržaških panožnih sindikatov Fiom-Cgil, Fim-Cisl in Uilm-Uil. Minister Zanonato je že takrat zagotovil, da bo namenil posebno pozornost za kovinarski sektor, ki je danes v hudi krizi.

Zanonato je včeraj govoril o krizi skupine Lucchini in še povedal, da bo potrebno za podrobnejšo analizo škedenjskega vprašanja počakati na poslovni načrt, ki ga pripravlja izredni komisar Lucchinija Piero Nardi. Načrt naj bi bil nared v kratkem in ga bo Nardi predstavil najkasneje 22. ju-

nija. Minister je še dodal, da je tržaško vprašanje vsekakor različno od Piombina in bo potrebno torej razčistiti položaj železarne in prihodnosti območja pod Škedenjem v luči njene proizvodne preobrazbe.

Kaj pa konkretno pomeni, da postane Trst krizno območje? Vključitev železarne v odlok ali izdaja posebnega odloka bo pomenilo vrsto ugodnosti in olajšav (za Piombino je italijanska vlada na tej osnovi namenila 40 milijonov evrov). V tem primeru bodo postopki manj zapleteni, še predvsem pa bo to jamčilo delovna mesta. Delavce železarne bodo lahko npr. sprva zaposlili pri bonifikaciji oziro-



ma kasnejših stopnjah proizvodne preobrazbe. Zadeva je vsekakor zpletena in jo je treba podrobno proučiti. Dovolj je pomisli, da gre tu za zaprtje koksarne, pa tudi plavža, zaprtje železarne pa bo pomenilo v bistvu tudi zaprtje družbe Elettra, ki proizvaja elektriko na podlagi plina iz železarne. Pomembno bo vsekakor jamčiti zaposlene, je še poudaril minister Zanonato. Zato bo potrebno, da nastanejo pri postopku bonifikacije druge dejavnosti. Poglavitnega pomena pa bo pri tem ugotovitev subjekta, ki bo zadolžen za prehod in za upravljanje novih dejavnosti.

Aljoša Gašperlin



Marjan Miklavec v komenski knjižnici

KOMEN - V torek, 14. maja, bodo ob 18. uri v komenski knjižnici v okviru srečanj Likovnega krožka gostili sežanskega akvarelista Marjana Miklavca in si ogledali dokumentarni film Jadrana Sterleta z naslovom Kraška dediščina Marjana Miklavca.

Razstava v Divači

DIVAČA-V razstavnih prostorih Občine Divača bodo v ponedeljek, 13. maja, ob 19. uri odprli fotografsko razstavo članic Foto kluba Žarez Sežana z naslovom »Njen pogled«. Na razstavi, kjer se bo predstavilo devet članic društva, bo o avtoricah in njihovem delu spregovoril dosedanji predsednik društva Jadrán Čeh, nagovoril pa jih bo tudi pravkar izvoljeni predsednik Radovan Gregorič.

Razstava v muzeju Parenzana v Izoli

V muzeju Parenzana v Izoli (Ul. Alme Vivode 2) je do konca maja odprta razstava o oblačilni kulturi v teh krajinah v začetku 20. stoletja, na kateri razstavlja svoje lutkice tudi Daniela Tuljak Bandi iz Doline. Urnik razstave: ob četrtekih, petkih in sobotah od 16. do 19. ure, ob nedeljah od 10. do 12. ure. Za informacije Srečko Gombač 00386-(0)41-613299.

L'AGRARIA AGRONOM GIORDANO RIOSA

Trideset let izkušenj zagotavlja najvišjo kakovost po najbolj ugodni ceni

MOTORNA KOSILNICA od 55,00 € in od 150,00 €	MOTOKULTIVATOR od 1.160,00 €
MOTORNA ŽAGA od 100,00 € in od 185,00 €	PLINSKI ŽAR od 140,00 €
MOTORNA TLAČILKA od 205,00 €	SESALNIK PUHALNIK ZA LISTJE od 49,50 €
ŠKARJE ZA ŽIVO MEJO od 82,00 € in od 290,00 €	PARKOVNI TRAKTOR Z MOTORJEM HONDA od 1.120,00 €

SVETOVANJE IN SERVIS 2 LETI POPOLNE GARANCIJE ZA VSE STROJE

Državna cesta 14, le 500 po mostu na Soči • Papariano di Fiumicello (UD), Tel. 0431.968658 - Faks 0431.970069 • Nedelja in ponedeljek zaprto

**ZA TRIDESETO OBLETNICO
NUDIMO POSEBNE CENE**

PARKOVNI TRAKTOR Z MOTORJEM HONDA od 1.120,00 €	MOTORNA KOSILNICA od 160,00 €
PREKOPALNIK od 295,00 €	VISOKOTLAČNI ČISTILNIK od 125,00 €
AGREGAT od 102,00 €	BIO DROBILNIK od 160,00 €
REZALNIK LESA od 295,00 € in od 600,00 €	MOTORNÍ KOSA

ANGLIT



TRIESTE TRASPORTI - Predstavitev obračuna za lanskoletno poslovanje

Avtobusi izgubili 2 milijona potnikov

Prevozno podjetje Trieste Trasporti je bilo zaradi krčenja deželnih prispevkov primorano zmanjšati število prevoženih kilometrov in torej v nekaterih primerih celo ukiniti avtobusne linije. Od 18. marca so tako tržaški avtobusi prevozili 400 tisoč kilometrov manj, kot kaže pa se trend ne bo spremenil, saj je Dežela FJK ukinila prispevki v višini 2,2 milijona evrov, kar dejansko pomeni kar 600 tisoč prevoženih kilometrov manj. »Prizadevamo si, da bi bili uporabniki čim manj oškodovani, zato preverjam s pokrajinsko upravo, ki je odgovorna za javni lokalni prevoz, kako bi lahko ukrepali.«

Predsednik podjetja TT Giovanni Longo ni skrival zaskrbljenosti, hkrati pa je novinarjem postregel tudi z nekoliko bolj spodbudnimi podatki o lanskoletnem poslovanju. Kljub nelahkim razmeram, je namreč podjetje TT zaključilo poslovno leto 2012 z dobičkom 3.963.380 evrov. Skupščina delničarjev je hkrati določila vsoto izplačila dividend lastnikom delnic (to sta javna družba AMT Trasporti 60 odstotkov in družba Arriva Italia 40 odstotkov), in sicer 110 evrov na delnico za skupnih 3.740.000 evrov. »Tak rezultat je posledica prodaje 33 avtobusov, za kar smo prejeli 2.801.000 evrov. Se pravi, da moramo biti opreznii pri kakršnem koli zaključku, saj gre navsezadnje za nek prihodek una tantum, ki je vezan v glavnem na omenjeno prodajo,« je novinarje produčil Longo. Skupen dobiček podjetja se je v primerjavi z letom 2011 dvignil za 5,25 odstotka, hkrati pa so se povisali stroški za proizvodnjo za 5,55 odstotka. Na vprašanje, zakaj dobiček ponovno ne investira, je tržaški občinski odbornik za proračun Matteo Montesano pojasnil, da je slednji porazdeljen med dividende, ki krijejo v glavnem stroške tržaške občine predvsem na socialnem in vzgojnem področju, za uravnovešenje bilance.

Že devet let skušamo omejevati stroške, doslej pa še nismo odslovili nobenega uslužbenca, je pojasnil pooblaščeni upravitelj Cosimo Paparo. »Ponosamo se lahko z najsdobnejšimi in oko-

lju prijaznimi avtobusi, vendar je potnikov vse manj.« Število potnikov je namreč v primerjavi z letom 2011 krepko upadelo, celo 2 milijona manj jih je (-2,8 odstotka). Paparo je sicer pojasnil, da so pri teh podatkih upoštevali samo tiste, ki ob vstopu žigosajo vozovnico. »Vse več je namreč takih, ki se z avtobusom pelje zastonj. Večina jih stoji ob strojku za žigosanje in upa, da ne bo vstopil kontrolor.« Težko je nadzirati potnike; pri podjetju so se že odločili za zaposlitev t.i. »vigilantesov« oz. oseb, ki v civilnih oblačilih preverjajo žigosanje vozovnic, vendar je brihtnežev še vedno preveč. Pomisili so celo, da bi to funkcijo kontrolorja opravljal sam voznik na končni avtobusni postaji.

Na skupščini so tudi potrdili člane upravnega sveta in nadzornega odbora. (sas)



MEDNARODNA TRGOVINA - Pristopila Občina Trst

Dan pravične trgovine

Cilj je odprava izkorisčanja in skrajne revščine, v skladu s cilji milenija, ki si jih je zadala OZN

Danes je svetovni dan pravične trgovine, v sklopu katerega se številne organizacije po svetu zavzemajo za pravičnejše cene in manj izkorisčanja. Ob tem dnevu prirejajo tudi v Trstu nekaj tematskih dogodkov in ozaveščevalno kampanjo, kot sta na včerajšnji novinarski konferenci povedala podžupanja Fabiana Martini in župan Roberto Cosolini. Predstavitev sta se udeležila tudi Marija Besednjak, ki upravlja pravično prodajalno Senza Confini Brez meja, in Paolo Albanese iz pravične trgovine Mosaico.

Na srečanju so pojasnili, v čem je ideja pravične trgovine. Pomoč proizvajalcem, bolj pravične cene, enako vključevanje žensk in moških, prepoved otroškega dela in zagotavljanje varnih in zdravih delovnih pogojev - to je nekaj glavnih idej iz včerajšnje predstavitev, na kateri je bilo tudi rečeno, da gredo proizvodi bolj neposredno iz rok proizvajalca do rok kupca. Marija Besednjak je med drugim tudi povedala, da v sklopu pravičnih trgovin s proizvajalci vzpostavljajo dolgoročne odnose, vlagajo v razvoj znanja proizvajalcev, od proizvajalcev pa se tudi zahteva, da pri pridelavi ne uničujejo okolje. Podobne aspekte pravične trgovine je izpostavil tu-

di predsednik združenja Mosaico Paolo Albanese, ki je potudaril, da dejavnost pravične trgovine temelji na trajnostnem razvoju, upošteva socialna, ekomska in okoljska merila. Ob tem se je govornik tudi zahvalil občinske upravi, ki je prisluhnila njihovi ideji za organizacijo niza dogodkov, s katerim bodo danes ozaveščali ljudi o pomenu pravičnih trgovin.

S sistemom pravičnih trgovin pa se strinja tudi župan Cosolini, ki je izpostavljal dve veliki težavi mednarodnega sistema trgovanja in podpis izjava, s katero se obrača na državnik, ki se bodo septembra letos srečali v New Yorku in razpravljali o uresničevanju milenijskih razvojnih ciljev po letu 2015. V podpisani izjavi župan (in veliko drugih italijanskih županov) poziva državnik, naj razvijajo takšno politiko za prihodnost, v sklopu katere si bodo prizadevali za enakost, pravičnost in trajnostni razvoj.

Naj ob koncu povemo, da bodo v sklopu današnjega svetovnega dne pravične trgovine ideje in načela o njej širili veden, osrednje dogajanje pa bo na sporedu ob 16.30 v parku San Michele, kjer bo poskrbljeno tudi za najmlajše občane. V primeru slabega vremena bo prireditve odpadla. (sc)

MILJE - Odprli jo bodo jutri

Nova kolesarska pot pri potoku Osp

Jutri ob 10.45 bodo predali načrto kolesarsko pot pri potoku Osp - sad investicije iz evropskega projekta KRAS-CARSO, ki je sponzoriran v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013.

Nov odsek steze namenjene kolesarjem in pešcem se nahaja na območju Rabojeza, pelje do Malih jezer pri Orehu (Laghetti delle Nogherete) in proti teritoriju Občine Dolina, kar odpira nadaljnjo možnost povezave s Hrvaško, na pragu vstopa v Evropsko unijo.

Slavnostno odprtje bo ob 10.45 s prihodom oblasti in predstavnikov partnerjev projekta na koncu ceste, ki vodi k malim jezerom Vinjan (industrijska cesta Milje) in pozdravom miljskega župana Neria Nesladska ter predstavnika Občine Sežana, vodil-

nega partnerja strateškega projekta za trajnostno upravljanje naravnih virov in teritorialno kohezijo. Tik pred odprtjem bodo na kraj dogodka prispeti mladi kolesarji (otroci od 4. leta starosti in njihovi sponzorji), udeleženci državne pobude »Bimbibici 2013« (otroci na kolesu), ki jo organizirajo Ulisse - Fiab, ASD Viaggiare Slow in Tržaško društvo krovodaljev v sodelovanju z Občino Milje. Odprtju bo sledil obisk naravnega biotopa Malih jezer pri Orehu (od 11.15 do 12h).

Poleg Občine Sežana v projektu sodelujejo še občine Divača, Komen, Hrpelje-Kozina, Miren-Kostanjevica, Trst, Milje, Repentabor, Zgonik, Dolina in Devin-Nabrežina, ORA Krasa in Brkini, Zavod za gozdove Slovenije, LAS Kras, Pokrajini Trst in Gorica in Avtonomna Dežela FJK.

ČLOVEKOVE PRAVICE - Občina in odvetniška zbornica

Vodnik za zapornike

Tržaškim zapornikom bo po novem na voljo praktični vodnik, v katerem so zbrane in opisane pravice in dolžnosti zapornikov. Na novinarski konferenci ga je včeraj predstavila občinska zbornica za socialne zadeve Laura Famulari, ki je spomnila, da je po nedavnom imenovanju varuha pravic zapornikov izdaja priročnika drug signal, ki kaže na dovzetnost občinske uprave za človekove pravice.

Praktični vodnik za zapornike je rezultat usklajenega sodelovanja med Občino Trst in tržaško kazensko sekcijo odvetniške zbornice, ki sta priročnik pravili vzporedno s podobnimi aktivnostmi ministrstva za pravosodje. Doslej so manjkale bistvene informacije o pravicah in dolžnostih zapornikov, disciplinskih ukrepov in izobraževalnih projektih ter delovnih možnostih znotraj zapora. Namen priročnika je na poljuden in razumljiv način informirati na enem mestu zaporniško populacijo, še posebej



tisto, ki prvič pride v zapor. Informacije v priročniku so zelo splošne in koristne: od informacij o denarju, paketih, telefonskih pogovorih in pošti do pojasnili, ki zadevajo disciplinske postopke, nagrade, predvidene kazni ... Na zadnjih straneh pa je še priloga, v kateri bo zapornik našel karistne in nujne naslove.

Jezik priročnika je jasan in razumljiv, pohvalno pa je tudi dejstvo, da so ga

Poskusni otok za pešce

Pod gesлом Doživljajmo ulice bo danes Občina Trst izvedla prvo poskusno zaporo motoriziranemu prometu na nekaterih območjih mestnega središča, ki bodo prišla v poštev kot otoki za pešce v bodočem prometnem načrtu. Zapora bo danes med 10. in 23. uro v ulicah Crispi, del Toro, Nordio in San Zaccaria. Ves dan se bodo vrstile spremjevalne priredite. Kolesarsko združenje Fiab bo animiralo dopolnansko dogajanje, ob 12. bodo ponujali aperitive, po 17. uri pa bo animacija za otroke.

Brezplačno v muzeje

Občina Trst vabi občane (rojeni ali rezidenti v Trstu) jutri na obisk mestnih muzejev. Jutri (in nato vsako drugo nedeljo v mesecu do konca leta) bodo namreč vsi občinski muzeji brezplačno odprti za tržaške občane. Obisk bo možen na gradu sv. Justa, v muzejih Revoltella, Sartorio, Schmidla, Pomorskem in naravoslovnem muzeju, Akvariju, Botaničnem vrtu in v drugih občinskih muzejih.

Javna skupščina DS

V hotelu NH (bivši Jolly Hotel) na Korzu Cavour št. 7 bo v pondeljek ob 18. uri javna skupščina glede nove deželne vlade in predlogih za novo in zmagovito Demokratsko stranko. Skupščino prireja tržaško vodstvo DS, prisotnost pa so že najavili župani iz Trsta, Milj in Zgonika ter drugi tržaški javni upravitelji in parlamentarci DS.

Posvet Cgil o pravicah izpostavljenih azbestu

V hotelu NH (bivši Jolly Hotel) na Korzu Cavour št. 7 bo v pondeljek dopoldne posvet o pravicah delavcev, ki so bili izpostavljeni azbestu. Srečanje prireja deželni sindikat Cgil 20 let po sprejetju zakona 271/1993, ki ščiti izpostavljene azbestu. Na posvetu, ki bo potekal od 9. do 14. ure, bodo govorili Orietta Olivo iz deželnega tajništva sindikata Cgil, predsednica patronata Inca Morena Piccinini, tržaški in gorški tajnik sindikata Cgil Adriano Sincovich in Paolo Liva, izvedenka Roberta Nunin s tržaške univerze ter zdravnik Valentino Patussi v imenu tržaškega zdravstvenega podjetja.



FUNKCIONALNA PISMENOST - Predstavitev študije dr. Maje Mezgec

Ključ za preživetje manjšine

Ob bistveni vlogi šole je tudi vidna dvojezičnost potrebna za uravnovešanje razmerja med večinskim in manjšinskim jezikom

V mali dvorani Narodnega doma je v četrtek krstno predstavitev doživelja monografija docentke Pedagoške fakultete Univerze na Primorskem in sodelavke SLORI-ja dr. Maje Mezgec z naslovom Funkcionalna pismenost v manjšinskem jeziku. Pomembno delo, sicer doktorska disertacija dr. Mezgečeve, je nastalo pod okriljem SLORI-ja in Univerze na Primorskem, ki je preko svoje univerzitetne založbe Analies izdalо znanstveno monografijo.

V uvdvodnem nagovoru je ravnatelj Slovenskega raziskovalnega inštituta Devan Jagodic pozdravil predvsem večletno sinergijo med raziskovalci koprskih univerz in SLORI-jem, kjer je ravno obširno delo sodelavke Maje Mezgec enkraten prikaz uspešnega sodelovanja.

Raziskava je nasploh prvo delo, ki zaobjema polem funkcionalne pismenosti Slovencev v Italiji. V njej mlada raziskovalka preučuje zmožnost uporabe slovenskega jezika v pisni in ustni oblikah v vseh vsakdanjih situacijah. V analitičnem delu raziskave se nato spušča v odkrivanje osvojene ravni funkcionalne pismenosti med odraslimi, ki so zaključili učno pot na slovenskih višjih šolah v Italiji in današnjimi maturanti.

Izsledki raziskave dokazujojo, da je stopnja funkcionalne pismenosti neuravnovešena v korist italijanskega jezika, kar seveda najbolj odraža dejanske razmere javne in institucionalne rabe slovenščine. Anketiranci so bolje obvladali bralno prakso kot pisno. Ključnega pomena pa je stopnja izobraženosti, saj med bistvenimi zaključki dr. Mezgečeve beleži premo sorazmernost med stopnjo pi-

Avtorka
Maja Mezgec
med prof.
Majdo Kaučič - Baša
in prof. Ana Kranjc
na predstavitvi

KROMA



smenosti in samim razvojem družbe, v tem primeru slovenske manjštine v Italiji.

Na predstavitvi monografije sta spregovorili še izr. prof. dr. Majda Kaučič - Baša iz Univerze na Primorskem in mentorica dr. Ana Kranjc iz Filozofske fakultete v Ljubljani. Ravno prof. Kranjčeva je menila, da zelo obširno delo obravnava ključ preživetja manjšinske skupnosti, saj je ravno funkcionalna pismenost tudi prvi pogoj obvladovanja kompetenc kot so gojenje medsebojnih odnosov, komunikacija, smiselnobranje in pisanje ter predvsem odločanje.

Profesorica Kaučičeva je dejala, da natančna in uspešna raziskava podaja najbolj optimistično sliko dejanske stopnje funkcionalne pismenosti pri nas, posredno pa osvetljuje tudi celoto in odpira serijo novih vprašanj. V nadaljevanju se je tudi kritično zamislila v pomen slovenske šole v Italiji in njene ključne izobraževalne vloge. Ob šoli pa je poudarila tudi pomen vidne dvojezičnosti. Ta bi lahko z dodatno vidljivostjo slovenske besede kreplila terminološke primanjkljaje in neuravnovešeno razmerje med večinskim in manjšinskim jezikom. (mar)

GALERIJA TERGESTEO - Odprli novo dvonadstropno knjigarno

»Uresničila sva svoje sanje: živeti ob morju in sredi knjig«

Sanje se včasih uresničijo. A vanje je treba verjeti in v njihovo uresničitev vložiti veliko truda in energij. Nekako tako razmišlja Laura Terdossi sredi nove knjigarnne Ubik, ki je svoje prostore odprla v prenovljeni Galeriji Tergesteo med Borznim in Verdijevim trgom. Galerija tačas resnici na ljubo še nekoliko sameva, ob knjigarni se je v njene pritlične prostore vselila le družba Enel, ki stranke vabi s svojimi povsem dvojezičnimi izložbenimi napisi. V naslednjih mesecih pa naj bi nekoč priljubljeno sprehajališče v zbiralnišče tržaških meščanov ponovno »zaživelo« tudi z odprtjem kavarne, picerije, trgovine zname spanske znake ...

To srčno upata Laura Terdossi in njen mož Gaspare Morgante, saj bi v nasprotinem primeru uresničitev njunih sanj lahko imela grenak priok. Laura in Gaspare sta namreč pred leti zapustila Milan, kjer je ona delala kot novinarica, on pa kot računalničar, da bi uresničila svoje življenjske sanje: živeti v lepem obmorskom mestu in se poklicno ukvarjati s knjigami. V pomoč jima je priskočila knjigarniška veriga Ubik, v kateri sta, tako pojasnjuje Laura, našla sogovornike s podobnim pogledom na svet: knjigarna naj ne bo supermarket, ampak prostor, v katerem imajo središčno vlogo kvalitetne knjige in knjigarnari. Prvo knjigarno Ubik sta pred petimi leti odprla na goriškem Korzu. Ta je kmalu postala referenčna točka za vse ljubitelje knjig, saj je »revolucionirala« goriške navade, saj je bila prva knjigarna, ki je začela obravnavati z nepreklenjenim urnikom, ki je odprta tudi ob nedeljah in kjer redno poteka cela vrsta kulturnih dejavnosti.

Tržačani so sicer tovrstne ponudbe že vajeni, zato Laura, Gaspare in njunih pet sodelavcev stavijo predvsem na prijaznost, strokovne nasvetne in ponudbo: v pritličnih prostorih so na primer v ospredju turistični vodniki in tržaška literatura, saj galerijo redno obiskuje veliko turistov. Tu se na istih policah prepletajo dela italijanskih in slovenskih avtorjev - prevodi Jelinčiča, Pačhorja, Pirjevčeve, Rebule, Sosiča. Tu so še knjige v tujih jezikih (angleščini, nemščini, španščini - v prihodnje bi radi ponujali tudi slovenske knjige), tu so krajši pisni nasveti znanih Tržačank in Tržačanov, ki obi-

skovalcem priporočajo to ali ono knjigo. Iz prvega nadstropja, do katerega vodi stopnišče s sugestivno knjižnico, je lep razgled na notranjost galerije in Verdijev trg (knjigarna razpolaga z 250 kv. metri). Tu so na primer police, posvečene Balkanu, kjer lahko bralci sežejo po Jančarju, Kišu, Matvejeviču, Sidranu. Police z morsko literaturo (od romanov na morsko tematiko do priročnikov »navtične kulinarike« in vodnikov po svetnikih, v katerih je mogoče prespati). Posebno pozornost so namenili otrokom, tu pa je tudi soba z rdečimi fotelji, kjer lahko bralci posedajo in listajo po raznih monografijah - tu bodo tudi prirejali razne knjižne predstavitev. Prva bo na sporednu že jutri, ko bodo ob 18.30 gostili tržaškega komika Alessandra Fullina; Laura pravi, da se obeta malo »one man show« in popotovanje skozi njegove knjige (na primer Podmodri sultorl o duni crisi di nervi).

Tudi tržaška knjigarna Ubik je odprta vsak dan: med tednom obratuje z nepreklenjenim urnikom, ob petkih in sobotah pa se lahko v njej zadržite celo do 23. ure. (pd)



Upraviteljica Laura Terdossi

KROMA

GLASBA - Nocoj ob 22. uri

Kantavtor Appino v klubu Etnoblog

Toskanski roker in kantavtor Andrea Appino prihaja končno tudi v naše kraje. Nocoj bo namreč v prostorih Združenja Etnoblog v ul. Traiana ob 22. uri zaključil poldruži mesec dolgo turnejo. Pevec in lider enega izmed boljših bendov italijanske alternativne scene Zen Circus bo ponudil komade svojega prvenca Il Testamento. Gre za glasbeni projekt, ki si ga je Appino zamisli že pred leti, a ga je realiziral komaj marca letos, s pomočjo pordenonske neodvisne založbe La Tempesta Dischi. V studiu sta mu priskočila na pomoč predvsem Giulio Favero in Tržačan Franz Valente, stalna člana benda Il teatro degli orrori. Favero in Valente bosta z Appinom nastopila tudi nocoj, poleg njiju pa bo na odru stal še kitarist skupine A Toys Orchestra Enzo Moretto.

Pred toskanskim rokerjem bo nastopila tržaška folk rock zasedba Busy Family, po koncertih pa bodo plošče vrteli številni dj.-ji. Za nocojni glasbeni večer boste morali odšteti 7€ (pred 24.uro) oziroma 10€ (po 24.uri). V primeru, da nimate Etnoblog izkaznice, si boste lahko s 15€ nabavili tako kartico kot vstopnico za koncert. (R.D.)

POŽAR - Ob 19. uri v Ulici Cantù

Zgoreli so poštni nabiralniki

Tri osebe so odpeljali v bolnišnico zaradi vdihavanja dima



Sinoč je okrog 19. ure iz stanovanjskega bloka v Ulici Cantù uhajal dim. Na kraj so prihiteli gasilci in rešilec službe 118. Vdrli so v blok in ugotovili, da so k sreči goreli le poštni nabiralniki v veži poslopa. Dim pa je vsekakor zajel stopnišče in tri osebe so z rešilcem odpeljali v katinarsko bolnišnico, ker so vdihavale dim.

Proseška godba vabi na Pomladanski koncert

Godbeno društvo Prosek vabi na že tradicionalni Pomladanski koncert, ki bo jutri ob 18. uri v Kulturnem domu na Proseku. Na prireditvi, ki bo letos zaživila že šesto leto zapored, bosta sodelovala tudi domača Ženski pevski zbor Prosek Kontovel pod vodstvom Marka Štoke in pa Moški pevski zbor Vasilij Mirk z Markom Sančinom na celu.

Proseški godbeniki bodo pod takirko Iva Bašiča domačemu občinstvu predstavili tekmovalni program, ki ga bodo v soboto, 25. maja, izvedli na državnem tekmovanju slovenskih pihalnih orkestrov v Žalcu pri Celju, ki ga prireja Zveza slovenskih godb.

Burundanga še zadnjic

Jutri ob 18. uri bo v mali dvorani SSG še zadnja ponovitev komedije Jordija Galcerana Burundanga v režiji Nenni Delmestre. Burundanga je bizarno ime droge, ki (vsaj v predstavi) človeka pripravi do tega, da govorči resno, nepričakovano pa se prikažejo »stranski učinki«: protagonistka odkrije, da je njen partner Manel član baskovske teroristične organizacije ... Besedilo Jordija Galcerana navdušuje z virtuoznostjo in komičnostjo. Prodaja vstopnic pri blagajni SSG jutri uro in pol pred začetkom predstave.

Cazzullo z novo knjigo

Znani novinar Aldo Cazzullo bo danes v Trstu predstavil svojo knjigo »L'Italia s'è ridesta«. Srečanje z njim bo ob 21. uri v dvorani Bartoli v Gledališču Rossetti. Avtor obravnava 15 mest v Italiji, med temi tudi Trst.

Ciccarelli v krožku Arci

V krožku Arci v Ulici Manzoni 9 bo drevi ob 19. uri filozof in novinar dnevnika Il Manifesto Roberto Ciccarelli predstavil svojo knjigo La furia dei cervelli, ki jo je napisal z Giuseppejem Allegrijem. Vstop je prost.

Hibe in vrline Tržačanov

V knjigarni Minerva (Ul. S. Nicolo' 20) bo danes ob 18. uri Peter Rustja predstavil knjigo o »najboljših hibah in najslabših vrlinah Tržačanov«. Prisotni bosta avtorici, Lucia Cosmetico in Claudia Mitri.

Vabilo na srečanje slovenskih psihologov

V sklopu Tedna psihološkega dobrega počutja, ki ga Register psihologov FJK prireja med 20. in 26. majem, se bodo prvič sestali tudi slovenski psihologi in psihoterapevti. Namen srečanja je medsebojno spoznavanje ter načrtovanje nadaljnega morebitnega povezovanja in sodelovanja, pobudo zanj pa je dala skupina sodelavk, ki že danes opravljajo svoje storitve v skupnih prostorih na Općinah. Srečanje bo 24. maja v gostilni BAK na Pesku, prijave pa sprememajo do 15. maja na elektronskem naslovu martina.flego@gmail.com ali na telefonski številki 347 8204897 (Miriam Kundat).

Rastline in kožne bolezni

V organizaciji Tržaškega mestnega botaničnega vrta se v sklopu projekta OrtiTrieste nadaljujejo predavanja o kožnih boleznih, ki jih povzroča stik z rastlinami. Na predavanjih bo govor o dermatitisu, ki ga povzročajo rastline pa tudi, kako se zaščitimo pred klopi in kaj storiti ob ugrizu klopa. Na sprednu so še 3 predavanja, danes (od 10.00 do 12.00 ure, prvi dve v konferenčni dvorani Mestnega naravoslovnega muzeja v ul. Tominc 4 v Trstu), 18. in 25. maja. Predaval bo dermatologinja dr. Delia Permutti.



LOJZE ABRAM 80-LETNIK

»Če boš priden, lahko postaneš kot Gigik«

»Če boš priden, lahko tudi ti postaneš kot Gigik«. Ta stavek sem od svojih staršev v rani mladosti slišal nič kolikokrat. In moram odkrito povedati, da je bil ta izmed tolikih serviranih zgledov edini, ki mi ni šel na živce. Drugi, po katerih naj bi se zgledoval, so bili čudni in dolgočasni tipi, v glavnem »bifle« in preveč poštirkani. Lojze Abram, moj nekdanji sosed, »loucman« iz Borščiča pri Svetem Ivanu, pa je bil nekaj drugega. V mojih otroških očeh je bil po videzu in obnašanju pravi »frajer«, da mu daleč naokrog ni bilo para. »Gigi«, »Gigeto«, včasih kar samo »Geto«, kot mu je pravila njegova mama, ljubezni gospa Meri. Njegov zaled je očitno zaledel, saj sem nekoc že napisal, da je tudi njegova zasluga, ce sem se oprijel novinarstva.

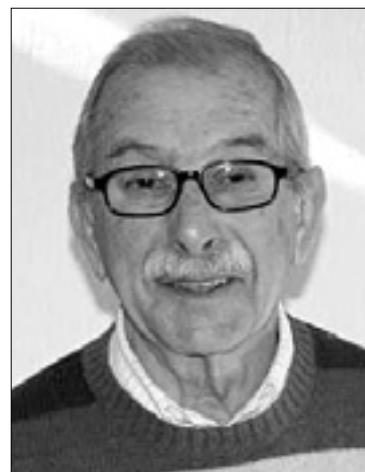
Danes jih Lojze Abram prestopa osemdeset, kar pravzaprav ni nič posebnega, saj v letu Pahorjeve stoletnice izpade skoraj kot nakakšen mladinc. Je pa zato obračun teh njegovih desetletij vsega spoštovanja vreden. Komaj komaj ga je mogoče zajeti v te vrstice.

Kot rojen Svetovanc iz zavedene slovenske družine je odraslač v okolju Stadiona 1. maj, kjer je bila v petdesetih in šestdesetih letih minulega stoletja koncentrirana glavnina kulturnih in športnih dejavnosti med Slovenci v Trstu. Lojze je bil tam vse po malem: pevec, odbornik, kulturnik (v spominu ga imam tudi kot dobrega strelca) in nazadnje predsednik prosvetnega društva Slavko Škamperle, ene od tedanjih solidnih postojank Slovencev v tržaškem predmestju. Funkcijo je uspešno opravljal vrsto let in bil dejansko vezni člen med starejšo in mlajšo generacijo svetoivanskih kulturnih delavcev.

Medtem je postal kronist črne in sodne kronike v uredništvu Primorskega dnevnika, ki ga je v tistih letih vodil nepozabni odgovorni urednik Stanislav Renko. Pravzaprav ga je Renko ustoličil za novinarja potem, ko je nekaj časa prematal krtacne odtise v vlogi korektora. Če je bil od zahtevnega Renka promoviran, je bilo jasno, da je »urezan« za ta poklic.

Lojzeta pa so kmalu dočakala nova novinarska obzorja, ko je nekje sredi šestdesetih let, tako kot že prej Mitja Volčič, preskočil v slovensko redakcijo RAI, kjer je ostal vse do upokojitve, najmanj dvajset let.

V dediščino mu je od Primorskega dnevnika ostala mladinska revija Galeb, v katero ga je vpregel Stanislav Renko. Tej reviji je Lojze posvetil



nič manj kot četrto stoletje, pod njegovim urednikovanjem je dobila krila in postala vse bolj neizogiben šolski dидaktični in vzgojni pripomoček. Revija je zahtevala celega človeka, ki je moral biti pravi »one man band«: urednik, pisec, organizator, korektor in distributer. Vse to je Gigi opravljal z enkratno vestnostjo in po petindvajsetih letih ga je bilo res težko naslediti, o čemer največ ve ravno podpisani.

Pri vsem tem je naš današnjik slavljenec našel čas za svojo nepotešljivo strast, planinarjenje in potovanja, katerim je vselej sledila bogata in izvirna fotodokumentacija. Njegovih predavanj o teh poteh lahko štejemo v stotine. Pri SPDT je Lojze Abram prevzel še eno zahtevno dediščino: Kot predsednik je nasledil mitični dr. Sonja Mašera in dvanaest let vodil tržaške planinice. Društvo je v njegovem obdobju doživeljalo splošen razcvet, planinsko kariero pa je Lojze kronal s knjigo Od Jadrana do Triglava ob stoletnici SPDT. Z njim je zabeležil nadvse pomemben izsek naše zgodovine, ki je bil dotedaj neobdelan. Sicer pa je še vedno pisec planinske rubrike na športnih straneh našega dnevnika.

Nazadnje je prišla še Zadruga Primorski dnevnik, v kateri je bil Lojze izvoljen kot prvi predsednik in jo uspešno vodil v zahtevnem obdobju odplačevanja dolgov po krizi časopisa. Že to bežno naštevanje daje razumeti, kakšnega kova človek je Lojze Abram-Gigi, današnji slavljenec. Vesel sem, da mi je bil v mladih letih dan za zgled. Naj mu leta ne težijo, naj s svojo Elči premaga še veliko hribov, naj ohrani vedro naravo in gromki nasmejh, ki je od nekdaj njegov zaščitni znak. Še na mnoga zdrava in srečna leta, dragi Gigi!

Dušan Udovič

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 11. maja 2013

ZIGA

Sonce vzide ob 5.39 in zatone ob 20.25 - Dolžina dneva 14.46 - Luna vzide ob 6.32 in zatone ob 21.52

Jutri, NEDELJA, 12. maja 2013

PANKRACIJ

VREME VČERAJ: temperatura zraka 21,6 stopinje C, zračni tlak 1015 mb ustaljen, vlaga 55-odstotna, veter 2 km na uro severovzhodnik, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 19 stopinj C.

Lekarne

Od ponedeljka, 6.,
do sobote, 11. maja 2013

Običajni urnik lekarne:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Goldoni 8 - 040 634144, Ul. Revoltella 41 - 040 941048, Žavlj - Ul. Flavia di Aquilinia 39/C - 040 232253, Božje polje 1 - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Trg Goldoni 8, Ul. Revoltella 41, Ul. Tor San Piero 2, Žavlj - Ul. Flavia di Aquilinia 39/C, Božje polje 1 - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Tor San Piero 2 - 040 421040.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8.

do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.

Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Hansel & Gretel - Cacciatori di streghe«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Treno di notte per Lisbona«.

ARISTON DEI FABBRI - 18.45, 21.00 »The parade - La sfilata«.

CINECITY - 15.30, 17.45, 20.00, 22.15

»L'uomo con i pugni di ferro«; 15.40,

17.50, 20.00, 22.10 »Fire with fire«;

15.40, 17.50, 20.00, 22.10 »La casa«;

15.10, 17.30, 19.50, 22.10 »Mi rifaccio vivo«; 15.30, 18.30, 21.30 »Iron Man 3«; 15.00, 16.50, 18.40, 20.30, 22.20

»Hansel & Gretel - Cacciatori di streghe 3D«; 20.05, 22.15 »Effetti collaterali«; 15.40, 17.45 »I Croods«.

FELLINI - 15.30 »I Croods«; 17.00,

18.45, 20.30, 22.15 »Confessions«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.20,

20.15, 22.15 »Mi rifaccio vivo«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20,

20.10, 22.00 »Viaggio sola«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.45, 22.00

»Kiki consegne a domicilio«; 18.30,

20.15 »Miele«.

KOPER - PLANETTUŠ - 18.05 »Bejbifon«; 12.30, 15.20, 20.15, 22.55 »Dvigni«; 14.00 »Film, da te kap«; 15.40,

18.10 »G.I. Joe 2«; 13.30, 16.00, 18.35,

21.10 »Iron Man 3«; 17.55 »Iron Man 3 - 3D«; 11.50, 13.55 »Krudovi 3D«; 12.50, 20.25, 23.00 »Pozaba«;

15.50, 20.35 »Stranski učinki«; 20.30,

22.30 »Velika poroka«; 12.00 »Zambesijska 3D«; 19.10, 21.05, 23.05 »Zlobni mrtveci«; 16.30, 18.00, 22.45 »Zvezdne steze - V temo«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20,

20.15, 22.15 »Effetti collaterali«; Dvorana 2: 15.45, 17.50, 20.00, 22.15

»Iron Man 3«; Dvorana 3: 15.45,

17.20, 20.40, 22.20 »L'uomo con i pugni di ferro«; Dvorana 4: 15.45, 17.20,

19.00, 20.40, 22.20 »La casa 2013«.

SUPER - 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Fire with fire - La vendetta ha le sue regole«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.15,

19.50, 22.10 »Iron Man 3«; Dvorana 2: 18.00, 19.50, 21.45 »L'uomo con i pugni di ferro«; Dvorana 3: 18.15,

20.30, 22.15 »La casa«; Dvorana 4: 17.20, 20.00, 22.10 »Mi rifaccio vivo«; Dvorana 5: 17.15 »Kiki consegne a domicilio«; 20.00, 22.10 »Confessions«.

Danes praznuje okrogli življenjski jubilej

Lojze Abram

Svoemu planinstvu predanemu dolgoletnemu predsedniku iskreno čestitamo ter mu želimo veliko zdravja in globokih doživetij.

SPDT

ŽIVIJO NAŠ GIGI

J(a)ršk

Ob visokem jubileju svojega dolegotnega člena

Lojzeta Abrama

iskreno čestita

krožek
Fotovideo TRST 80

V zakon sta

Gianna in Marino

stopila.
Vso srečo jima želimo iz srca

Boris, Bojana in Stara Cingl'ca

V Bazovico je privekal nov glas.

Maja

je osrečila Tamara, Damjana in vse domače.

Veliko nežnega petja,
kot sopran ali alt,
ji želimo

vsi pri SKD Lipa

Čestitke

MARIJ je zavekal in razveseli mamo Ido, oceta Martina, bratca Julijana in Jeremio, nono Majdo, pranonota Sabino in Bogomila, strica Štefana in ostale sorodnike. SKD Barkovlje čestita vsem, novorojenčku pa želi sončne dni in veliko ljubezni.

GIANNA in MARINO! Ko korak usmerjata na skupno pot, naj sreča vaju spremila vsepovsod, le tam kjer se rodijo ljubezen in spoštovanje, uresničijo se vse skrite sanje. Vsi Lah'vi.

Osmice

FRANC IN TOMAŽ sta odprla osmico v Mavhinjah. Vljudno vabljeni. Tel. št.: 040-299442.

IGOR CACOVICH je odprl osmico v društvenih prostorih v Lonjeru. Tople vabljeni!

OSMICA je odprta pri Piščancih. Silvana Ferluga vabi na domačo kapljico.

OSMICO je odprl Stanko Milič v Zgoniku. Tel. 040-229164.



Majenca 2013



57. občinska razstava vin in 16. razstava ekstradeviškega oljčnega olja

Danes, 11. maja 2013

- 17.30 - Parada starodobnih vozil društva »Adria Classic Koper«
- 18.00 - Nagrajevanje 57. občinske razstave vin in 16. občinske razstave ekstradeviškega oljčnega olja, z glasbeno točko pihalnega orkestra Breg 20.30 dalje - Slovensko postavljanje maja - Večer bodo popestrili Potujoci godci iz Milj »Sobri per caso«

Delovali bodo dobro založeni kioski z jedmi na žaru in domačo kapljico.



• ENOTECNICO •
Franco Cerniz



GIORNALI DELL'AGRICOLTURA PRESA E PIRETTOLINE
ONLINE KULTURISTICA, RISTETTA IN SICUREZZA

www.majenca.com

Obvestila

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteka »Rože za mamo in Veje se razcvetajo«, namenjena otrokom od 1. do 6. leta, delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih, 16.00-18.00 in ob sobotah 10.00-12.00. Informacije: Igralni kotiček Palček, tel. št. 040-299099, pon-sob 8.00-13.00.

V PROSTORIH ZGODOVINSKE KAVARNE Caffè degli specchi na Trgu zedinjenja Italije v Trstu, bo predaval svetovno znani italijanski zdravnik in strokovnjak za prehrano prof. Sergio Chiesa: danes, 11. maja, ob 9.30 na temo »Prehrana in kardiovaskularne bolezni«.

BREŽANI LETNIK '68 POZOR! V soboto, 18. maja, večerja z glasbo. Vabljeni tudi vsi letniki '68. Informacije in prijave najkasneje do 13. maja na tel. 347-7423305 (Manuela), 340-1653533 (Valentina).

DRUŠTVENA PRODAJALNA NA OPĆINAH - ZADRUGA vkljudo vabi člane, da se udeležijo izrednega in rednega občnega zборa, ki bo v drugem sklicanju v ponedeljek, 13. maja, ob 18. uri v Prosvetnem domu na Općinah.

KRUT obvešča, da se v ponedeljek, 13. maja, ob 10. uri nadaljuje 2. ciklus delavnice »Razgibavajmo možgane«, na društvenem sedežu. Mentorica prof. Vali Tretnjak se bo, tudi s praktičnimi vajami, osredotočila na funkcije pozornosti in kaj pomeni za naše možgane, ko je treba delati več stvari hkrati. Tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it

OBČINSKA KNJIŽNICA Nada Pertot v Nabrežini bo zaprta v ponedeljek, 13. in v četrtek, 16. maja.

BIOTERAPIJA V BAZOVICI (Bazovski dom. Ul. Gruden 72/1) - v maju bodo srečanja v torek, 14., sredo 15. in četrtek, 16. maja, od 17. do 19. ure. Informacije na tel. 040-226386 (Magda).

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v tork, 14. maja, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja, v soboto, 18. maja, ob 9. uri odhod avtobusa iz Padriča za nastop na Kozjanah.

KMEČKA ZVEZA vabi odbornike na sejo glavnega sveta, ki bo v sredo, 15. maja, ob 20.00 uri v razstavnem dvorani Zadružne kraške banke na Općinah.

MALA GLEDALIŠKA ŠOLA MATEJKI PETERLIN (gledališki tečen za otroke od 7. do 13. leta) v organizaciji Radijskega odra in Slovenske prosvete bo potekal na Općinah od 10. do 14. junija. Vpisovanje: osebno v sredo, 15. ali v petek, 17. maja, od 9. do 15. ure na sedežu Slovenske prosvete (Ul. Donizetti 3, III. nadstropje); telefonsko (tel. št. 040-370846) pa samo v petek, 17. maja, od 9. do 15. ure. Število mest je omejeno.

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi na zadnje predavanje iz ciklusa o kakovostnih odnosih z naslovom »Vzgo-

ja za odrekanje - Vzgoja za življenje«. Govoril bo znani in priljubljeni psiholog in psihoterapeut dr. Bogdan Žorž. Srečanje bo v Finžgarjevem domu v četrtek, 16. maja, ob 20. uri. Vabljeni vsi!

CHEERDANCE MILLENIUM vabi bivše člane na treninge za skupno točko za prireditev ob 10. obletnici društva, v petek, 17. maja, od 19.30 do 20.30 v televodavnici OŠ Bevk na Općinah.

ŠC MELANIE KLEIN sklicuje redni občni zbor v petek, 17. maja, ob 18.30 v prvem in ob 19.00 v drugem sklicanju, na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8. Člani so vladljivo vabljeni.

EFT - SKD IGO GRUDEN obvešča, da bo v soboto, 18. maja, v Nabrežini v društvenih prostorih od 16. do 20. ure potekala delavnica EFT in čiščenje prostora. Vodila jo bo Barbara Žetko. Število mest je omejeno, zato se za vpis javite na tel. 349-6483822 (Mileva), za info pa na naslov eft@barbarazetko.com ali na tel. 347-2787410 (Barbara).

CENTER OTROK IN ODRASLICH HARMONIJA organizira brezplačna srečanja: od ponedeljka, 20., do nedelje, 26. maja, s psih. dr. Ingrid Bersenda v okviru tedna psihološkega dobrega počutja; v torek, 21. maja, ob 18.00 srečanje na temo »Težave in specifične učne težave otrok: kako pomagati učencem«, v petek, 24. maja, ob 18.00 pa na temo »Izboljšaj odnos s svojim telesom tako, da se boš slišal v formi« v Ul. Canova 15. Skupaj s kolegico Segato bosta predaval tudi v četrtek, 23. maja, ob 18.00 v Padovanskem družinskem centru v Ul. XX Settembre 37 na temo »Od para do družine«. (Tel. 320-7431637 - Ingrid). Vabljeni!

TEDEN PSIHOLOŠKEGA DOBREGA POČUTJA - Sklad Mitja Čuk organizira brezplačna srečanja od ponedeljka, 20. do petka, 24. maja, s psihologinjo-psihoterapeutko dr. Roberto Sulčič (tel. št. 349-3595560) ter predavanje »Starši, otroci in adolescenci« v ponedeljek, 20. maja, ob 18.30 v italijanskem in ob 20.00 v slovenskem jeziku na sedežu, Proseška ul. 131. Vabljeni!

SKLAD MITJA ČUK zbira otroška oblačila (od 3 do 12 let) do petka, 24. maja, od ponedeljka do četrtega od 10. do 16. ure na sedežu, Proseška 131, Općine.

DRUŠTVO SLOVENSKIH ČEBELARJEV - TRST razpisuje natečaj za izdelavo društvenega grba-slikovnega logotipa. Vabljeni so dijaki slovenskih šol, grafiki in slikarji, ki imajo posluh in razumevanje do čebelarstva. Likovna dela naj imajo format 15x20 cm ali A4, tehniko je prosta. Svoje izdelke pošljite do 25. maja na naslov predsednika društva: Novak Danijel, 34018 Dolina, Mačkolve 129. Na podlagi ocen strokovne žirije bodo prvi trije izdelki nagrajeni s sladkimi dobrotami iz čebeljega panja.

ZELENJAVNE JEDI, recepti za vse okuse in ne samo za vegetariance: kuhrske tečaj na Ad formandum traja 12 ur in bo potekal vsak ponedeljek od

Zveza cerkvenih pevskeih zborov - Trst in župnija sv. Jerneja ap. z Općin

vabita na

KONCERT
gojencev letošnjega orgelskega tečaja,
ki ga je vodil prof. Matej Lazar in
moškega pevskega zpora sv. Jernej,
ki ga vodi Mirko Ferlan

DANES, 11. maja, ob 20. uri
v župnijski cerkvi na Općinah

27. maja, v Gostinskem učnem centru na Fernetičih. Info: Ad formandum (Ul. Ginnastica 72, tel. 040-566360, ts@adformandum.org).

TEČAJ O PRIPRAVI SLADIC: 12-urni tečaj bo potekal vsak torek od 17.30 do 21.30; prvo srečanje: 28. maja. Info: Ad formandum (Ul. Ginnastica 72, tel. 040-566360, ts@adformandum.org).

AŠZ SLOGA IN ZŠSDI priprejata odbojkarski kamp za najmlajše (letniki 2001 in mlajši) od ponedeljka, 17., do srede 26. junija. Informacije in prijave na mail: sloga.info@gmail.com ali na ZŠSDI (040-635627 - urnik: 8.00 - 14.00) do petka, 31. maja.

UPRAVA OBČINE DEVIN NABREŽINA prireja od 1. julija do 2. avgusta poletno središče za otroke, ki obiskujejo otroški vrtec in osnovno šolo. Prijavnice so na razpolago v občinskem Uradu za šolstvo v občinski knjižnici v Nabrežini št. 102. Izpolnjeno prijavnico je treba oddati v zgoraj omenjenih uradih do petka, 31. maja. Člani so vladljivo vabljeni.

TPK SIRENA IN ZŠSDI organizirata, od 10. junija do 27. julija, jadralne tečaje namenjene otrokom od 6. do 12. leta. Info: tajništvo pomorskega sedeža, Miramarški drevored 32, ob ponedeljkih 9.00-12.00 ter ob sredah in petkih 18.00-20.00; tel. 040-422696, info@tpkcntsirena.it; www.tpkcntsirena.it.

PIKAPOLONICA - ŠC Melanie Klein obvešča, da je do 17. junija možno vpisovanje v poletni center. Prijavite se lahko na spletni strani www.melanieklein.org ali v uradih, v Ul. Cicerone 8, ob ponedeljkih in četrtekih od 9. do 13. ure in ob sredah od 12.30 do 16. ure. Število mest je omejeno.

PRIMORCI BEREMO 2013 - pobuda bo potekala do 11. novembra v Narodni in študijski knjižnici v Trstu. Sodelujejo lahko člani knjižnice, ki so starejši od 15 let.

Prireditve

DRUŠTVO TIGR PRIMORSKE vabi na spominsko prireditve v počastitev prvega oboroženega spopada Slovencev - Tigrovcev s fašističnim okupatorjem Slovenije, na Mali Gori nad Ribnico, danes, 11. maja, ob 11. uri. Slavnostni govornik predst. Borut Pahor. Info: 347-5469662 (Ivica).

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - Trst in župnija sv. Jerneja ap. z Općin vabita na koncert gojencev letošnjega orgelskega tečaja, ki ga je vodil prof. Matej Lazar in moškega pevskega zpora sv. Jernej, ki ga vodi Mirko Ferlan, danes, 11. maja, ob 20. uri v župnijski cerkvi na Općinah.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK vabi na Pomladanski koncert, ki bo v nedeljo, 12. maja, ob 18. uri v Kulturnem domu na Prosek. Sodelujejo MPZ Vasilij Mirk in ŽPZ Prosek Kontovel.

REVIIA KRAŠKIH PIHALNIH GODB, ki je bila predvidena v Postojni v nedeljo, 12. maja, odpade iz objektivnih razlogov in bo premeščena na kasnejši datum.

KRUT IN NŠK vabi v sklopu Vseživljenjskih aktivnosti na srečanje bralnega krožka »Skupaj ob knjigi«, ki bo v ponedeljek, 13. maja, ob 17. uri v čitalnici NŠK v Ul. S. Francesco 20. Prijava in dodatne informacije na sedežu krožka v Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

FOTOVIDEO TS 80 vabi na ogled fotografike razstave Markota Civardi in Miloša Zidariča v gostilni v Gabrovici s temo »Women front/back«. Odprtta bo do konca maja.

V MUZEJU PARENZANA V IZOLI (Ul. Alme Vivode 2) je do konca maja odprtta razstava o oblačilni kulturi v teh krajih v začetku 20. stoletja, na kateri

SLOVENSKI KLUB IN DS vabita na debatni večer z Andrejem Černicem in Petrom Verčem na temo »Samokritično o novinarstvu« v ponedeljek, 13. maja, ob 20.30 v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3.

SKD PRIMOREC prireja »Večer vaške ustvarjalnosti« v petek, 17. maja, ob 19. uri v Hiši uđ Ljenčkice v Trebičah. Umetniki naj svoje izdelke priberejo v torek, 14. maja, od 17. do 19. ure v Hiško uđ Ljenčkice. Zaželjena je predhodna prijava na tel. št. 040-214412 (gospa Zora, v večernih urah). Razstava bo na ogled v soboto, 18., od 16. do 18. ure in v nedeljo, 19. maja, ob 10. do 12. ter od 16. do 18. ure.

NŠK - ODSEK ZA ZGODOVINO vabi na predstavitev publikacije »La Slovenia durante la seconda guerra mondiale« v sredo, 15. maja, ob 17. uri v malo dvorani v Narodnem domu v Trstu, Ul. Filzi 14. Knjigo bo predstavil zgodovinar Branko Marušič. Prisotni bodo avtorji: Nevenka Troha, Zdenko Čepič in Damjan Guštin.

SKD IGO GRUDEN v Jus Slivno vabita na predstavitev dvojezičnega vodnika Pešpot Slivno. Predstavitev v slovenščini bo 16. maja, ob 20. uri v prostorih agriturizma v Nabrežini Kamnomlomi št. 62, naslednjega dne ob isti uri pa v italijanščini. Avtor, prof. Zvonko Legiša, bo svoj poseg dopolnil s predvajanjem diapositivov itinerarja, ki razkriva zgodovinske, naravne in kulturne zanimivosti tega področja.

ODPRTA OSMICE - SAMATORCA

2013: petek, 17. maja, ob 19.30 na balnicišču koncert Slovenskega lovskega pevskega zpora Doberdob; sobota, 18. maja, od 9.00 do 19.00 mednarodni turnir v balinanju, ob 15.00 na balnicišču turnir v briškoli, ob 19.00 v cerkvici Sv. Urha koncert gojencev Glasbene matice; nedelja, 19. maja, ob 10.00 poohod Pliskovica-Samatorca, ob 11.00 v osmici pri Borisu Šahovski turnir, med 14.00 in 18.00 potujoči muzikanti: Godba Salež, ob 19.00 v cerkvici Sv. Urha koncert MePZ Rdeča zvezda. V soboto in nedeljo: fotografski natečaj, vožnje s kočijami (12.00-18.00), razstave, ex-tempore za otroke. Prireditelj

OBČINA DEVIN NABREŽINA vabi na ogled razstave »Spomin na Lorenza Furlanija«, ki je v Kamnarski hiši Igo Gruden v Nabrežini. Odprta bo do nedelje, 19. maja. Urnik: ponedeljek in sreda 9.00-13.3



MAJENCA - Praznik Doline in Brega poleg zabavnega programa zaznamujejo tudi številne razstave

Ustvarjalnost in prijetno vzdušje



Matjaža Hmeljaka in Dunja Jogan je predstavil Deziderij Švara

Prvemu koncu tedna v maju bi Dolini, Bregu in vsem našim krajem nasploh nekaj manjkalo, če ne bi bilo Majence. Pozitivna energija, dobra volja in navdušena marljivost so zaznamovale že prvi dan letošnjega, kot običajno nadvse bogatega programa dolinskega vaškega praznika. Vse to so na četrtekovem odprtju likovne razstave Priopovedke z - in brez brez naslova Matjaža Hmeljaka in Dunje Jogan v cerkvici sv. Martina še dodatno potrdile besede Klare Vodopivec, predsednice KD Valentin Vodnik. Po njej

nem pozdravu se je z umetnikoma strokovno podkovano in z občutljivostjo pogovarjal slikar Deziderij Švara. Manjalo ni niti ironije. V sproščenem vzdušju so lahko navzoči zvedeli marsikaj o razstavljenih delih, pa tudi o osebnosti in živiljenjski poti samih umetnikov. Ilustratorka in grafična oblikovalka Dunja Jogan se pravljicam skuša približati čim manj didaskalično, z osebnim, čustvenim pristopom. Njena senzibilnost in radoživost izzarevata tudi v razstavljenih ilustracijah. Nekoliko različna, a ravno tako povedna so dela tržaškega umetnika Matjaža Hmeljaka. Spoj med tradicionalno umetnostjo in računalniško tehnologijo je sad njegove osebne zgodovine. Po diplomi iz elektronike na Tržaški univerzi je širši javnosti znan tudi zaradi svojega sodelovanja z Edvardom Zajcem, mojstrom elektronske umetnosti, v sedemdesetih letih.

Prisrčen nastop članic Mladih kitaristov iz Brega Mladinskega krožka Dolina pod vodstvom Lorenza Buona je še dodatno pripomogel k topolini četrkovega večera. Zaključni dvojezični pozdrav letošnjega župana Majence Devana Sancina in županje Johane Pečar vse nas opozarja, da je vse to šele začetek. Razstava bo na ogled do torka, 14. maja. V naslednjih dneh pa nas čaka še veliko drugih dogodkov, zabave in dobrega počutja. Zelo pestro bo. (vpa)

Danes na Majenci

Ob 17. uri bo že na voljo bogata ponudba jedi na žaru in domače kaplice, ob 17.30 pa se bodo na osrednji vaški trg pripeljali starodobni avtomobili za paradni mimohod, na pobudo društva Adria Classic iz Kopra. Ob 18.00 bo nagrajevanje vinogradnikov in oljkarjev, ki so sodelovali na 57. občinski razstavi domačih vin in 16. razstavi ekstradeviškega oljnega olja. Slovesnost bo spremljal Piščalni orkester Breg iz Doline. Zvečer se bo na Gorici začelo postavljanje maja, ki bo potekalo do jutra. Večer bodo popestili potujoči godci iz Milj »Šobi per caso«.

Županja in župan Majence

Ime: **Johana**

Priimek: **Pečar**

Starost: **20**

Poklic: **zaposlena v potovalni agenciji**

Živiljenjski moto:

Carpe diem

Ime: **Devan**

Priimek: **Sancin**

Starost: **28**

Poklic: **vinogradnik**

Živiljenjski moto:

Never give up



več fotografij na
www.primorski.eu



J.: Sem altruistka, trmasta in pozitivno naravnana.

D.:

Opisal bi jo kot delavno, potrežljivo in vztrajno.

Kaj pa bi povedala o Devanu?

J.: Tudi o Devanu bi rekla, da je delaven, vztrajen v stvareh, za katere si prizadeva in optimist.

D.: Težko je opisati samega sebe. Rekel bi, da sem trmasta in v določenih trenutkih preveč popustljiv.

Kako bi opisala vajin odnos?

D.: Zaradi razlike v letih se pred to izkušnijo osebno nisva poznala. Moram pa reči, da sva se dobro ujela. Upam torej, da bova nadaljevala po tej poti.

J.: Res je, Majenca je pripomogla k temu, da sva se spoznala. Nainj odnos bi opisala kot pozitivnega. Razumeva se in dobro shajava.

Kaj si pričakujeta od letošnje Majence?

D.: Pričakovanje je veliko. Upam, da se bo vse najboljše izšlo. Točnejši obračun pa bomo lahko dali le ob koncu.

J.: Želim si, da bi vreme čim lepše in da bi nas na Majenci obiskalo veliko ljudi. Skratka, upam, da bo letošnje praznovanje uspešno.

Ko smo naša intervjuvana vprašali, če bi želela še kaj dodati, sta nam nasmejano in vistem glasu odgovorila »Živjo Majenc!«. Ravno ta navdušenost in navezanost na vaški običaj najbolj izčrpno opisuje bistvo tega prastrega in priljubljenega ljudskega praznika. (vpa)

OPČINE - 6. mednarodno gledališko srečanje FestivalOp

Sprejemanje drugačnosti

Na odru so se predstavili igralci s posebnimi potrebami - Mladi gledalci so jih nagradili s toplim aplavzom

Openski Prosvetni dom je dva dni pokal po šivih: od dobre volje in energije, za kateri sta poskrbeli tako mladi na odru kot tisti med občinstvom. Na pobudo Sklada Mitja Čuk je namreč že šesto leto zapored zaživelo mednarodno gledališko srečanje FestivalOp, to je festival gledaliških skupin, v katerih



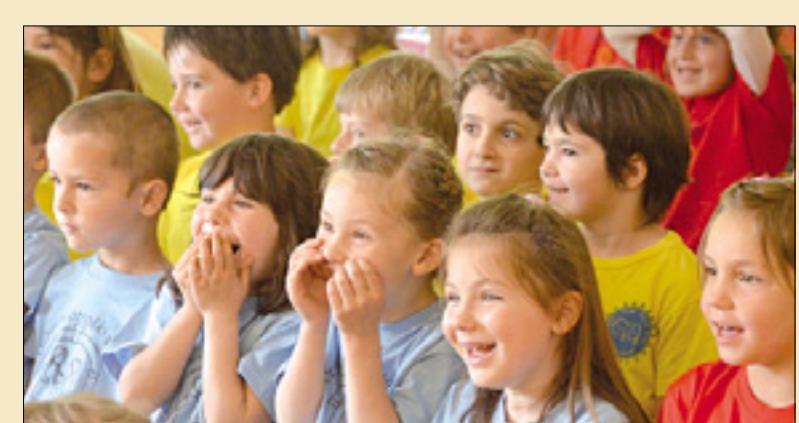
Gojenci VZS Mitja Čuk so v četrtek na odru zapeli in zaplesali

nastopajo osebe s posebnimi potrebami.

Dvodnevno dogajanje (v četrtek in petek) je v dvorano privabilo veliko obiskovalcev - otroci didaktičnega ravnateljstva Opčine in Nabrežina so do roba napolnili Prosvetni dom in z bučnimi aplavzi nagrajevali nastopajoče ter jih

bodrili. Cilj vsakoletnega festivalskega dogodka je namreč integracija oz. spoznavanje drugih realnosti in njihovih sposobnosti. Na odru so se predstavili številni gostje iz Slovenije - iz Vipave, Ilirske Bistrike, Dutovlj in Ljubljane, ter prijatelji iz Medeje. Prvi dan jih je obiskal gledališki igralec Slovenskega stalnega gledališča Romeo Grebenšek, ki si je ob tej priložnosti zamislil postavitev igrice, pri kateri so sodelovali vse gledališke skupine. Na odru so začarali naravo in opornašali najrazličnejše živali v njej. V petek pa sta udeležence festivala nasmejali igralki in animatorki Elena Hus in Lara Komar, ki sta v igro »Peter in volk« vključili tudi prisotne; se skupaj pa je z dozo magične radoživosti začinila čarodejka Karly Ann.

Gostitelji, Vzgojno zaposlitveno središče Mitja Čuk oz. člani Barvane klape so tokrat nastopili z igro, pravzaprav glasbeno točko »Avdicija«, v kateri so se izkazali kot pevci in plesalci. Režijo je tudi tokrat podpisala mentorica Melita Malalan, ki je hkrati tudi prava duša festivala, saj skrbi za organizacijo, pri čemer so ji v pomoč vzgojitelji. Z »Avdicijo« bodo člani Barvane klape nastopili še v Ljubljani, za Festival amaterskih skupin v Mayhinih pa pripravljajo že novo gledališko postavitev. (sas)



Bralne značke za malčke od Opčin do Proseka

V vrtcu na Prosek (na sliki zgoraj) in na OŠ na Opčinah (spodaj) je bilo včeraj dopoldne prav prisrčno ob podeljevanju bralnih značk predšolskim otrokom. Malčki so se iz srca nasmejali ob domislicah novogoriških igralk gledališča Ku-kuc, ki sta uprizorili igrico Mineštrala, najprej za otroke iz Bažovice, Trebč in z Opčin, pa še za tiste iz Cola, Križa in s Prosek.



SLOVENIJA TA TEDEN

Namesto iz levega bodo vzeli iz desnega žepa

DARJA KOCBEK

V noči s srede na četrtek se je levensredinska vlada Alenke Bratušek odločila, da lukanje v državnem proračunu letos ne bo poskušala zapolniti s (proti)kriznim davkom, ampak z dvigom davka na dodano vrednost (DDV) in prodajo državnega premoženja. To je predvidela v programu stabilnosti in nacionalnem programu reform, ki ju je včeraj poslala v Bruselj evropski komisiji, kjer bodo do konca meseca ocenili, ali slovenska vlada ponuja realen in prepričljiv načrt sanacije javnih financ, bančnega sistema in strukturnih ukrepov.

V sredo je Bratuškova socialni partnerjem in desnosredinski opoziciji še zatrjevala, da bo njena vlada predlagala uvedbo kriznega davka na vse prihodke s 1. julijem letos, o dvigu DDV v letu 2014 pa bo, če bo potrebno, odločala konec leta. V javnosti je zakrožilo več lestvic in stopenj tega davka, po tistih iz srede po poldne, denimo, naj bi znašal od 0,5 odstotka za tiste z najnižimi prihodki in 5 odstotkov za tiste, ki zaslužijo največ. Kako in komu vse (ali, na primer, tudi upokojencem) naj bi ta da-

vek pobrali, ni bilo jasno, prav tako ne, ali ima davčna uprava sploh vse potrebne podatke, da bi ga v nekaj tednih lahko uvedli.

Zaradi razburjenja, ki ga je namerila vlade (s protikriznim davkom naj bi po uradnih ocenah zbrali 300 milijonov evrov na leto) povzročila, verjetno pa še bolj zaradi spoznanja, da je takšen davek v kratkem času nemogoče tehnično pripraviti, si je vlada tik pred zdajci premislila. V četrtek je namreč premierka po seji vlade izjavila, da s 1. julijem prihaja višji DDV, kriznega davka pa (še) ne bo, poleg tega pa imetnike nepremičnin z letom 2014 čaka davek na nepremičnine.

»Zavedamo se, da noben dvig davka ne vpliva pozitivno na gospodarstvo. Izbrali smo takšnega, ki najmanj negativno vpliva na gospodarsko rast,« je dvig DDV pojasnila Bratuškova. Vlada tako predlaga dvig splošne stopnje DDV z 20 na 22 odstotkov, dvig znižane stopnje DDV pa z 8,5 na 9,5 odstotka. Predsednica vlade pravi, da bo za povprečno družino predlagani dvig DDV pomenil



2,30 evra dodatnih stroškov pri izdatkih za prehrano na mesec, a ni nujno, da se ves dvig prelije v cene. Predlog za dvig DDV so ministri vladne koalicije potrdili soglasno, premierka upa, da ga bo podprla tudi opozicija.

A v največji opozicijski stranki desnosredinski SDS nekdanjega predsednika vlade Janeza Janše so nemudoma opozorili, da bo ta ukrep prial gospodarstvo, ki se v teh kriznih časih boriti za preživetje, prav tako pa da ne bo dosegel želenih finančnih učinkov. Slovenija danes potrebuje predvsem ukrepe za oživitev gospodarstva in racionalizacijo delovanja države, zato bi bilo treba najprej na teh dveh področjih storiti vse, kar je mogoče. »Niti črke o ukinitvi ali vsaj zmanjšanju privilegijev in preštrelčne administracije v javnem sektorju. Zgolj davki,« je prek twitterja zanj značilno pikro sporočil nekdanji premier Janša.

Vlada namerava do konca leta z vsemi ključnimi deležniki v javnem sektorju doseči dogovor o strukturinem znižanju javne porabe, da tudi prihodnje leto ne bi bilo treba uesti kriznega davka, ki tako ostaja rezerva, če do tega dogovora ne bo prišlo, je državljanom še sporočila Alenka Bratušek.

Se je pa vlada odločila državneemu zboru predlagati, naj potrdi postopek privatizacije 15 podjetij, med njimi so druga največja banka Nova kreditna banka Maribor (NKBM), Telekom Slovenije, Aerodrom Ljubljana, Adria Airways, pa paradni konji gospodarstva Helios, Unior, Žito. A pri tem sklepko koalicija ni bila enotna, saj trije ministri iz druge največje koalicijske stranke socialdemokratov glasovali proti predlogu za privatizacijo podjetij.

Skupno računa vlada na prihodkovni in odhodkovni strani proračuna pridobiti okroglo milijardo evrov (po pol milijarde na vsaki strani), saj mora Slovenija v naslednjem obdobju letno refinancirati od tri do štiri milijarde evrov dolga, za uravnoteženje javnih financ pa potrebuje trajne ukrepe v višini okoli ene milijarde evrov. Slovenija se po besedah finančnega ministra Uroša Čuferja v zadnjih petih letih ni ustrezno prilagodila, zato je kot »letalo, ki izgublja na višini«. Čeprav se je javni dolg v času krize podvojil, je glede na povprečje v evrskem območju še vedno razmeroma nizek, zato ima Slovenija še nekaj manevrskega prostora za dodatno zadolževanje, ki bo potrebno za ukrepe za zagon rasti.

Ali bosta reformni in stabilnostni program prepričala evropsko komisijo, ki bo Slovenijo v naslednjih dveh tednih obravnava v svežnju s Španijo, je težko napovedovati. Ne le zaradi še vedno skrivnostnih analiz, na katere naj bi vlada oprla svoje izračune o višini prihrankov in dodatnih davčnih prilivov ter posledicah ukrepov na potrošnjo, BDP in delovna mesta, temveč tudi zato, ker so parlamentarne stranke s ponovno preložitvijo odločanja o fiskalnem pravilu v pondeljek spet sporočile Bruslju, bonitetnim agencijam in finančnemu kapitalu, da svoje in nekatere druge posamične interese še vedno postavljajo pred interesete države.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Družina dan za dnem

V družini, zlasti tisti z več otroki, si težko pod večer zamišljamo preživljvanje skupnega časa v sproščenem in prijateljskem vzdružju: mati se je pravkar vrnila iz službe, čakajo jo domača opravila, otroci pa so trudni, stitni in lačni. Starejši želijo, da jim pomaga pri nalogah, malčki zahtevajo mamino pozornost zase, ona pa nestrpno nerazpoloženo pospravlja nakupljeno in pripravlja večerjo. Tudi očka se je pravkar vrnil in želi biti prijazno in ljubeče pozdravljen. Mama mora vse to dan za dnem spraviti pod streho, tudi zjutraj, ko se mora vse odvijati zelo hitro, da pridejo pravočasno v šolo, v vrtec, v varstvo in na delovno mesto. Ko bi vsi radi istočasno v kopalinico in vsak pravico do zajtrka, družinski poglavar vrhu vsega izjavlja »Danes pojdi sama po otroke, jaz imam delovni sestanek!«

Rek, da žena nosi tri vogale hiše in da mati upravlja družinski vsakdanjnik in otroke sama je verodosten. Namesto mirne izmenjave službenega in družinskega časa pozna mati s hektičnostjo prežet vsakdanjnik skakanja od ene do druge zadeve. Nemalokrat izgubi občutek za čas, hkrati mora poskrbeti z celo vrsto stvari in organizirati dan. Moderni način življenja, fleksibilni delovni čas, do neke mere zmeda v vlogah, spremenjena oblika družine, vse to je rodilo vrsto zahtev, ki potrebujejo koordinacijo in sinhronizacijo, da bi skupno družinsko življenje otrok, mladostnikov in njihovih staršev ne bilo preveč naporno. To ni lahko, vendar je mogoče.

Po celodnevni službi je mati izčrpana in utrujena, počuti se osamljeno, saj ve, kaj vse jo še čaka doma, otroke začne kregati, težko prenaša visoke tone njihovih glasov... Pravi trenutek za misel, kaj lahko naredi zase. Potreben je »time-out«, nujno je treba porazdeliti naloge in odgovornost zanje, izogniti se je treba pridiganju; skratka potreben je razmislek, kaj je v vsakdanjiku res pomembno in ali je vse, kar počenjamamo dan za dnem, tako neobhodno potrebno? Zakaj ni nikoli časa za crkljanje najmlajših ali za sproščen in zabaven pogovor s pubertetnikom, ki ga zanimajo razne stvari: od ozonske lukanje do tega, zakaj sta se prijateljeva starša ločila. Kljub pritisku umazane posode v pomivalnem koritu, kupu posušenega perila, ki ga je treba pospraviti, igračam, ki ležijo vsepovsod, je potrebno, da mama posveti otrokom nekaj trenutkov, ki bodo imeli ugoden učinek tako nanjo kot na otroke. Redna starševa služba pri tem ne sme biti ovira, po mnenju izvedencev lahko staršema celo pomaga, da svoj čas z otroki bolje razporedita in ga preživita intenzivneje. Dan za dnem naj svojim otrokom posvečata pravo mero pozornosti. Ta otroke krepi. Dokazano je bilo z raznimi raziskavami. Če starši dnevno pokažejo, kako pozorni so do svojih otrok, se ti razvijajo bolje in samostojnejše, kar v končni fazi prinese staršem nekaj več časa. Zelo pomembno je, da vsakdo odkrije svojo »nišo«, kjer se lahko svobodno posveča svojim konjičkom, prijateljem ali pa samemu sebi. Tako bo otrok (človek) vedno uravnovešen in zdrav. Starši pa morajo poznati vsaj osnovne faze v otrokovem razvoju, če želijo biti kosvzgojnimi zahtevam. Samo tisti, ki spozna smisel otrokovega obnašanja v okviru neke razvojne faze in ta smisel razume, bo lahko vzgojno učinkovit.

Poiskati čas za svoje otroke pomeni ugotoviti, s katerim nepotrebним balastom smo doslej polnili svoj vsakdanjnik, kaj nam je pomembno in čemu se lahko odpovemo. Za tem lahko izbiramo na novo, na novo načrtujemo, razmislimo, organiziramo, se ne vzneimirjamo za vsako stvar in nekoliko bolj prosto zadihamo. V vsakdanjiku so mnoge stvari, s katerimi se lahko spomememo nekoliko drugače.



Včasih imajo očetje težavo z razumevanjem svoje vloge v družini oziroma z dejstvom, da je dandanes njihova vloga drugačna, kot pa je bila prej vloga njihovih očetov, ki so bili npr. edini ekonomski vir za družino. Vsak oče lahko danes izbere, kakšne vrste oče bi rad bil, k temu mora dodati spisek svojih dnevnih domačih nalog in opravil. Izvedenci, ki so preučevali spremembe v družini ob začetku tisočletja so ugotovili, da je težnja po delitvi nalog in obveznosti z zakoncem ali partnerjem čedalje bolj razpoznavna, čeprav se ravjija zelo počasi. Tako so se ure, posvečene neplačanemu hišnemu delu, katerih naj bi ženska nabrala tedensko 31, pri moških povzpele že na 19,5 ure. Mati naj bi posvečala majhnu očetu pod 6. letom starosti 2,75 ur dnevno, moški skoraj 1,25 ure. Pri vseh opravilih pa se pokaže, da večina domačih in družinskih obveznosti v pretežni meri še vedno sloni na ženskih ramenih. To pa pomeni, da se za njenim trudom skriva tudi velikanski stres, ki bi se mu bilo mogoče izogniti, če bi si obveznosti v družini partnerja enakomerno porazdelila.

Družinsko življenje se lahko izboljša in nekaterim težavam se izognemo, če izdelamo primerna družinska pravila. Vsak družinski član naj ima svojo nalogo. Teža opravila si porazdelita starša, eden od otrok naj bo npr. zadolžen za pospravljanje čevljev, da ne bodo ležali vsepovsod, drugi naj bo odgovoren za ugašanje luči, ki svetijo po nepotrebni, enemu dodelimo nalogo, da pogrne mizo, drugi naj pride na vrsto naslednji teden itd. Navodila naj bodo kratka in jasna, ne jezimo se prehitro, če jih kdo ni dovolj natančno izpolnil. Mama naj se izogne ob večerih zbirjanju umazane nogavice in perila, in naj opere le tisto, kar so posamezni člani zbrali in košu za perilo, tako bo na tem področju prevladal red. Vsakdo naj poskrbi za svoje umazano perilo. Ali, če oče ni opravil nakupov, kot je obljubil, bo pač družina jedla, kar je ostalo od prejšnjega dne ... Družinsko življenje je lahko skladno, če je delovanje vzajemno. Družina je uspešna takrat, ko si starša delita družinske obveznosti. Otroci izkusijo, ker pomagajo, da znajo nekaj narediti, da so nekaj vredni, da jih družina potrebuje tudi pri skupnem domačem delu. Vse to je pomemben doprinos k skupnemu družinskemu življenju.

Tudi starši potrebujejo potrditev, da so sposobni opravljati svoje družinske naloge in da to počenjajo dobro. To včasih ni prav lahko, zlasti za matere, ki so zelo pogosto preobremenjene in ki za svoje delo ne dobijo spodbude in priznanja. Partnerska vzajemna pozornost pa ugodno učinkuje na družino.

Ni učinkovitega zdravila proti stresu in preobremenjenosti. Vsak družina posebej mora spoznati, kaj naj od vsakega člena zahteva, da bo skupno življenje lepo in da ne bo preobremenila tega ali onega. Sama mora poiskati najprimernejši način organizacije svojega skupnega življenja. Morebiti mora včasih poiskati pomoč od zunaj ali nasvet pri drugih polno zaposlenih starših. Partnerja naj ne pozabita, da potrebuje tudi čas zase. Zato naj si ne prevzemata več dela kakor sta ga sposobna, nekaj časa naj jima ostane zase in za družino, tako da jim bo ob koncu dneva ostalo še nekaj energije tudi za otroke. Otroci namreč ne potrebujejo izčrpanih staršev, ki so žrtev službe, pač pa zadovoljno mamo in zadovoljnega očeta. (jec)

TA TEDEN EDINOST

PRED 100 LETI

Edinost je tokrat poročala o zanimivem predavanju z naslovom »Žena v dvajsetletju«. Predaval je »gospod F.L. Tuma v našem Narodnem domu, opisal je položaj ženstva v posameznih zgodovinskih dobeh, začenši pri primitivnih narodih, kjer je morala žena izvrševati precej teška in odgovorna dela, saj se je mož pečal le z lovom in s pašo. V patrijarhalni dobi so pripadali ženi že nekoliko lažji posli: poleg hišnega opravlja v vzgoji otrok je ostalo le še tkanje. Pri Grkih vidimo ženo privrkat na polju znanosti in umetnosti, ker vsa težja dela so opravljali sužnji. V srednjem veku, v dobi cehov, je smela žena izvrševati tudi samostojno obrt, kar pa je bilo začetkom novega veka zopet odvzetno. Proti koncu sedemnajstega stoletja pa se je začela razširjati hišna industrija in žena je zopet dobivala večja dela. Šele v času strojnega napredovanja nastopa zopet v javni industriji. Stroji zahtevajo natančnejšega in elegantnejšega dela, ki ga najlaže izvršujejo ženske in otroške roke.

Največ žen je danes zaposlenih po konfekcijah in papirnicah. Pri poljskem obdelovanju prihaja žena vedno bolj v poštev tam, kjer raste izseljevanje moških. Centralizirana kapitalistična produkcija izkorističa premnogokrat žensko silo in s tem tudi družinsko. Posledica tega pa je snovanje ženskih društev za varstvo žen, mater, dojencev, nezakonskih mater itd.

Prvo polje ženskega javnega dela je bila poleg omenjenega tudi oskrbovanje bolnikov in bojni ranjencev; prva propagatorica te misije je Angležinja že v krimski vojni. V veliki meri razširja današnja žena tudi popularno izobrazbo med ljudstvom, deluje za alkoholno abstinenco in higijeno idr. Svoje izvajanje je predavatelj utemeljeval z dobrimi statističnimi podatki. Poudarjal je pomen in važnost ženskega gibanja v zasebnem in javnem življenju. Pomudil se je tudi pri angleških sufragetkah in raznih ženskih poklicnih današnjega časa.

Končno je izrekel željo, da bi se tudi na Slovenskem pojabil večji smisel za feministični pokret, pri čemer pa so potrebne ženske organizacije, glasila in zlasti zadostne šole.«

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK

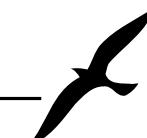
PRED 50 LETI

Križu je potekala revija pevskih zborov, k uspehu katere je prišlo tudi krasno spomladansko vreme. »To smo čutili v Križu, ko se je pred napovedano uro zbralo okrog doma mnogo ljudi iz vseh krajev Tržaškega in tudi Goriškega. Že ob pogledu na množično ljudi je moral odpasti vsak pomislek, vsak dvom o umetnosti in potrebi takih prireditev. Nasprotno je ta prireditev v Križu pokazala, da bo treba organizirati še kaj podobnega, vsekakor pa nekaj takega, kar lahko občinstvo privabi.«

Veseli pa smo lahko, da je nedeljska prireditev tudi razbila tisto misione, da »zbori ne vlečejo več«. Naj kar tukaj navedemo besede iz govoru predsednika Slovenske prosvetne zveze Ubalda Vrabca, ki jih je po vedal pred zaključnim nastopom združenih pevskih zborov. »Vsa čast in priznanje,« je dejal govornik, »pevcem, ki so po trudnoljem delu še našli čas in veselje, da so posečali pevske vaje, gojili našo lepo pesem in s tem tudi omogočili današnji pregled njihove marljivosti in pozrtvovalnosti. Prav tako vse priznanje pevovodjem, ki klub večkrat neugodnim razmeram neutralno vadijo včasih tudi maloštevilne pevce. Sedaj je na oder še nekam lep pogled, toda če pomislimo koliko krajev je zastopanih in pa – koliko krajev ni zastopanih, potem moramo reči, da nas ni dosti. Danes marsikaterega zabora ni tu, takega, ki je še pred nekaj leti z uspehom nastopal sebi in drugim v zadoščenje. Želimo in upamo, da bo tak izostanek le začasno spanje in da bomo prihodnje leto pozdravili na naši reviji še več zborov ... Če zbori hirajo, »je zaključil govornik, »če ne pevcev, niso krivi tega tisti, ki še vztrajajo, ampak tisti, ki bi lahko bili zraven, pa jih ni. In ce se preostali pevci nekega dne naveličajo se ne smemo jeziti nanje, temveč na tiste, ki niso bili nikoli zraven!«

prej do novice

www.primorski.eu



LJUBLJANA - Mozartova opera v priredbi Petra Brookaa

Čarobna piščal z okusom po pravljici ob ognjišču

Preprosta postavitev spodbuja k opazovanju iz drugačnega zornega kota



Brook si je zamislil skrajno preprosto scenografijo, kjer pevci nastopajo med samimi bambusovimi palicami

Ko sta Peter Brook in Micheline Rozan leta 1974 ponovno odprla opuščeno in pozabljeno dvorano iz 19. stoletja v bližini pariške Severne postaje, sta določila, da bo njuno gledališče »preprosto, odprtvo, gostoljubivo«, z zmernimi cenami, dostopno tudi za družine in za upokojence. To prijaznost so veliko let kasneje začutili tudi gledalci priredbe Mozartove Čarobne piščali, ki jo je Brook postavljal na oder ob koncu dolgoletnega vodenja gledališča Bouffes du Nord. Njegova priredba ima namreč okus po pravljici ob ognjišču, komorno razsežnost, ki zaradi nujne odpovedi mnogim elementom uprizoritve in izvedbe spodbuja k opazovanju iz drugačnega zornega kota.

Dolg, navdušen aplavz je nagradil gostujoči ponoviti predstave v ljubljanskem Cankarjevem domu, kjer je publica, na novo odkrila najbolj pisano, magično in potencialno spektakularno od Mozartovih oper v izvedbi, ki postavlja

na oder samo bambusove palice, mlade pevce s svojimi korektnimi, a nepretenčioznimi nastopi in klavir. Dialogi so v francoščini (z nadnapisi), petje pa v izvirni nemščini, pevci izvajajo arije v celoti ali samo po fragmentih, včasih prevzamejo še dodatne pevske vloge, medtem ko klavir sugerira opuščene dele partiture.

Od mnogih niti, ki tvorijo kompleksno tkanino mojstrovine, je Brook izbral in izpostavljal samo eno: zato v tej predstavi ni magije, kraljic v soju zvezd ali zmajev, niti prostozidarska načela niso poudarjena, kar ostane je samo človečnost bosonogih protagonistov, »Naturmenschen«, katerih usode se prepletajo sredi trstja čarobnih piščali.

Temnopoliti igralec Abdou Oulouguern je povezovalec, spremjevalec, vodič, nadomestnik treh Dečkov, nositelj dogajanja in njegovega sporocila in nuskajuje, da je ravno on tisti »Schwarzer Mann«, katerega so se v Čarobni piščali (operi, ki stalno poudarja prostozidarsko, človekoljubno moral) vsi otepali zradi predsodka, da je njegovo srce črno kot njegov videz. Monostatos, ki je v izvirniku hudoben in drugačen zaradi temne polti, je v tej izvedbi bolj subtilno in še bolj nesmiselno drugačen s svojim izražanjem v angleščini. Papageno pa je ravno to, kar pove v libretu Schikanederja in sicer preprost človek brez pisanih peruti in kletk, ki je v tej izvedbi komicen brez izstopanja, da bi lahko poudaril skupni humanistični imenovalec, ki ga v izvirniku zamegljuje privlačne barve pravljicne in svečeniške razsežnosti.

Čarobna piščal je simbol ljubezni, priateljstva, spoštovanja, čarobna palica, ki jo izvajalcji na koncu ponujajo publici, da bi vedno iskali bistvo življenja. Zato ni samo »tista« čarobna piščal, temveč »ena« čarobna piščal (kot sugerira francoski naslov predstave Une flute enchantée), s katero bi vsak človek lahko narabil čudež.

ROP

LJUBLJANA - Ob stoletnici rojstva Vladimirja Pavšiča - Mateja Bora

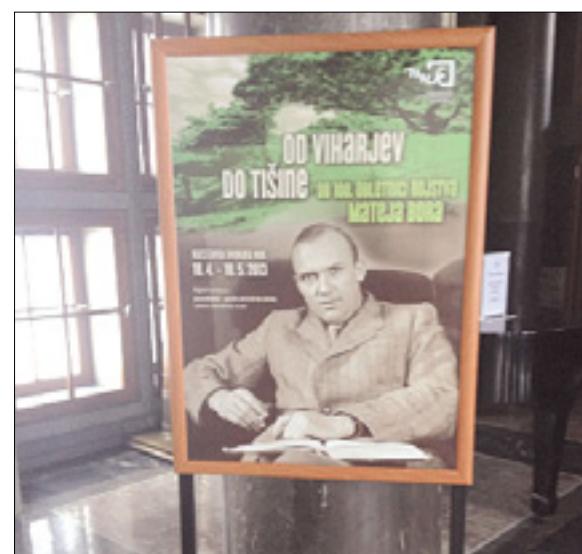
Razstava Od viharjev do tišine in nova knjiga Stoletni Bor

14. aprila je minilo sto let, kar se je v Grgarju pri Gorici rodil Vladimir Pavšič, ki se je v slovensko literarno zgodovino zapisal z imenom Matej Bor. Pseudonim si je izbral med pisanjem najbrž najbolj znane pesniške zbirke Previharimo viharje, s katero je spodbudil k uporu slovenske bralke in bralce - na ciklostil so jo namreč razmnožili sredi druge svetovne vojne, točneje leta 1942. Kmalu nato sta se z ženo Erno Jamar pridružila partizanom; partizanki Nini, ki je padla decembra 1943, je med drugim posvetil eno svojih najlepših ljubezenskih pesmi - Srečanje.

Mateju Boru je Narodna in univerzitetna knjižnica posvetila razstavo, ki je v Ljubljani na ogled do 18. maja. V razstavnem prostoru v prvem nadstropju je mogoče nekaj bolj podrobno spoznati življensko pot tega pesnika, dramatika (najbolj znana je njegova medvojna drama Raztrganci), romanopisca, prevajalca, eseista, prvega predsednika slovenskega PEN klub ... Na ogled so njegovi rokopisi, fotografije, knjige.

Stoto obletnico rojstva Mateja Bora (1913–1993) pa je obeležila tudi založba Mladinska knjiga. V njeni

Plakat, ki vabi na razstavo Stoletni Bor



Jubilejni zbirki je pravkar izšla knjiga Stoletni Bor, za katero je dokumentarno biografijo napisal, izbral slikovno gradivo in Borove eseje dr. Michael Glavan, medtem ko se je literarnemu opusu Mateja Bora s temeljito študijo posvetil dr. Miklavž Komelj. Med platnicami knjige so tudi osebni spomini njegovih otrok Mateja Pavšiča, Ajde Marušič Pavšič, Manje

Pavšič in vnukinje Nane Žargi ter pričevanje Borove sokrajanke Justine Doljak.

Pregledno monografijo bodo predstavili v torek ob 11. uri v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani (Turška ulica 1). Tiskovna konferenca bo ravno v razstavni dvorani, kjer bo še nekaj dni odprtva razstava Od viharjev do tišine. (pd)

TOMIZZEV DUH Sieg heil, EU!

MILAN RAKOVAC



ska ni naprodaj'. Svetovni judovski kongres je letos svoje letno plenarno zasedanje organiziral v Budimpešti, običajno so njihova srečanja v Jeruzalemu. Z izbiro lokacije so želeli podpreti srednjeevropsko judovsko skupnost in opozoriti na vzpon antisemitizma v tem delu Evrope... Krepitev skrajne desnice je opaziti povsod po Evropi. Gre za del širšega trenda zoper uveljavljene politične sile, ki je v času krize značilen za številne države članice EU... Na pravkaršnjih lokalnih volitvah v Veliki Britaniji je presenetila skrajno desna stranka Neodvisna stranka (UKIP), ki jo vodi Nigel Farage, in dobila kar četrto glasov... V Franciji je tretja najmočnejša sila v državi Nacionalna fronta Marine Le Pen, na Nizozemskem je na zadnjih volitvah dobil deset odstotkov ksenofobni in proti islamu usmerjeni Geert Wilders, v Belgiji je protipriseljenska stranka Vlaams Belang dobila približno osem odstotkov ... Na Danskem je tretja najmočnejša sila Danska ljudska stranka, ki goji kontroverzna in izključujoča stališča. Na Švedskem je pred dvema letoma prvič v parlament vstopila stranka Švedski demokrati Jimmie Åkesson in terjala omejitev priseljevanja. Evroskeptični avstrijsko-kanadski milijonar Frank Stronach je lani ustavnil svojo politično stranko z imenom Team Stronach. Pozicionira se kot poslovna alternativa tradicionalnim levo-desnim koalicijam ... Nemški Urad za zaščito ustavnega reda opozarja na širjenje neonacistične scene. Leta 2009 naj bi bilo v Nemčiji 5000 neonacistov, dve leti pozneje naj bi jih bilo že 6000: 'Živijo v velikanskih vilah, vozijo drage automobile. Vzvišeni in spletkarski so. Ne živijo več NS-a,' je bivši skrajni desničar povedal nemškim novinarjem. S kratico NS neonacisti žargonsko imenujejo nacionalni socializem kot stil življenja, kot 'drogo', od katere se morajo bivši člani odvaditi. Nova generacija neonacistov ne podpira več nepremišljenega nasilja. Čakajo na neonacistično revolucijo' ...

V čem je torej problem evropske demokracije danes? Liberalna demokracija si je oddahnila po umoru onega holandskega neonacista in po avtomobilski nesreči ko-roškega. Toda: hkrati ta ista korektna demokracija dopušča krepitev neofašistov in neonacistov in njihov vstop v nacionalne parlamente, saj to je srž demokracije, različnost! EU se sicer zgraže nad protijudovsko parado v Budimpešti, ne stori pa polnoma nič.

Sieg heil, EU, eia! alala! Če skrajni desničarji zmagajo na kakšnih volitvah (in počasi zmagujejo povsod), kaj hočemo, no, to je vendar demokracija.

Zato so vsa ta sojenja zgolj formalna linija obrambe sistema, ki jih obravnava kot vandale, teroriste, kriminalce. Toda oni so v resnici prva linija napada novih evro-fašizmov na samo srčko demokracije in učinkovito sredstvo za nabiranje volilnih glasov ter pohod na oblast. O tem EU-nomenklatura ne razmišlja in ne deluje: »Nazi-nevesta« pred sodiščem zviška prezirljivo molči; kamaram, javnosti in demokraciji obrača hrbet. Zmaguje! Evropska demokracija je v tem trenutku šibka v vsem: v obravnavanju krize, v ohranjanju lastne identitete in razvoja, še najbolj pa v teh bližnjih srečanjih s porajajočim se naci-fašizmom.



DEMOKRATSKA STRANKA - Predlog »modrecev« na današnji vsedržavni skupščini

Bersanija naj bi na čelu stranke nasledil Epifani

RIM - Najprimernejša osebnost za vodenje Demokratske stranke do kongresa je Guglielmo Epifani. Tako je sinoči sporočila skupina šestih »modrecev«, ki ji je koordinacija stranke poverila nalogu, naj pripravi današnje zasedanje vsedržavne skupščine. Skupščina, ki se bo zbrala v novem gospodarskem razstavišču v Rimu, bo namreč imela na dnevnem redu odstop Pierluigija Bersanija in izvolitev novega sekretarja, ki naj bi stranko vodil do kongresa, ki bo predvidoma oktobra.

Kot znan, preživlja Demokratska stranka izredno delikatno fazo. Na februarskih parlamentarnih volitvah se je njeni naveza sicer uvrstila na prvo mesto, a ni dosegla večine v obeh vejah parlamenta. Spričo dejstva, da Gibanje petih zvezd ni sprejelo sodelovanja, Demokratski stranki ni ostalo drugega, kot da sklene vladno zavezništvo z desno sredino, saj bi morali v nasprotnem primeru razpustiti komaj izvoljeni parlament.

Demokratska stranka je tako sestavila vlado z desno sredino, a sekretar Bersani je zaradi spremembe politične linije odstopil. Tudi v bazi stranke marsikje ti nezadovoljstvo, tako da so nekateri že začeli odprto govoriti o možnosti odcepitve. Jaso je, da bi nastale politične razmere moral pretresti kongres, ki pa ga je treba ustrezeno pripraviti. Za vse to je potreben začasniki sekretar. V preteklih dneh je kazalo, da bo to funkcijo prevzel mladi vodja Demokratske stranke v poslanski zbirci Roberto Speranza, skupina »modrecev« pa se je na osnovi posvetovanj naposled odločila, da predlaga dolgoletnega sekretarja sindikalne zveze CGIL Epifaniju.

Skuščino bo uvedel ali Speranza ali vodja Demokratske stranke v senatu Luigi Zanda, na njej pa bo predvidoma nastopil tudi premier Enrico Letta. Medtem je Tržačan Gianni Cuperlo včeraj napovedal, da namerava kandidirati za strankinega sekretarja na jesenskem kongresu.



Pierluigi Bersani in Guglielmo Epifani ARHIV

GOSPODARSTVO - Industrija še pada Zakladne menice po nizki obrestni meri

MILAN - Italija je izdajo kratkoročnih državnih dolžniških vrednostnih papirjev včeraj zbrala 10 milijard evrov, obrestna mera na 12-mesečne zakladne menice pa je bila na najnižji ravni od prevzetja evra, je sporočila italijanska centralna banka. Ž izdajo 12-mesečnih zakladnih menic z obrestno mero 0,70 odstotka je zbrala sedem milijard evrov.

Na zadnjih primerljivi dražbi 12-mesečnih menic je bila obrestna mera pri 0,92 odstotku. Povpraševanje po dolžniških vrednostnih papirjih je bilo sicer razmeroma šibko in je le 1,16-krat preseglo ponudbo, medtem ko je aprila ponudbo preseglo 1,64-krat.

Italija je včeraj izdala tudi »fleksibilne« dolžniške papirje, ki imajo do zapestosti 219 dni, po obrestni meri 0,39

odstotka, izdajo pa je zbrala tri milijarde evrov. Povpraševanje po fleksibilnih dolžniških papirjih je bilo sicer večje, saj je 2,09-krat preseglo ponudbo.

A če gre z javnimi financami dobro, pa je italijansko gospodarstvo v težavah. Industrijska proizvodnja je marca spet padla, in sicer za 0,8 odstotka v primerjavi s februarjem ter za 5,2 odstotka v primerjavi z marcem 2012. Tačko je včeraj sporočil osrednji statistični zavod Istat, ki je pristavil, da je to že 19. zaporedni mesečni padec italijanske industrijske proizvodnje.

ZAVAROVALNICA - Dobro poslovanje Generali z najvišjim dobičkom po I. 2009

Analitikov padec ni presenetil, niso pa pričakovali, da bo tako velik. Kot kaže, sta glavna vzroka za ta trend po eni strani šibko notranje povpraševanje, po drugi strani pa kreditni krč.

MILAN - Tržaška zavarovalniška skupina Generali je v letošnjem prvem četrletju zabeležila 603 milijona evrov čistega dobička, kar je 6,3 odstotka več kot v enakem obdobju lani. Dobiček skupine iz poslovanja se je medtem okrepil za osem odstotkov na 1,3 milijarde evrov, kar je največ v zadnjih štirih letih.

Kot so včeraj pojasnili v Generaliju, sta njihov četrletni poslovni rezultat okrepila rast zavarovalnih premij in boljši iztržek poslovanja.

Skupina se je zlasti dobro odrezala na področju škodnih in premoženskih zavarovanj. Obseg bruto premij se je na tem področju med januarjem in marcem na letni ravni okreplil za 1,5 odstotka na 6,9 milijard.

de evrov, dobiček iz poslovanja pa za 26,6 odstotka na 520 milijonov evrov.

Bruto premje Generalija z naslova življenjskih zavarovanj so se medtem v prvih treh mesecih letos v letni primerjavi skrčile za 4,7 odstotka na 12,3 milijarde evrov. Ta enota je znižala dobiček iz čistega poslovanja za 2,6 odstotka na 797 milijonov evrov.

Pooblaščeni upravitelj skupine Mario Greco je objavo četrletnih poslovnih rezultatov pospremil z besedami, da so na dobri poti, da dosežajo letošnje cilje. V Generaliju sicer za letos načrtujejo zvišanje dobička iz poslovanja. Kot so še napovedali, bodo nadaljevali s krepitvijo kapitala in krčenjem porab.

VATIKAN - Potrjena želja po združitvi obeh cerkva

Papež Frančišek sprejel poglavarja koptskih kristjanov Tavadrosa II.

VATIKAN - Papež Frančišek je včeraj sprejel poglavarja koptskih kristjanov, papeža Tavadrosa II. Na prvem tovornstem srečanju v zadnjih 40 letih se je papež zavzel za korake v smeri ponovne združitve obeh cerkva, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

"Naša vztrajna molitev, naš dialog in volja za gradnjo skupnosti vsak dan z vzajemno ljubeznijo nam bodo omogočili pomembne korake v smeri popolne enotnosti," je dejal Frančišek. "Hrepenimo po dnevu, ko bomo lahko, v skladu z voljo našega Gospoda, obhajali iz istega keliha," je še poudaril.

Tavadrosov predhodnik Šenuda III. je leta 1973 obiskal Vatikan in se srečal s takratnim katoliškim papežem Pavlom VI. Skupaj sta osnova proces dialoga med katoliškimi in koptskimi kristjanji, v okviru katerega je papež Janez Pavel II. leta 2000 obiskal Šenuda v Egiptu.

118. papež Koptske cerkve Tavadros je bil izbran novembra lani, njegova cerkev pa se spopada s krepitvijo radikalnega islama in problemom migracij. Kopti predstavljajo okoli 10 odstotkov prebivalcev Egipta, po padcu režima Hosnija Mubaraka leta 2011 pa so se odnosi med muslimani in kopti v državi zaostrili.

Koptski kristjani v Egiptu niso naklonjeni novemu predsedniku Mohamedu Mursiju in novi ustavi, ki je po njihovem mnenju napisana v skladu z željami muslimanov. (STA)



Tavadros II. in papež Frančišek ANSA

Polemične puščice med Grillom in Letto

RIM - Vodja Gibanja petih zvezd Beppe Grillo je včeraj napadel vlado, češ da je plod »državnega udara« in da je podaljšek Montijke. Glede premiera Enrica Lette pa je dejal, da je pri 46 letih »nečak svojega strica«, s čimer je dal razumeti, da ga iz ozadja vodi Gianni Letta, eden izmed najtesnejših sodelavcev Silvia Berlusconija. Letta pa je Grillu vrnil milo za drago. Na tiskovni konferenci, ki jo je priredil ob obisku predsednika Evropskega parlamenta Martina Schulza, je Grillo niti ne ve, kaj je državi udar, saj ga je moral o tem pred nedavnim podučiti novinarica iz Čila. Sicer pa je pristavil, da kdor psuje, očitno nima boljših argumentov. »Jaz sem z odlokom rezal dvojno plačo mojih ministrov, Grillu pa ni uspel prepričati svojih parlamentarcev, naj se odpovejo delu svojih dohodkov,« je dodal premier.

Grillo nasprotuje pridobitvi državljanstva po »ius soli«

RIM - Beppe Grillo je včeraj polemiziral tudi z ministrico za integracijo Cecile Kyenge, ki je pred nedavnim napovedala spremembo kriterijev, po katerih lahko otroci priseljencev pridobijo italijansko državljanstvo, in sicer v tem smislu, da bi tudi v Italiji veljalo načelo teritorialna (ius soli) namesto načela porekla oziroma krvne zveze (ius sanguinis). Vodja Gibanja petih zvezd je dejal, da temu nasprotuje in da bo zahteval razpis ljudskega referendumu o tem, če bo potrebno. V bran Kyengeje pa se je oglasil prvak SEL Nichi Vendola, po katerem Grillo zagovarja stališče postfašistov, kot je Ignazio La Russa.

Dobiček Unicredit v prvem četrletju nižji za polovico

MILAN - Največja italijanska bančna skupina Unicredit je imela v prvem četrletju 449 milijonov evrov čistega dobička, kar je 50,9 odstotka manj kot v enakem obdobju lani. Kljub temu pa je dobiček presegel pričakovane analitikov, saj je imela banka v lanskem zadnjem četrletju 533 milijonov evrov čiste izgube. Pooblaščeni upravitelj banke Federico Ghizzoni je ob objavi rezultatov ocenil, da se poslovanje banke izboljšuje kljub izjemno zahtevnim makroekonomskim razmeram, predvsem v Italiji.

ZLATO
(999,99 %) za kg -517,13

SOD NAFTE
(159 litrov) +0,12

EVRO
1,2988 \$ -1,20

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

	evro (povprečni tečaj)	
valute	10.5.	9.5.
ameriški dolar	1,2988	1,3142
japonski jen	131,94	129,80
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka krona	25,808	25,792
danska krona	7,4550	7,4535
britanski funt	0,84430	0,84435
madžarski forint	293,18	293,13
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,6998	0,7001
poljski zlot	4,1435	4,1262
romunski lev	4,3298	4,3253
švedska krona	8,5511	8,5395
švicarski frank	1,2430	1,2290
norveška krona	7,5260	7,5485
hrvaška kuna	7,5713	7,5713
ruski rubel	40,7450	40,9300
turška lira	2,3403	2,3583
avstralski dolar	1,2978	1,2858
brazilski real	2,6244	2,6356
kanadski dolar	1,3113	1,3189
kitajski juan	7,9782	8,0572
indijska rupija	71,3110	71,3360
južnoafriški rand	11,8092	11,8038



RONKE-DOBERDOB - Apel na upravitelje

Brez prevoza starši in šola v veliki stiski

Že res, da se je treba v času suhih krav sprijazniti z rezi. Prav tako drži, da je šolski avtobusni prevoz ena izmed tistih javnih storitev, ki jih krajevne uprave niso primorane nuditi. Ukinitev šolskega avtobusa, s katerim se učenci iz ronke in tržiške občine vsak dan pletejo do nižje srednje šole v Doberdobu, pa bi družinam - in posledično slovenski šoli, kateri so zaučali svoje otroke - povzročila res velike težave, zato je iskanje alternativnih rešitev

obvezna pot. O tem sta prepričani ravnateljica Večstopenjske šole Doberdob Sonja Klanjšček in predsednica Združenja staršev iz Romjana Damiana Kobal, ki ju novica o ukinitvi avtobusne šolske proge Ronke-Doberdob, o kateri je naš dnevnik poročal v sredo, nikakor ne navdušuje.

»Za nas je to resen problem,« podutar Klanjščkova, ki se je z ronškim županom Robertom Fontanotom o tem vprašanju že pogovorila prejšnji teden, pre-

den je občinski odbor sprejel dokončen sklep. Upravitelji se za ta korak niso odločili z lahkim srcem, šolski prevoz pa je za občinsko blagajno v kriznih časih postal preveč obremenjujoča postavka. »O tej možnosti se je šušljalo že nekaj časa. Staršem otrok, ki obiskujejo našo šolo, so nekaj namignili na občinskem uradu za izobraževanje, nato pa smo opazili, da proga Ronke-Doberdob ni bila predvidena na prijavnicah,« pravi ravnateljica, po kateri bo ukinitev prevoza huje prizadela doberdobsko kot ostale nižje srednje šole v Ronkah in okolici. »Našo šolo obiskujejo učenci iz raznih občin tržiškega mestnega okrožja. Pot in Doberdob je precej dolga, kar bi za nekatere starše, ki zaradi delovnih in drugih obveznosti ne morejo pospremiti otrok v šolo, predstavljal nepremostljivo oviro,« pojasnjuje Klanjščkova, ki ob nelagodju staršev izpostavlja tudi problem šole: le-ta namreč tvega, da radi pomanjkanja prevoza izgubi kar nekaj učencev. V pismu, ki ga je v ponedeljek naslovila na župana, je Klanjščkova opozorila, da se prevoza poslužuje veliko število šoloobveznih otrok, katerim je treba zagotavljati »kakovostne storitve.« »Upoštevati je treba težave, s katerimi se soočajo družine, in se po možnosti izogniti krčenju storitev, ki najbolj vplivajo na vsakodnevno življenje,« piše Klanjščkova

in spodbuja župana, naj se zavzame za alternativno rešitev.

Fontanot je sicer že napovedal, da uprava ne namerava pustiti družin na cedilu. Iskala bo dogovor s prevoznim podjetjem APT, pri tudi s pokrajino in deželo FJK. Prilžnost za to bo imela že v sredo, 15. maja, ko bo šoli v Ulici Capitello v Romjanu potekalo srečanje v priedbi Združenja staršev. »Ko so izvedeli, da je šolabus pod vprašajem, so se številni starši obrnili na nas. Za nekatere je ukinitev prevoza do Doberdoba hud problem, saj radi službe ne morejo peljati sinov v šolo. Pred leti so se odločili, da bodo otrokom omogočili šolanje v slovenskem jeziku, zdaj pa ugotovijo, da jim tega ne morejo več zagotoviti,« opozarja Damiana Kobal, predsednica Združenja staršev, ki je na srečanje v Romjanu ob ravnateljici in občinskih upraviteljih povabilo novi deželnih odbornikov Loredano Panariti in Saro Vito ter deželnega svetnika Diega Morettija. Kobalova je spomnila, da je pred leti prevoz otrok iz Laškega v slovenske šole in vrte v Romjanu in Doberdobu zagotavljalo samo Združenje staršev, s časom pa je finančno in organizacijsko breme postalno preveliko. Prevoz so pred štirimi leti ukinili, kar se je poznalo na vpisu otrok iz bolj oddaljenih občin, kot so Zagrad, Foljan-Redipulja, Škocjan in Turjak. (Ale)



Ronški šolabus pred doberdobsko šolo

BONAVENTURA

GORICA - Občina Šestmesečno delo za deset brezposelnih

Prihodnji teden bodo startale selekcije desetih delavcev, ki jih bo goriška občina za obdobje šestih mesecev zaposlila v oddelkih za vzdrževanje cest ter javnih stavb in zelenja. Mestna uprava je namreč dočakala denar, ki ji ga je na osnovi specifičnega občinskega projekta dodelila dežela FJK. Občina je prejela okrog 44 tisoč evrov, ki jim bo iz lastne blagajne dodala še deset tisoč za kritje skrbstvenih prispevkov.

Selekcijo delavcev bo opravila tehnična komisija; kandidate bo poiskala v leštvici, ki jo je izdelal urad za delo na osnovi vloženih prošenj. Izbranci naj bi se dela lotil na začetku junija. »Izkoristili smo deželnih denar, zato da smo, čeprav le za šest mesecev, zagotovili delo skupini brezposelnih,« pravi župan Ettore Romoli.

GORIŠKA - Okolje Posoški WWF obnovil svoje vodstvo

Posoška sekcija WWF »Eugenio Rosmann« je obnovila svoj vrh. Za prihodnji dve leti bodo združenje okoljevarstvenikov vodili Claudio Siniscalchi, ki je bil potrenj za predsednika, Luisa Barazzetti (podpredsednica), Paolo Padovan (tajnik) ter Mita Drius in Paolo Utmar (svetnika). V glavnem so bili vsi potrjeni z izjemo Mite Drius, ki je nadomestila Graziana Benedetti, ustanovitelja tržiške sekcijske WWF leta 1975 in odtek vedno aktivnega v organizaciji; sredi 80. let je bil tudi njen deželnih predsednik. Benedetti bo še naprej sodeloval z WWF, zagotavljajo novi odbor, ki prvo pobudo priepla že danes. Ob 18. uru bo v dvorani občinske knjižnice v Tržiču konferenco o prostovoljnih stražarjih organizacije WWF, ki čuvajo teritorij.

TRŽIČ - Vzrok smrti pristaniškega delavca

Človeška napaka

Giovanni Cornacchia je morda preveč zaupal v lastno izkušenost - Priprnil se je, pri čemer ga je zbil vlak

Človeška napaka, ki jo je morda povzročilo preveliko zaupanje v lastno izkušenost, naj bi bila vzrok tragične nesreče, ki se je zgodila v četrtek po-poldne v Tržiču in v kateri je življenje izgubil 52-letni delavec iz Foljana-Redipulje. Giovanni Cornacchio, ki je že dvajset let delal kot vlakovični odpravnik pri podjetju Co.Rac.Fer, je na železniškem odseku, ki pelje v tržiško pristanišče, do smrti povozil in razmesnil tovorni vlak.

Preiskava, ki jo vodijo karabinjerji iz Tržiča, sicer ni še zaključena, okoliščine nezgode pa naj bi bile razčiščene. Zadnje minute delavčevega življenja je namreč posnela varnostna videokamera, ki je pritrjena na drog javne razsvetljave v bližini Ulice Timavo. Cornacchia je vedel, da se bliža vlak, saj se je preko radijske naprave pogovarjal s strojevodjo. Hodil je po tračnicah nekaj deset metrov pred lokomotivo in dajal sodelavcu navodila za varen prihod na pristaniško območje. Rekel mu je, naj počasi pomika naprej - najvišja hitrost vožnje na omenjenem odseku je dva kilometra na uro -, nato pa ga strojevodja ni več slišal. Cornacchia, ki je svoje delo dobro poznal in je varnostne predpise vedno upošteval, je začel hoditi proti vlaku in se iz neznanega razloga nenadoma pripongnil. Morda ga je obšla slabost, druga možnost pa je, da je hotel nekaj pobrati s tal. Vlak ga je žal zadel, preden se je umaknil s tračnic.

Strojevodja je kmalu posumil, da nekaj ni v redu. Cornacchio je skušal večkrat poklicati. Ker se mu sodelavec



Reševalci na prizišču tragedije

BONAVENTURA

ni oglasil, je ustavil vlak in izstopil iz lokomotive. Ko je zagledal razmesarjeno truplo nesrečnega delavca, mu je zastal dih. Tako je poklical reševalce, čeprav je bilo jasno, da za 52-letnega delavca ni bilo več nobene pomoči. Na prizišču nesreče so ob rešilni službi 118, gasilcih in sodnem zdravniku prišli tudi karabinjerji, ki so zasegli železniški odsek in zbrali nekaj pričevanj,

ki bi lahko pripomogla k dokončni razjasnitvi vzroka nezgode.

Giovanni Cornacchia se je rodil v kraju Altamura pri mestu Bari, že dolgo let pa je stanoval v občini Foljan-Redipulja. Po ločitvi od žene je živel z mamo in bratom v Ulici Fornaci. Pričakovati je, da bo sodnik v kratkem izdal dovoljenje za pokop, pogreb naj bi v tem primeru potekal prihodnjih teden.



Odkritje prometne policije

ŠTANDREŽ - Madžarski tovor na poljskem tovornjaku

Sveža prašičja stegna prevažali v naravnost nemogočih razmerah

Med nadzorom, ki ga goriška prometna policija izvaja nad mednarodnim tovornim prometom, so v četrtek po-poldne v neposredni bližini štandreškega krožišča ustavili hladilni tovornjak s poljsko registracijo. Prevažal je okrog 1.500 svežih prašičjih stegn, ki jih je natovoril na Madžarskem, oddal pa naj bi jih v Modeni, kjer naj bi jih po obdobju sušenja predelali v surov pršut. Med kontrolo notranjosti tovornjaka pa so policisti ugotovili, da so stegna prevažali v hladilniku, ki ni zares hladil, saj je bila tem-

peratura 7 stopinj, medtem ko bi morala biti po zakonodaji na ničli; poleg tega številna stegna niso bila obesena na kavlje, temveč so ležala na tleh. Higienске razmere, v katerih so jih prevažali, so bile torej v poplnem nasprotju s predpisi, ki so predvideni za takšne primere. To je potrdilo tudi osebje veterinarske službe pri zdravstvenem podjetju, ki je sodelovalo pri kontroli tovornjaka.

Policisti so zoper poljsko prevozno podjetje podali ustreznih ukrep zaradi kršenja zakonodaje in mu naložili še tisoč

evrov denarne kazni. Zdravstveno osebje pa je o odkritju obvestilo pristojno veterinarsko službo v Modeni, zato da bo ob prihodu poljskega tovornjaka z madžarskim mesom opravila dodatne kontrole na stegnih z namenom njihove zapleme in uničenja. Pri prometni policiji pojasnjujejo, da je njihova prva skrb zagotavljanje varnosti v prometu, vendar na cesti se dogajajo tudi prekrški, ki ogrožajo zdravje, kakor dokazuje četrtkovo odkritje nepričerneno hrانjenega mesa, ki bi se znašlo morda tudi na naših krožnikih.

GORICA - Pred koncem leta čezmejna kolesarska steza

Od Rafuta do Travnika

Pred koncem leta bo Rafut in goriški Travnik povezovala nova kolesarska steza, ki jo bo občina Goriča dala urediti v okviru evropskega projekta Croctal. Steza, pravijo goriški upravitelji, bo nov element povezovanja med Gorico, Novo Goričo in Šempetrom-Vrtovjbo, saj se bo pri bivšem mejnem prehodu Rafut priključila na slovensko kolesarsko mrežo.

Gradbenega dela, ki se bodo začela v prihodnjih mesecih, bo izvedelo podjetje Vidoni iz kraja Forgaria del Friuli, ki je na izklicni ceni 106.000 evrov ponudilo 8,185-odstotni popust. Vključno s stroški načrtovanja bo kolesarska steza stala 139.400 evrov, ki jih je občini zagotovila Evropska unija v okviru projekta »Croctal - Krajina in čezmejne kolesarske poti«, pri katerem je vođilni partner goriška pokrajina. V okviru tega evropskega projekta bo pokrajina uresničila tudi dva nova odseka kolesarske poti v Brdih ter med Mirnom in Sovodnjami, v katera bo skupno vložili 95.000 evrov.

Projekt kolesarske steze med predorom Bombi in Rafutom so izdelali goriški občinski uradi. Dela naj bi se začela pred koncem poletja, podjetje pa bo od odprtja gradbišča imelo približno dva meseca in pol, da zaključi dela. V okviru projekta bo občina na parkirišču, ki se nahaja ob vhodu v predor Bombi, postavila tudi postajališče za mestna kolesa.

ŠTANDREŽ - V Gregorčičevi ulici so se začela dela

Kolesarji bodo varni

Kolesarsko stezo ureja industrijski konzorcij, pobudo pa je pred leti dal rajonski svet

V Gregorčičevi ulici v Štandrežu so pred kratkim začeli urejati novo kolesarsko stezo, ki bo goriško industrijsko cono povezovala s Sovodnjami. Uresničuje jo Konzorcij za razvoj goriške industrije in obrtništva, pobudnik projekta pa je bil štandreški rajonski svet, ki je predlagal izboljšanje prometne varnosti na tamkajšnjem odseku Gregorčičeve ulice.

V dela bodo vložili deželni prispevki, ki ga je dejela Furlanija-Julijska krajina dodelila industrijskemu konzorciju že pred nekaj leti. Kot je povedal predsednik omenjenega konzorcija Ariano Medeot, se je postopek močno zavlekel zaradi birokratskih zapletov in zaradi sprememb prvotnega načrta. Kolesarska steza bo urejena vzdolž odseka Gregorčičeve ulice, ki je v prijednosti industrijskega konzorcija. »Nad obcestnima kanaloma bo speljana enosmerna steza, ki bo tudi primerno osvetljena. Gre za pomemben projekt, s katerim bomo izboljšali varnost udeležencev v cestnem prometu na območju industrijske cone,« je še dodal Medeot. Projekt je skupno vreden 1.200.000 evrov.

Kolesarska steza bo speljana nad obcestnim kanalom

BUMBACA



NOVA GORICA Predavanja in delavnice

Teden vseživljenjskega učenja

Tako kot po vsej Sloveniji se tudi v Novi Gorici v teh dneh odpirajo vrata ustanov, ki izvajajo vseživljenjsko učenje. Že osemnajsto leto zapored namreč poteka Teden vseživljenjskega učenja (TVU) na nacionalni ravni, katerega pobudnik je Andragoški center Slovenije, osnič zapored se jim pridružujejo tudi na novogorški Ljudski univerzi (LUNG). V Novi Gorici se je včeraj odvijalo nacionalno odprtje TVU s konferenco o položaju ženske v slovenski družbi in pomenu vseživljenjskega učenja in podelitevijo priznanj. Včerajšnji uvodni dan in dva tedna pestrega dogajanja je zaokrožila parada učenja. »V Novi Gorici letos prvič izvajamo parado učenja, ki bo prvič tudi v Sloveniji,« poudarja direktorica LUNG-a Nada Uršič Debeljak.

Teden vseživljenjskega učenja bo v Novi Gorici potekal kar dva tedna, letos na temo »Ženska energija - energija prihodnosti«. Zvrstile se bodo številne delavnice, predavanja, čajanjan z zanimimi gostjami ... Kot poudarja Uršič Debeljakova, so nanje vabljeni vsi, ne le predstavnice nežnejšega spola. Obiskovalci bodo lahko prisluhnili različnim temam: aromaterapiji, se seznanili z motnjami hrانjenja, se pridružili ustvarjalnim in lepotnim kotičkom, prisluhnili razpravi o tem, ali nebesa obstajajo, se seznavili z energijsko medicino, zdravim prehranjevanjem, močjo pozitivnega mišljenja, prisluhnili predavanju o tem, kako izbrati pravega partnerja, odkrivali čarobni svet zelenišč, se naučili prepoznavati depresijo, stres in izgorelost, se podučili o zakonitostih Feng shuija, se udeležili joge smeha in še in še. Obisk vseh dogodkov je brezplačen. (km)

LOČNIK - Občinski delavci obnavljajo Ulico Udine

Zaradi asfaltiranja cestišča polovična zapora in kolone

Delavci so začeli obnavljati Ulico Udine v Ločniku, eno izmed najbolj prometnih ulic v goriški občini, ki je bila zaradi pomajkljivega vzdrževanja in posledic težkega prometa v zelo slabem stanju. Zaradi asfaltiranja so uveli polovično zaporo ceste; promet poteka izmenično enosmerno, zato v času najgostejšega prometa nastajajo zastoje v obe smeri. V prihodnjih mesecih namerica občina obnoviti še ulice Ciconi, Fermi, San Michele, Trieste, Tabai, Brigata Pavia, Brigata Casale, Magazzini, Cipriani, Duse, Kugy, Blaserna, Scuola Agraria, Lungo Isonzo Argentina, Marzia in Ristori. »V okviru drugega sklopa del bomo v Ulici Udine v Ločniku obnovili tudi pločnice,« napoveduje župan Ettore Romoli.



Zastoje sredi Ločnika

BUMBACA





NOVA GORICA - Varuhinja človekovih pravic

Ljudje se sprašujejo, če so manj vredni od živali

V Novi Gorici se je včeraj mudila varuhinja človekovih pravic, Vlasta Nussdorfer. Udeležila se je strokovne konference o položaju ženske v slovenski družbi in pomenu vseživljenjskega učenja, ki jo je v okviru včerajšnjega odprtja tedna vseživljenjskega pripravila Ljudska univerza v Novi Gorici.

»V Sloveniji smo priča res težkemu trenutku. Ljudje nimajo za preživetje, kljub temu, da so vse življene delali,« poudarja varuhinja. »Poslušala sem pripoved gospoda, ki je s seboj prinesel odrežek svoje pokojnine z zneskom 280 evrov. Dejal je: "V azilu za živali stane pes ali mačka na dan 14 evrov. Ali se vam zdi, da sem manj vreden in da potrebujem manj na dan kot žival?" Te zgodbe so zelo težke. Srečujem se tudi s propadi nekdaj uspešnih ljudi: uspešni podjetniki so propadli, ker jim drugi niso plačevali ... Skratka, stiske so velike,« je Nussdorferjeva orisala nekaj primerov, ki jih je včeraj srečala na svojem delovanju na terenu.

Varuhinja človekovih pravic opaža, da je v državi vedno večji problem nezaposlenosti, mladih žensk in moških, ki končajo študij, pa nimajo kam po zaključku šolanja. »Srečujem se z mobingom na delovnih mestih, ljudje prijavljajo dejanja, ki niso v čast tistim, ki jih zaposlujejo, ženskam dajejo v podpis izjave, da ne smejo zanositi ... Veliko je težav tudi, ko izgubijo službo in jo iščejo na novo. Srečujem se z mladimi, ki pravijo: "Zamolčali bomo fakulteto in reklami, da imamo samo srednjo ali osnovno šolo, tako bomo morda dobili vsaj kakšno težasko delo." Ljudje dnevno pišejo in opozarjajo na številne kršitve človekovih pravic. Imam sirok vpogled v to, kaj se dogaja v slovenski družbi. Veliko je tudi problem starejših, ki so v domovih starejših občanov in ki sprašujejo, koliko časa bodo še lahko tam, saj jim zmanjkuje denarja. Žal se srečujem tudi s tem, da se starejši odpovedujejo varstvenemu dodatku, zato da bi otrokom zapustili premoženje, pri tem pa ne mislijo na to, da bodo še teže živel in da je prav, da bi zanje skrbeli otroci. Včasih so v domovih za starejše zelo povpraševali po enoposteljnih sobah, sedaj se vse več zanimajo za štipi posteljne, ker so ceneje ...,« je zaskrbljena varuhinja.

Kje torej iskati izhod? »Govorila sem že z ministrico za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Anjo Kopač Mrak. Sklenili sva, da jo sproti obveščam o vseh težavah, ki jih slišim, saj so to prvi odzivi, k nam pridejo ljudje, ki že kažejo na neko problematiko v družbi in da se bomo redno sestajali. Moji namestniki so se že začeli sestajati tudi z direktorji direktoratov,« našteta sogovornica. V tem mesecu se bo srečala najmanj s tremi ministri, saj si je zadala nalogo, da z vsakim načinjo vse pereče teme in jih sproti obdelujejo. »Čudežev ne pričakujem, časi so težki, vsak dan so nove reforme, novi zakoni. Kar s težavo gledam na vse to, ker se sprašujem, kaj bo vse to prineslo. Vendar menim, da bomo po korakih nekaj problemov vseeno rešili.« Pereci so tudi okoljski problemi, pravi, vsak mesec se redno sreča s 30 okoljevarstveniki: »Tudi tem težavam se je treba posvetiti, kajti kje bomo živel, če bo vse okolje uničeno?«

Varuhinja je včeraj pokomentirala tudi zadnjo raziskavo svetovalnega podjetja Ernst & Young, po kateri je Slovenija neslavna evropska rekorderka glede korupcije in podkupovanja v gospodarstvu: »Ugotovila sem, da je v nekaj letih pohlep po denarju, ne glede na to, kako ga boš pridobil, postal tako velik, da ljudje niso izbirali sredstev. Morala je padla nekam, da je pravzaprav sploh ni več. Zato se mi



Vlasta Nussdorfer FOTO K.M.

zdi, da je treba že pri otroku, pri družini, vzbudit odgovornost. Če si odgovori kot otrok: ne zamujaš, ne jemlješ, ne lažeš ... torej, družina je prva, nato pa še šola, ki bo poučila otroka, kako živeti v prihodnosti. Idoli ne smejo biti tisti, ki vpijejo: nič nisem naredil, za nič nisem kriv ... Zdi se mi, da je ves svet preplavila neka temačnost in da se v majhni državi še toliko bolj pozna, ker smo vsi sosedje, prijatelji in znanci. Na medijih pa je, da bodo začeli objavljati tudi pozitivne zgodbe. Če bodo mediji začeli govoriti o pozitivnih ljudeh, o tistih, ki so zgled, jih bodo

ljudje, otroci, mladina, kot take začeli tudi jemati. Če pa mediji neprestano ponavljajo, kako je vse skorumpirano, zanič, bo pa težko mladim dopovedati, da se splaća študirati in si z delom nekaj ustvariti. Smo v prelomnem trenutku, ko je treba pocistiti s preteklostjo. Tu so sedaj na poti organi pregona. Prav sedaj je v teku nekaj hudih procesov, ki se bodo, upam, zaključili uspešno. In ko bodo ti ljudje dobili epilog v neki sodbi, zaporu, potem bo nekdo zagotovo rekel: Ne splaća se iti po tej poti.«

Katja Munih

BRDA - Avtohtona sorte v čezmejnem prostoru

Rebula paradni konj

Za zgodbo o uspehu so potrebeni znanje, sodobni tržni pristopi in povezovanje sil

Na Gradu Dobrovo se je včeraj zaključil posvet »Rebolium - Rebula skozi čas« z namenom promocije te avtohtone vinske sorte. Potekal je v organizaciji podjetja Sinefinis, s sodelovanjem Lokalne akcijske skupine (LAS) jugozahodnega dela Severne Primorske in še nekaterih krajevnih akterjev ter s finančno podporo Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Med številnimi gosti so ob domaćem županu Francu Mužiču in stanovski kolegici iz Števerjana Franci Padovan izstopali še evropski poslanec Herbert Dorfmann, deželna svetinja Franco Iacob in Igor Gabrovec, podpredsednica goriške pokrajine Mara Černic ter novo predsednik konzorcija briških in kraških vinogradnikov Robert Prinčič, ki je z rojakom Matjažem Četrčičem iz Kojskega tudi pobudnik čezmejne penine Sinefinis ter projekta Rebolium za razpoznavnost rebule in Brd.

Posvet je »obdelal« rebulo v vseh njenih dimenzijah. Uvedel je Andrej Markočič, predsednik omenjenega LAS-a, ki je v 33 projektov za razvoj domačega gospodarstva vložil okrog 600 tisoč evrov; med temi sta tudi Rebolium ter projekt za promocijo domačih proizvodov »Kupujmo Goriško«.

Etnolog Janez Bogataj pritrjuje povezovanju med rebulo in Brdi. Eno jelahko promotor drugega, vsaka destinacija potrebuje paradnega konja, rebula je pravi »konj« za Brda. Po njegovem mnenju je o rebuli veliko znanega, a vendar še premalo: znanje je treba primereno uporabiti za sodobno promocijo. Spomnil je na uspeh cvička, kranjske klobase in potice, rebula naj sledi njihovemu zgledu. Bogataj je izrazil določeno mero skepse v učinkovitost dosedanja promocije in nakazal več možnosti, od festivala do enogastronomskih povezav, od Ceste rebule do vodenih ogledov in pokusa, nagrad, predstavitev doma in v tujini ... Nekoč so v Brdih pili vino iz kamnitih posodic, danes bi lahko to nekdanjo navado obudili z namenom turistične promocije, je dejal Bogataj in poudaril, da moramo z dedičino upravljati na sodoben način. Izkušnje iz drugih krajev lahko veliko pomagajo.

Claudio Fabbro je povzel zgodbo o proseku oz. gleri, vinski tri, ki je leta 1972 »zapustila« Kras in se vselila na gričevnato področje okrog kraja Valdobbiadene, kjer je v obliki penine dosegla svetovno razpoznavnost in velik uspeh. Danes tam glera uspeva na kar 18 tisoč hektarjih, kar je primerljivo s celotno vinogradniško površino Furlanije-Julijanske krajine. Glera se je nato leta 2008 vrnila na Kras, z imenom Prosecco, za ureditev skupnega območja DOC. Ta penina je prava zgodba o uspehu, je zatrdil. Se kaj takega lahko ponovi tudi z rebulo? Težko bo, ker rebule pokrivajo le 1,5 odstotka ozemlja dežele FIK oz. 170 hektarov DOC in 70 hektarov navadnega ozemlja. V Brdih je tega precej več, a so številke, ki se nanašajo na hektarje, vsekakor skromne, če jih primerjam z drugimi sortami. Kljub temu je treba verjeti in vlagati v možnosti, ki jih rebula ponuja, in v razpoznavnost Brd. Latinsko ime Rebolium je lahko razpoznavno povsod in ne zahteva posebnih pravilnikov, za katere bi državne birokracije potrebovale neskončen čas. V zadnjih desetih letih se je rebula uveljavila tudi kot kakovostno vino in ima lahko pred sabo lepo prihodnost, zato da bo zares uspešna, pa se bo treba še potruditi. Fabbro se je tudi spomnil na Mirkka Kristančiča - Movio, starosta briških vinarjev, ki so ga na poslednjo pot pospremili v četrtek.

Zgodovinar in višja kustosinja Goriškega muzeja Tanja Gomiršek je podala zanimiv pregled rebule skozi čas. Za rebulo velja, da je doma v Brdih in v našem širšem prostoru. Prve omembe naj bi segale v čas pred skoraj tisoč leti, rebula oz. šest veder rebule iz Višnjevika je omenjenih v kupoprodajni pogodbì iz leta 1336. V pisnih virih se začenja pogosteje pojavljati od sestajstega stoletja dalje. Pridelovanje rebule je bilo značilno za ves gričevnati pas tja do Tricesima. Rebulo kot posebno vinsko



Robert Prinčič in Matjaž Četrčič včeraj na Dobrovem A.W.

soto so prvič omenili v osemnajstem stoletju, kasneje beležimo tudi prve zapise o različnih vrstah rebule. Postala je prestižno protokolarno vino, kar sta v zadnjih letih znala uspešno izkoristiti ravno Prinčič in Četrčič s projektom Sinefinis. Za Gomirškovo je Darinko Ribolica iz vinske kleti Goriška Brda izpostavil enoško značilnosti in lastnosti rebule, Vera Erzetič, predsednica društva ljubiteljev rebule, pa je predstavila Festival rebule in oljčnega olja, ki se zaključuje danes v Višnjeviku.

Udeležence včerajšnjega posveta je pozdravil evropski poslanec Herbert Dorfmann in povedal, da tudi v njegovih krajih, na Južnem Tirolskem, se piše podobna zgodba, tam so sorti Sylvaner. Dorfmann je še spomnil, da se bo pobuda Leader za razvoj krajevnih razpoznavnosti v izvajanju LAS-a nadaljevala tudi v novem programskem obdobju evropskih skladov (2014-2020). V okviru komisije za kmetijstvo Evropskega parlamenta pa delajo tudi na drugih projektih v korist čezmejnega gospodarstva. Področna novinarja Toni Gomiršek in Stefano Cosma sta se v nadaljevanju pogovarjala z nekaterimi kuhanji - protagonisti degustacijskega dela posveta. Rebula je danes več, lahko so zelo sveža, mirna vina, macerirana (predvsem tista z Oslavja so znana in cenjena po vsem svetu), po novem tudi »oranžna«, lahko so iz izsušenega grozdja, uspevajo pa tudi kot penine. Z rebulami lahko torej pospremimo vse hode, od predjedi do sladičev.

Po določanskih predavanjih so v gornjih grajskih prostorih odprli razstavo »Rebula: med tehnologijo in sorto«, ki jo je pripravila Tanja Gomiršek in bo na ogled do jeseni, nakar so se številni prisotni na dvorišču pred gradom udeležili pokušnje več kot 50 različnih rebul iz Brd in Vipavske ter »mojstrovin«, ki jih je pripravilo osem kuhanje gurmanskih hramov iz Slovenije in severovzhodne Italije; to so bili Ami Scarab iz tržaške restavracije Škarab, Gianni Cottali Devetak iz vrhovske Lokande Devetak, Alessandro Gavagna s Subide, Janez Bratovž iz ljubljanske JB, Tadej Gašparin iz novogoriškega Pikola, Valter Kramar iz Hiše Frančko iz Sela pri Kobaridu, Andrea Canton iz restavracije La Primula iz San Quirina pri Pordenonu in Marco Roverato iz restavracije La Montecchia v kraju Selvazzana Dentro pri Padovi. Ponujene pokušnje so bile izvrstne, žal smo pogrešali kak namig za pripadajoče vino. Ob kramljanju in tkanju novih vez ob dobrem kozarcu rebule in ob kavi Qubik, s katero so postregli gojenci zavoda Ad Formandum, je bilo slišati mnogo pohvalnih besed o posvetu, ki je lahko dobro izhodišče za prepotrebno nadaljnje povezovanje sil, zato da bo tudi rebula postala zgodba o uspehu.

Aleš Waltritsch



Kmečki punt leta 1713 M. GASPARI

GORICA**Tudi pesnica o puntu**

Znano je, da je pesnica Ljubka Šorli enega izmed svojih številnih sonetov posvetila Tolminskemu puntu. Malo ljudi pa ve, da je napisala občuten sonet tudi po veliki manifestaciji naše skupnosti, ki je potekala na Travniku maja meseca leta 1984. Jutri bomo imeli priložnost poslušati obe poeziji v interpretaciji recitatorja, ki bo nastopil med prireditvijo s pričetkom ob 11. uri na Travniku.

V kasarni kradla grelce

Karabinjerji iz Ville Vicentine so aretirali mlada moška, ki so ju zasačili pri kraji. 31-letni Mauro Cari in 23-letni Manuel Rutigliano iz Turjaka sta kradla grelce v zapuščeni kasarni, v katero sta vломila skozi luknjo v zidu.

Občina s poplavljenci

Na sovodenjskem županstvu bo v ponedeljek ob 17.45 srečanje s prebivalci Rupe, ki jih je lani oktobra prizadela poplava. Uprava bo občanom predstavila ukrepe, s katerimi želi zmanjšati možnost poplavljanja Vipave.

Pet ur ležal v prepadu

Okoli 14.30 je 70-letni moški pešačil po cesti od naselja Tabor proti Ravnam v bližini Črnič. Pri tem mu je na travi spodrsnilo in skotalil se je po previsu v globino 50 metrov in obležal huje poškodovan. Policija je bila obveščena okoli 19. ure. Iz prepada so moškega izvlekli tolminski gorski reševalci, bolničarji pa so ga odpeljali na zdravljenje v sempetsko bolnišnico. Policisti tujo krivdo izključijo. (km)

Tržiška uprava na Hrváškem

Tudi občina Tržič se bo danes udeležila pobude, ki jo v okviru projekta SETA prirejajo ob bližajočem se vstopu Hrvatske v EU. Županja Silvia Altran se bo z vlastnikom odpeljala proti Reki, kjer bo skupaj s tamkajšnjimi in koprskimi upravitelji podpisala sporazum o ustanovitvi evropske skupine za gospodarski razvoj.

Ziberna podnačelnik

Načelnik svetniške skupine Ljudstva slobode v deželnem svetu FJK bo Alessandro Colautti, podnačelnik pa Goričan Rodolfo Ziberna.

V Gorici cvetje in lutke

Danes se bo v Gorici začela dvodnevna prireditv »Piazza in festa«, v okviru katere bodo Travnik napolnile stojnice z rožami. Danes ob 11. uri pa bo v Raštelu dežavnica izdelovanja lutk z mojstrom Pierpaolom Di Giustom.

Danes pohod na Škabrijel

Danes bo v spomin na dogodek iz obeh svetovnih vojn in osamosvojitvene vojne v sodelovanju veteranskih organizacij potekal pohod na Škabrijel. Start bo ob 8.30 iz naslednjih izhodišč: Kekec, grad Kromberk, Preval in Ravnicna. Ob 10. uri bo na vrhu Škabrijela slovesnost, kjer bo podnobljene nagovoril Vili Prinčič iz Gorice, ob 11. uri na Slemenu, ob 11.30 v vasi ob spomeniku NOB, ob 12. uri ob spomeniku osamosvojitveni vojni, ob 12.30 pa bo v Ravnicni osrednja slovesnost, govornik bo brigadir David Humar. (km)



VIPAVSKA Dežja se ne bojijo

Ob prazniku še pohod

V Šmarjah na Vipavskem bodo zaradi slabe vremenske napovedi letosni praznik Med šmarenščini grči pripravili v nekoliko okrnjeni obliki.

Prireditev se bo začela danes na Vrtovčah, kjer bo ob 15. uri zbiranje prijav za briškoljado, ki se bo začela ob 16. uri. Tekom popoldneva in večera bodo med drugim tamkajšnji otroci v kmečkih oblačilih predstavljal stare otroške igre, Vrtovčani pa obljudljajo zabavo pozno v noč. Osrednje dogajanje bo jutri s četrtim pohodom Čez Školj in Tibot, ki se bo začel v Šmarjah pri gasilskem domu ob 8. uri. Namenjen je tudi rekreativcem in mladim družinam, saj traja dober dve uri. Na poti bo pohodnik že tradicionalno spremjal oslikiček Sivko, ki bo zanje tovoril pijačo, čakajo pa jih še številne zanimivosti in slastni postanki po poti ter osrednji na Tibotu ob 11. uri. Ob 16. uri bodo sledile kmečke igre med so-sednjimi vasmi in drugo zabavno dogajanje s stojnicami in srečelovom ter razstavo starih gospodinjskih pripomočkov. Startnina za pohod znaša 3 evre na odraslega in vključuje pijačo in prigrizke ob poti. (km)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

TRAMONTANA, Ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V ŠKOCJANU

RAMPINO, Trg Venezia 15, tel. 0481-76039.

DEŽURNA LEKARNA V MORARU

LAZZARI, Ul. Francesco Petrarca 15, tel. 0481-80335.

Gledališče

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA:

danes, 11. maja, ob 15.30 in 17.00 »Potovanje v deželo klovnade«; ob 20. uri »Ljudozerski ples (Tommaso Santi); informacije na blagajna.sng@siol.net in tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 18.30 - 20.10 »Viaggio sola«; 21.45 »Iron Man 3«. Dvorana 2: 17.30 »Kiki consegne a domicilio«; 19.50 - 22.00 »Effetti collateralni«.

Dvorana 3: 17.45 »Miele«; 20.00 - 22.00 »20 anni di meno«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.15 - 19.50 - 22.10 »Iron Man 3«.

Dvorana 2: 18.00 - 19.50 - 21.45 »L'uomo con i pugni di ferro«.

Dvorana 3: 18.15 - 20.30 - 22.15 »La casa«.

Dvorana 4: 17.20 - 20.00 - 22.10 »Mififico vivo«.

Dvorana 5: 17.15 »Kiki consegne a domicilio«; 20.00 - 22.10 »Confessions«.

Razstave

NA SEDEŽU KROŽKA VISINTIN ob športnem igrišču v Martinščini je na ogled razstava z naslovom »Martinščina, pesnik in osamljeno drevo«; do 29. junija ob sobotah, nedeljah in praznikih 10.00-19.00, ob delavnikih po

GORICA - V ponедeljek abonma SSG »Ne sprehajaj se no vendar čisto naga!«

Vodvil francoskega komediografa Georgesja Feydeauja bo v ponedeljek ob 20.30 spravil v smeh in dobro voljo goriške abonente Slovenskega stalnega gledališča. V Kulturnem domu v Gorici bo enkratna abonomska ponovitev predstave »Ne sprehajaj se no vendar čisto naga!« (»Mais n'te promène donc pas toute nue!«). Komedijsko v prevodu Branka Madžareviča je režiral slovenski gledališki in radijski režiser Alen Jelen, ki prvič sodeluje s tržaškim gledališčem, čeprav se je z njim že ukvarjal na znanstveno-zgodovinskem področju, ko je preucil umetniško pot slovite igralke Mire Sardoč, ki ji je ta predstava ta posvečena.

Dogajanje je postavljeno v dom novoizvoljenega poslanca državnega zbora, njegove visokoleteče ambicije pa moti muhasta, vselej premalo oblečena žena. Obdobje Belle Époque, v katerem je najslavitejši mojster vodvila leta 1911 napisal to komično enodejanko, ne omejuje sve-

žine sporočila. Povzpetniki, skorumpirani politiki, novinarji rumenega tiska, naveličana žena poslanca, pomen javnega mnenja in tragikomični boj za neoporečno fasado so namreč teme, ki ponujajo zanimivo, dodatno branje tudi publiki 21. stoletja. Malomeščanski salon gospoda Ventrouxa bodo z dobro mero humorja ozivili igralci stalnega jedra SSG Tjaša Hrovat (Clarisse Ventroux), Primož Forte (gospod Ventroux), Luka Cimprič (Bocheperdai), Vladimir Jurc (Romain de Jaival) in Romeo Grebenšek (Victor). Scenografija je štiriročno delo Petra Furlana in Davida Cocette, luči je oblikoval Rafael Cavarra, dramaturgijo podpisuje umetniški vodja SSG Diana Koloini. Novi, mladi obrazi dopolnjujejo zasedbo s svojim prvim sodelovanjem s SSG: poleg že omenjenega asistenta za scenografijo sta predstavo soustvarila še kostumograf Andrej Vrhovnik in Darja Hlavka Godina kot avtorica glasbene opreme.

domeni; informacije po tel. 346-1761913. Ob razstavi bodo potekale prireditve: danes, 11. maja, ob 16. uri v občinskem središču v Martinščini predavanji vojnega zgodovinarja Lajosa Negyesija na temo obrambnih sistemov na soški fronti ter zgodovinskega arhivista Tamasa Pinterja in zgodovinarja Norberta Stenczingerja o bitkah na ozemlju Martinščine; sledila bo pokušnja madžarskih jedi in pihač. V nedeljo, 12. maja, ob 9.30 ekskurzija v organizaciji madžarskega združenja Meritum; ob 14. uri v občinskem središču v Martinščini predavanja Habila Laszla Marjanucza (univerze iz kraja Szeged) o osamljennem drevesu, Istvana Totha (muzeja Mora Ferenc) na temo vojnega inženirja Frigyesa Skarinke in Jozsefa Pandányia (National University of Public Service) o takтиkah med prvo svetovno vojno.

FOTOKLUB SKUPINA75 vabi v sredo, 15. maja, ob 18. uri v Rotundo SNG v Novi Gorici na odprtje fotografiske razstave »Po starem« fotografij Simona Zamarja in Marka Vogrič.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici bo v torek, 21. maja, ob 20. uri odprtje razstave in srečanje, ki ga bo vodil alpinist Peter Podgornik z naslovom »Viki Grošelj. Velikani Himalaje«; na ogled bo do 30. junija.

V RAZSTAVNIH PROSTORIH FUNDACIJE GORIŠKE HRANILNICE v Gospoški ul. (Ul. Carducci) 2 v Gorici je na ogled razstava z naslovom »Réclame. Manifesti e bozzetti del primo '900 dal Fondo Passero-Chiesa«; do 29. septembra od torka do petka 16.00-19.00, ob nedeljah in praznikih 10.00-19.00, vstop prost. Vodení ogledi razstave bodo potekali ob sobotah, nedeljah in praznikih ob 17.30 ali po domeni (Cooperativa Musaeus, tel. 340-5738264); več na www.fondazionecarigo.it.

Koncerti

ORKESTER FIL(M)ARMONICA iz Moša bo nastopil danes, 11. maja, ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici; vstop prost.

SNOVANJA 2013: v petek, 17. maja, ob 20.30 na kmetiji Carlo di Pradis v Krminu nastopajo učenci moderne skupinske igre in baletnega oddelka SCGV Emil Komel. Na večeru z naslovom »Evergreen« bo gost Brkinska godba 2000.

MEDNARODNA OPERNA AKADEMIA KRIŽ pri Trstu, ki jo vodi Alessandro Svab, vabi v občinsko gledališče v Tržiču na Rossinijev operno predstavo »Sivilski Brivec« (»Il Barbiere di Siviglia«) v soboto, 18. maja, ob 20. uri. V jutranjih urah bodo predstave za otroke.

žine sporočila. Povzpetniki, skorumpirani politiki, novinarji rumenega tiska, naveličana žena poslanca, pomen javnega mnenja in tragikomični boj za neoporečno fasado so namreč teme, ki ponujajo zanimivo, dodatno branje tudi publiki 21. stoletja. Malomeščanski salon gospoda Ventrouxa bodo z dobro mero humorja ozivili igralci stalnega jedra SSG Tjaša Hrovat (Clarisse Ventroux), Primož Forte (gospod Ventroux), Luka Cimprič (Bocheperdai), Vladimir Jurc (Romain de Jaival) in Romeo Grebenšek (Victor). Scenografija je štiriročno delo Petra Furlana in Davida Cocette, luči je oblikoval Rafael Cavarra, dramaturgijo podpisuje umetniški vodja SSG Diana Koloini. Novi, mladi obrazi dopolnjujejo zasedbo s svojim prvim sodelovanjem s SSG: poleg že omenjenega asistenta za scenografijo sta predstavo soustvarila še kostumograf Andrej Vrhovnik in Darja Hlavka Godina kot avtorica glasbene opreme.



Tjaša Hrovat in Primož Forte

Tudi tokrat bo na voljo brezplačni avtobusni prevoz za abonente in gledalce iz goriške okolice (Poljane - pri gostilni na avtobusni postaji ob 19.15, Doberdob - na trgu sv. Martina ob 19.20, Romjan - pri šoli v Ulici Capitello ob 19.30, Tržič - Ulica San Polo pri bolnišnici ob 19.35, Štivan -

pri križišču na avtobusni postaji ob 19.40, Jamle - na avtobusni postaji ob 19.55, Gabrie - na avtobusni postaji ob 20.05, Sovodnje - pri lekarni na avtobusni postaji ob 20.10). Blagajna gledališča bo odprta eno uro pred začetkom predstave (tel. 0481-33288).

Prireditve

AŠZ OLYMPIA vabi v »Olympia Circus« v četrtek, 30. maja, ob 18. uri v telovadnici AŠZ Olympia na Dreverdu 20. septembra 85 v Gorici. Naslovnost je dečki in dečki predšolske skupine »Gymplay«, ritmičarke, orodni telovadci, športno plesne skupine Olympia, »Olympia Coach Team«. Nastop bo snemala in oddajala TV FVG Sport Channel na kanalu 113.

UTE - UNIVERZA ZA TREJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE iz Gorice vabi v ponedeljek, 13. maja, ob 16.30 v deželnih avditorijih v Ul. Roma v Gorici na zaključek akademskega leta. Nastopil bo kvartet Podokničarji iz Nove Gorice. V večnamenskem centru v Ul. Baiamonti 22 v Gorici bo do 11. maja na ogled razstava izdelkov, ki so jih udeleženci laboratorijskih kreativnih umetnosti ustvarili v celiem letu.

KD KRAS DOL-POLJANE v sodelovanju z zadrugo Dol-Poljane in vaško skupnostjo sklicuje v ponedeljek, 13. maja, ob 20. uri sejo v domu na Palkišču na temo prihodnosti delovanja doma na Palkišču.

ZTTIN FEIGLOVA KNJIŽNICA v sodelovanju z ZSKD in Glasbeno matico vabita na predstavitev pesniške zbirke »Sol na jezik / Sale sulla lingua« Marka Kravosa. Pogovor bo vodila Slavica Radin in bo v Feiglovi knjižnici v torek, 14. maja, ob 18. uri.

KINOATELJE vabi ob izidu knjige »L'altra regola del gioco« pisatelja Hansa Kitzmuellerja na avdiovizualni dogodek, posvečen filmski in gledališki igralki goriškega rodu Nori Gregor. Poteval bo na Dvoru Darka Bratine v Hiši filma v Gorici v četrtek, 16. maja, ob 20.30. Knjigo bodo predstavili Hans Kitzmueller, Igor Devetak in Aleš Doktorič. Avdiovizualni dogodek bo režiral Neda R. Bric.

Mali oglasi

SEM POŠTENA GOSPA z veliko izkušnjami. Iščem kakršnokoli delo v domoldanskem času. Klicati po 18. uri tel. št. 00386-40272290.

TRI DVOMESEČNE MUCKE iščejo dobre prijatelje; tel. 347-1243400.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.30, Silvana Camisi vd. Collini z glavnega pokopališča v cerkev na Placuti in na glavno pokopališče.

DANES V TRŽIČU: 11.00, Giovanni Bursich iz bolnišnice v cerkev Sv. Jozefa in na pokopališče v Štarancanu.



Rusi in Angleži bodo znova sodelovali

SOČI - Rusi in Britanci bodo zaradi zimskih olimpijskih iger prihodnje leto v Sočiju ponovno sodelovali pri izmenjavi obveščevalnih in varnostnih podatkov. O tem sta se dogovorila ruski predsednik Vladimir Putin in britanski premier David Cameron. Obe državi sta sicer zamrznili tovrstno sodelovanje leta 2006. Leta 2006 je bil na britanskih tleh s polnijem zastrupljen in umorjen ruski disident in nekdanji agent tajnih služb Aleksander Litvinenko.



Barcelona: Vettel pred Alonsom

BARCELONA - Svetovni prvak formule 1 Nemec Sebastian Vettel (Red Bull) je bil najhitrejši na drugem prostem treningu pred jutrišnjo dirko svetovnega prvenstva v Barceloni. Drugi čas je z le 17 tisočinkami zaostanka dosegel domačin Fernando Alonso (Ferrari), tretjega pa drugi Red Bullov voznik Avstralec Mark Webber. Dopoldanski prvi trening je dobil Alonso pred Masso in Francozom Jean-Ericom Vergnejem.

KOLESTARSTVO - Italijanski »Giro«

Preobrat

PESCARA - Sedma etapa kolesarske dirke po Italiji je dodobra premešala vrstni red in skupnem seštevku. V močnem dežju je samostojni pobeg z uspehom kariere kronal Avstralec Adam Hansen, ki bo danes praznoval 32. rojstni dan, majico vodilnega pa je oblekel Španec Benat Intxausti. Tokratna etapa je pokazala, kako neizprosno je kolesarstvo. Na trasi oziroma na 177 kilometrih so imeli kolesarji komajda nekaj ravninskih odsekov, vse ostalo so bili klanci z rahlimi ali kar hudimi vzponi ter spusti. Vse skupaj pa je začnilo slabu vreme. Na štartu etape sicer ne, ko pa so se kolesarji približevali Pescari oziroma cilju, jih je dež vedno bolj oviral.

Zadnji kilometri so bili naporni, prav za vse in nov hud udarec je doživel

eden glavnih favoritov za končno zmago, olimpijski prvak v kronometru in aktualni zmagovalec Toura Britanec Bradley Wiggins, ki je skozi cilj po padcu prišel z visokim zaostankom in v skupnem seštevku zdrsnil iz prve deseterice. Pričnostenost za povrnitev ugleda bo imel Wiggins že danes, ko je na sporednu kronometer.

Eden redkih, ki se mu je smejalo, je bil Adam Hansen, ki je prvič po letu 2007, ko je vstopil med poklicne kolesarje, dobil etapo na eni od velikih dirk. V cilj je prišel minutno in sedem sekund pred Enricom Battaglinom in Daniilom Di Lucom, ki si je močno želel vidnega dosežka pred somščani.

V skupnem seštevku ima 27-letni Bask pet sekund naskoka pred Vincen-

zom Nibalijem in osem pred zmagovalcem Gira 2012 Kanadčanom Ryderjem Hesjedalom. Trojica slovenskih kolesarjev je bila v ozadju. Robert Vrečer je osvojil 85. mesto in se v skupnem razvrstitvi povzpel nekaj mest, Luka Mezgec in Gregor Bole pa sta končala povsem na repu.
DIRKA PO FJK - Na tretji etapi od

Azzana Decima do Clauta je slavil zmago Paolo Colonna (član ekipe Colpack). Majico vodilnega je prevzel nemški kolesar Michael Schweizer (NSP Ghost). Najboljši slovenski kolesar je bil Jan Polanc (Radenska) 6. Današnja etapa (145,1 km) se bo začela v Guminu in končala ob vnožju Matajurja.



ANSA
Avstralec Adam Hansen se je takole veselil zmage na včerajšnji etapi

NOGOMET - A-liga Najprej praznik, nato bodo »Friuli« obnovili

Predzadnji krog A-lige bo »razbit« bolj kot ponavadi. Posebno vroče bo na tekmcih za obstanek in uvrstitev, ki vodijo v evropske pokale. Videmski Udinese, ki se poteguje za mesto v evropski ligi, bo na videinskem Friuliju gostil Atalanto. Stadion Friuli kot tak bo gostil še zadnjo tekmo, saj ga bomo nato videli v drugi preobleki. Že jutri ob polnoči ga bodo namreč začeli podirati. Na istem mestu bo zrasel nov športni objekt. Zaradi tega bo jutri v Vidmu pravi praznik, ki bo trajal pozno v večer.

Danes: 18.00 Juventus - Cagliari, 20.45 Catania - Pescara; **jutri:** 12.30 Chievo - Torino, Fiorentina - Palermo, Genoa - Inter, 15.00 Lazio - Sampdoria, Napoli - Siena, Udinese - Atalanta, 18.00 Parma - Bologna, 20.45 Milan - Roma.

ATLETIKA - Na Kolonji pri Trstu je včeraj vodila prvi trening

Pri Boru »top« trenerka

Vero Bobyk, ki se ne poslavljaj, bo nadomestila slovenska atletinja Snežana Rodić

Nova trenerka pri atletskem društvu Bor iz Trsta je vrhunska slovenska atletinja Snežana Rodić. Koprčanka, ki tekmuje za atletski klub Mass iz Ljubljane, je včeraj po poldne vodila prvi trening na atletskem stadionu na Kolonji pri Trstu. Letos bo nadomeščala dosedanje trenerko Vero Bobyk, ki odhaja za krajski čas v Ukrajino in se vsekakor ne poslavljaj. Rodičeva se bo prvič preizkusila v trenerskem delu. »Zame bo to nov iziv. Delo z mladimi me zelo navdušuje,« nam je povedala še ne 31-letna Snežana, ki je pred dnevi v kvalifikacijah atletskega pokala Slovenije v Mariboru zmagala v troskoku s 14,10 metra, kar je trenutno tretji letosni najboljši izid na svetu, in v svojem prvem nastopu le za deset centimetrov zgrešila normo B za nastop na svetovnem prvenstvu, ki bo od 10. do 18. avgusta v Moskvi. Letos bo nastopila tudi v prestižni Diamantni ligi.

HOKEJ NA LEDU - Svetovno prvenstvo elitne skupine

»Risi« vodili, nato ...

Večji del tekme so se enakovredno kosali s Čehi - Danes s Švedi - Avstrija presenetila Slovaško



STOCKHOLM - Slovenska hokejska reprezentanca (na slike ANSA Rok Tičar) je na svetovnem prvenstvu elitne skupine na Švedskem v petem nastopu doživila peti poraz. Dvojboj proti Čehi je odlično začela in z zadetkom Roberta Saboliča (7.) in Roka Tičarja (12.) tudi vodila, nazadnje pa je morala ekipi z vrha svetovnega hokeja priznati premoč z 2:4 (2:2, 0:0, 0:2). Slovenija je bila večji del tekme enakovreden tekme, na trenutke tudi boljši, a kaj, ko ni zdržala do konca. V zadnji tretjini so Čehi stvari le postavili na pričakovano mesto in zmagali, Slovencem pa je kljub dobrim predstavam na koncu ostal nekoliko grena pričak, da bi lahko iztržili še kaj več. Slovenci bodo imeli zdaj na voljo le še dve tekmi, na katerih bodo kot outsiderji iskali potrebne točke: že danes proti domaćinom Švedom, po jutrišnjem dnevu počitka pa jih nato v pondeljek čaka še sklepni obračun na SP proti Kanadi.

Ostali izidi, skupina Stockholm: Belorusija - Kanada 1:4; skupina Helsinki: Slovaška - Avstrija 1:2, Rusija - Finska 2:3.

ATLETIKA - Diamantna liga v Dohi

Za uvod dvanaest izidov sezone

DOHA - V katarski prestolnici se je začela letosnja serija najprestižnejših atletskih mitingov na svetu, ki se bo končala 6. septembra v Bruslju. Etiopinja Abeba Aregawi, ki od lani nastopa za Švedsko, je zmagala v teku na 1500 m in s časom 3:56,60 dosegla najboljši izid sezone na svetu. Najbolj sta se izkazala Američanka Brittney Resse in Ryan Whiting. Olimpijska in dvakratna svetovna prvakinja je v daljino ob dovoljeni moči vetra (+1,6 m/s) skočila kar 7,25 metra. Resse je kroglo sunil 22,28 m. Amante Montshob iz Bocvane je v teku na stadionski krog prav tako dosegla izid sezone, z 49,88 sekunde pa je ugnala Američanko Allyson Felix (50,19), trikratno olimpijsko zmagovalko iz Londona (200, 4 X 100 in 4 x 400 m). Slednja je v Dohi



Snežana Rodić (v sredini) s trenerkama Biserko Cesar (levo) in Vero Bobyk (desno)

klonila prvič po desetih zaporednih zmagah. V skoku s palico sta največ letos skočila kar dva atleta, manj neučinkovit poskus pa je za zmago zbral Grk Konstantinos Filippidis, ki je tako presenetljivo ugnal Nemca Malteja Mohra; oba sta imela letvico na višini 5,82 m. Izide sezone so dosegli še Kenijca David Rudisha, olimpijski in svetovni prvak, na 800 m (1:43,87), Asbel Kipron na 1500 m (3:31,13), njuna rojakinja Lidya Chepkurui na 3000 m zapreke (9:13,75) ter Američanka Dawn Harper-Nelson na 100 m ovire (12,60). Že v uvodni disciplini je za najboljši dosežek določen v sezoni poskrbela hrvaška olimpijska prvakinja Sandra Perković, ki je disk vrgla 68,23 m. Naslednja tekma diamantne lige bo 18. maja v Šangaju na Kitajskem.

B-LIGA - Sinoči: Livorno - Brescia 3:0.

A1-LIGA - Play-off, četrtna fina, prva tekma: Milano - Siena 103:79 (Hairston 20; Christmas 30), Varese - Venezia 92:74 (Green 25; Szewczyk 14). Danes: Sassari - Cantù (1:0), Roma - Reggio Emilia (0:1).

19. NASLOV - Rokometnice Krim Mercatorja so s 46:27 premagale ekipo Zeleni doline Žalec ter devetnajstic zapored osvojile državni naslov.

GRANBASSI - Tržaška floretistka Margherita Granbassi je v Lucci zmagala v državnem pokalu in se tako uvrstila v finalne državnega prvenstva, ki bo konec meseca v Trstu.

B-LIGA - Sinoči: Livorno - Brescia 3:0.

ATLLETIKA - Diamantna liga v Dohi

Za uvod dvanaest izidov sezone

DOHA - V katarski prestolnici se je začela letosnja serija najprestižnejših atletskih mitingov na svetu, ki se bo končala 6. septembra v Bruslju. Etiopinja Abeba Aregawi, ki od lani nastopa za Švedsko, je zmagala v teku na 1500 m in s časom 3:56,60 dosegla najboljši izid sezone na svetu. Najbolj sta se izkazala Američanka Brittney Resse in Ryan Whiting. Olimpijska in dvakratna svetovna prvakinja je v daljino ob dovoljeni moči vetra (+1,6 m/s) skočila kar 7,25 metra. Resse je kroglo sunil 22,28 m. Amante Montshob iz Bocvane je v teku na stadionski krog prav tako dosegla izid sezone, z 49,88 sekunde pa je ugnala Američanko Allyson Felix (50,19), trikratno olimpijsko zmagovalko iz Londona (200, 4 X 100 in 4 x 400 m). Slednja je v Dohi



Na Gardskem jezeru tretji dan brez regat

Tretji dan mednarodne regate v olimpijskih razredih na Gardskem jezeru ni bilo tekmovanj. V deževnem vremenu in brezvtrju so se udeleženci tekmovanja, med njimi v razredu 470 tudi Jaš Farneti in Simon Sivitz Košuta (JK Čupa), podali na vodno gladino, vendar se je nad jezerom spustila megla in takoj je bilo jasno, da ne bo mogoče tekmovati. Za naša jadralca je to hkrati dobra in slaba novica. Dobra, ker je imel Simon dan več počitka, da si je lahko opomogel od bolezni (vz mano je boljše, moč se počasi vrača,« je dejal), ki ga je mučila v preteklih dneh, slaba pa zato, ker imata zdaj na voljo le še tri plove, da se uvrstita v jutrišnjo regato za medalje. Po nesrečnem drugem dnevu zasedata namreč 11. mesto, to uvrstitev morata danes nujno izboljšati. »Če je Simon zdrav, se lahko mirno uvrstita v finale,« je tudi včeraj ponovil njun trener Matjaž Antonaz. Da si prizorita pravico do nastopa na Sredozemskih igrah pa morata prehiteti vsaj eno od dveh italijanskih posadk (bolje sicer obe), ki sta zdaj na 7. oz. 9. mestu.

KOŠARKA - Druga četrtfinalna tekma Brega in Bora v play-offu deželne C-lige

Prvi »match ball«

Breg in Bor Radenska bosta drevi igrala drugo četrtfinalno tekmovo končnice za napredovanje deželne C-lige. Obe ekipi sta na prvi tekmi zanesljivo zmagali. V obeh taborih si ne želijo morebitne tretje tekme, ki bi v primeru poraza bila na sporednu v sredo v gosteh.

Bor Radenska bo po zmagi v Pordenonu (79:89) igral proti Roraigrandetu ob 19.30 na Stadionu 1. maja. Sodnika srečanja bosta Fabris iz Moša in Pellicani iz Ronk. Popovičeve varovance čaka nedvomno nova izjemno težka naloga, ambiciozni nasprotniki bodo namreč zagotovo dali vse od sebe, da se njihova pot v končnici ne konča že po dveh tekma. Vendar Borova četa lahko nastopi samozavestno, saj je dokazala, da se lahko enakovredno kosa z močnimi tekmeci. Sploh pa bodo navijači v prestižnem dvoboju podaljška sezone nedvomno pričarali v dvorani Bojana Pavletiča prav posebno vzdušje. Med tednom je z zmanjšano vnemo vadil le Miran Boleszaradi udarca, ki ga je dobil v prvem obračunu.

Pozitivno razmišljajo tudi pri Bregu, ki je pred enim tednom v gosteh v Romansu visoko zmagal s 73:65. Varovanci trenerja Klemena Kladnika so med tednom dobro trenirali. Težav s poškodbami nimajo. Odsoten bo le Robba, ki pa že dalj časa ni na razpolago. »Škušali bomo po hitrem postopku premagati Romans, saj si res ne želimo novega gostovanja sredi tedna,« je dejal Bregov odbornik Walter Mocor.

Bregov kapetan Alen Semec med polaganjem na koš

KROMA



PROMOCIJSKA LIGA

Ali bo drevi Sokol nazdravil D-ligi?

Nabrežinski Sokol bo že drevi lahko nazdravil napredovanju v deželno D-ligo. Varovanci trenerja Lazarevskega bodo v telovadnici šole Da Vinci v Trstu gostovali pri Virtusu, ki so ga na prvi finalni tekmi končnice prvenstva tržaške skupine promocijske lige, pred enim tednom v Nabrežini, premagali s 74:53. V rednem delu prvenstva je Sokol v šoli Da Vinci doživel edini prvenstveni poraz. Tokrat pa bodo sokolovci veliko bolj zbrani in še toliko bolj motivirani. Tekma se bo začela ob 20.30.

NOGOMET - V zadnjem krogu deželnih amaterskih prvenstev

Pri Juventini bi radi podaljšali sezono, pri Primorju pa ne

Šah, za državni finale

Zaključili sta se tudi polfinalni srečanji ekipnega prvenstva Under 16. V finale sta se uvrstila Palmanova in prva ekipa tržaškega SST 1904, v kateri uspešno nastopata tudi Enrico Genzo in Matej Gruden. Slabši konec sta potegnili obe ekipy, ki sta ju sestavljali samo slovenski igralci, SST Dobberd in SST Filipovič, ki pa se bosta v finalu za 3. mesto potegovali še za zadnje mesto, ki vodi v državni finale.

Jutri bo na sedežu društva SST 1904 v Trstu (začetek ob 14. uri) deželno mladinsko prvenstvo za kategorije U16, U14, U12, U10 in U8. Predvidoma bo nastopilo tudi veliko naših mladih šahistov, predvsem tistih, ki bodo od 16. do 19. maja igrali na državnem ekipnem šolskem prvenstvu v Montecatini. Letos je uvrščenih kar devet ekip slovenskih šol.

Marko Oblak

Danes in jutri se bo končal redni del deželnih amaterskih prvenstev. Nato bodo na vrsti še play-off in play-out. Večina ekip naših društev bo napore končala v tem koncu tedna. Le pri štandreški Juventini, v promocijski ligi, upajo, da bodo sezono podaljšali še za nekaj tednov. Rdeče-beli, ki so trejti na lestvici, bodo jutri gostovali v Caporiaccu, ki je s 40 točkami že na varnem. Juventina mora zmagati, saj v primeru poraza tvega, da bo jo prehiteli Pro Fagagna in Ol3, ki imata le točko manj. V tem (najslabšem) primeru, bi Juventina ostala brez končnice prvenstva. Tudi točka mogoče ne bi zadoščala varovancem trenerja Murre. Ol3 bo gostoval pri Trieste Calciju, ki je že rešen. Pro Fagagna pa bo gostovala pri že izpadli Ponziani. V promocijski ligi se bo kriška Vesna poslovila od letosnje sezone s tekmo v Buttriu, ki je prav tako že izpadel.

Kompliciran pa je položaj prosoškega Primorja (2. AL), ki bo jutri igral v gosteh pri tržaški ekipi Sant'Andrea San Vito. Rdeče-rumeni (31 točk) morajo zmagati, če se želijo izogniti play-outu (dodatnim tekmmam za obstanek). Tržačani pa nujno potrebujejo

točke, če se želijo uvrstiti v play-off. Skratka, težko delo za Ravalicove fante, ki bodo obenem pozorno spremljali tekmo v Moraru (29 točk). Neprisredni konkurent za obstanek bo gostil Breg, ki je že napredoval, toda ne kaže znakov popuščanja. Primorje se bo rešilo tudi v primeru poraza. V tem primeru pa mora Breg v Moraru iztrgati vsaj točko.

Na vseh ostalih igriščih bodo igrali zgolj za prestiž. V 1. amaterski ligi bo Primorec že danes igral ob 18. uri v Pierisu. Sodvenjeni pa bodo jutri gostovali pri Domju. Zarja (brez kaznovanega Kočiča) pa bo za končne sezone gostovala pri zadnjevrščenem Staranzanu. (jng)

V ŽAVLJAH SREČANJE Z UDI-NESEJEVIMI TRENERJI - Društvo trenerjev vratarjev Aport (med glavnimi pobudniki je trener vratarjev Elio Roncelli) organizira v pondeljek, ob 18. uri v Žavljah, strokovno srečanje s trenerjem vratarjem Udineseja Lorenzom Di Ioriom, ki je nekaj let treniral slovenskega številko ena Samirja Handanoviča, ter Udineševim kondičskim trenerjem Claudiom Bordonom. Vpisnina znaša 15 evrov.



RENATO SANCIN Sopihal 42 km in nato upihnil 42 svečk



Domači šport

DANES

Sobota, 11. maja 2013

KOŠARKA

DEŽELNA C-LIGA - 19.30 v Trstu, 1. maj: Bor Radenska - Roraigrade; 20.30 v Dolini: Breg - Romans (play-off)

PROMOCIJSKA LIGA - 20.30 v Trstu, Da Vinci: Virtus - Sokol

ODBOJKA

MOŠKA C-LIGA - 19.00 na Opčinah: Sloga Tabor - Rojalese (play-out)

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 15.30 v Trstu, Ul. della valle: Libertas - Zalet Kmečka banka

2. ŽENSKA DIVIZIJA - 16.30 na Opčinah: Zalet Dvigala Barich - OMA; 18.30 v Nabrežini: Zalet plave - Zalet oranžne

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA - 18.00 v Pierisu: Pieris - Primorec

NARAŠČAJNIKI - 18.00 v Tržiču, Ul. Boito: Aris S. Polo - Sovodnje

TENIS

UNDER 14 ŽENSKE - 15.00 na Padričah: Gaja - TC Roveredo

JUTRI

Nedelja, 12. maja 2013

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 16.30 v Caporiaccu: Caporiacco - Juventina; 16.30 v Buttriu: Buttrio - Vesna

1. AMATERSKA LIGA - 16.30 pri Domju: Domio - Sovodnje

2. AMATERSKA LIGA - 16.30 v Trstu, Ul. Locchi: S. Andrea S. Vito - Primorje; 16.30 v Moraru: Moraro - Breg; 16.30 v Štarancanu: Pro Staranzano - Zarja

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Štandrežu: Juventina - Pro Romans Medea

NAJMLAJŠI - 10.30 v Gorici, na Rojcah: Audax Sanrcchese - Juventina

Renato Sancin, za prijatelje »Sančok«, za svoj rojstni dan (5. maja, na dan Bavisele) ni upihnil 42 svečk, ampak je sopihal 42 kilometrov (in 195 metrov). »Želel sem si preteči maratonsko razdaljo in privoščil sem si jo ravnokar na svoj rojstni dan, ko sem praznoval 42 let (na sliki s torto),« nam je povedal Bojunčan (letnik 1971), ki je bil še do pred nekaj leti eden od stebrov Brezove nogometne ekipe. »Nogometni čevljev pa pravzaprav nisem nikoli obesil na klin, saj še vedno igram z veterani v prvenstvu over 45. Igram za ekipo S.m.l. Drugače pa veliko tečem. Dvakrat ali trikrat tedensko.«

Koliko pa ste trenirali za Baviselovo?

Dva meseca sem treniral veliko. Tekel sem vsak drugi dan. Ob koncih tedna sem se odpravil na daljše teke. V glavnem sem treniral ob urah kosila ali pa zvečer. Tekel sem tudi s čelno svetilko. In to ob vsakem vremenu. Včasih je bilo res naporno. V glavnem sem izbiral traso kolesarske steze od Boršta do Drage.

Ali ste trenirali po programu?

Na spletnih straneh sem poiskal program in ga dosledno upošteval. Vsekakor brez merilnikov srčnega utripa in stoparic.

Ste bili zadovoljni s časom, ki ste ga dosegli na Baviselovo?

Načrtoval sem, da bom tekel tam nekje okrog 4 ure, tako da sem s časom 3.52 zadovoljen.

Na katerem odsek uziroma kilometru je bilo najhuje?

Med tekem sem veliko pil (okrog 6 litrov). Bal sem se namreč dehidracije. Zadnjih osem kilometrov, od Miramara do Velikega trga, je bilo napornih. Vsekakor sem bil s svojo formo zadovoljen, saj na cilju nisem bil povsem izčrpan. Imel sem še toliko moč, da sem šel v Dolino na Bregovo fešto ob napredovanju v 1. amatersko ligo.

Kdaj ste začeli razmišljati o maratonu?

Pred dvema letoma. Lani sem tudi rešil nekatere prebavne težave, ki so me stalno spremljale, in počutil sem se vse boljše.

Načrtujete še kak maraton?

V kratkem ne. Mogoče nekega dne v New Yorku.

Kateri so vaši drugi načrti?

Čez en teden bom nastopil na gorsko-tekaški preizkušnji Jamarun. To je tek po dolini Glinščice, kjer vedno treniram. Pred nekaj meseci pa sem nastopil tudi na gorsko-tekaškem tekmovanju Kokoš Trail. Gorski tek je moja prva ljubezen.



AFGANISTAN - Nemška kanclerka na nenačrtnem obisku

Merklova zahteva večjo demokratizacijo države

KABUL - Nemška kanclerka Angela Merkel je včeraj med obiskom na severu Afganistana dejala, da bi Nemčija Afganistan lahko nudila vojaško pomoč tudi po umiku tujih sil leta 2014. A to bo storila le, če bo Afganistan okrepil prizadevanja za demokratizacijo države in razvoj demokratičnih institucij, je dejala, kot poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Merklova je skupaj z obrambnim ministrom Thomasom de Maizierom obiskala nemške enote na severu Afganistana, potem ko je bil prejšnji sobotu tam v spopadih s talibani ubit nemški vojak. To je bila prva smrtna žrtev med nemškimi vojaki v Afganistanu v zadnjih dveh letih.

"Vsak mrtev vojak je hud udarec za nas," je dejala v Kunduzu. Obiskala je tudi spomenik 53 nemškim vojakom, kolikor jih je bilo ubitih v konfliktu v Afganistanu od začetka posredovanja mednarodne skupnosti leta 2001.

Nemška kanclerka je ocenila, da je bil v teh letih v Afganistanu vendar ne narejen napredek in da je strategija urjenja afganistanskih sil, da bodo sposobne prevzeti odgovornost za varnost v lastni državi, obrodila sadove. Mednarodne sile se bodo zato do konca leta 2014 lahko umaknile iz Afganistana, kot je bilo dogovorjeno.

Nemčija, ki ima s približno 42000 vojaki trenutno tretji najštevilčnejši kontingenč v Afganistanu za ZDA in Veliko Britanijo, je sicer kot prva ponudila, da bi lahko nemški vojaki afganistske urili tudi po letu 2015. A le ob določenih pogojih, je dejala Merklova.

"Potrebujemo napredek. Potrebujemo poštene volitve. Potrebujemo politični proces. Zmage nad uporniki ne bo mogoče doseči le z vojaškimi sredstvi," je opozorila. Berlin je sicer Afganistanu ponudil nadaljnje so-delovanje približno 800 vojaških instrukturjev, če bo tako želel.

V Kabulu so se na obisk nemške kanclerke odzvali hladno. Zelo so bili tudi presenečeni nad njenim ne-

napovedanim obiskom, saj je afganistanski predsednik Hamid Karzaj zanj izvedel šele, ko je njeno letalo že pristalo. Karzajev svetovalec, ki ni želel biti imenovan, je za dpa ocenil, da je nemška kanclerka s tem pokazala popolno nespoštovanje Afganistana. V Nemčiji pa so pojasnili le, da so se za tajnost obiska odločili zaradi varnosti.

To je sicer po poročanju dpa že peti obisk kanclerke Merklove v Afganistanu od leta 2007. Tokrat je obiskala le Kunduz in Mazar-i-Šarif na severu Afganistana in ni odpotovala v Kabul na srečanje s Karzajem. Z njim se sicer ni sestala niti marca lani, ko je zadnjič obiskala Afganistan. Ga je pa takrat iz Mazar-i-Šarifa poklicala po telefonu, še navaja dpa. (STA)

Nemška kanclerka Angela Merkel med nemškimi vojaki v Afganistanu

ANSK



Količina ogljikovega dioksida v atmosferi na rekordni ravni

WASHINGTON - Raven ogljikovega dioksida v atmosferi je prvič v zgodovini človeštva presegla mejo 400 delcev na milijon (ppm), so sporočili ameriški merilci. Ameriška agencija za atmosfero in oceane (NOAA) je rekordno vrednost ogljikovega dioksida sicer izmerila v četrtek na Havajih. "Zemlja tovrstnih količin ni doživelila že približno tri milijone let. Takrat so bile globalne temperature približno dve do tri stopinji Celzija višje kot v času pred industrijsko revolucijo, ledu na polih je bilo veliko manj in gladina morja je bila približno 20 metrov višja kot danes," je dejal Bob Ward z raziskovalnega inštituta za podnebne spremembe in okolje Grantham na Londonski šoli za ekonomijo in politično znanost.

Meritve NOAA odražajo stanje na Tihem oceanu, podatki pa zaenkrat veljajo za predhodne, saj jih je treba še dodatno preveriti, so sporočili iz agencije. Merilna postaja na vrhu vulkana Mauna Loa, ki je zabeležila žalosten rekord, sicer deluje že vse od leta 1958 in se lahko pohvali z najdaljšimi kontinuiranimi meritvami ogljikovega dioksida v zraku na svetu. (STA)

ZDA - Ariel Castro naj bi tvegal tudi smrtno kazen

Za ugrabitelja treh žensk iz Clevelandu potrjeno očetovstvo v ujetništvu rojene deklice

CLEVELAND - Ugrabitelju treh mladih žensk iz Clevelandu morda grozi celo smrtna kazen, saj si bo tožilstvo obtožnico zaradi ugrabitve in posilstva prizadevalo razširiti še na obtožbe naklepnega umora, poskusa umora in telesnih poškodb. Ariel Castro naj bi namreč najmanj pri eni od ugrabljenik našilno dosegel prekinitev nosečnosti.

Kot je napovedal tožilec v zvezni državi Ohio Timothy McGinty, bo preiskal "vsako dejanje naklepnega umora", ki ga je obtoženec "zagrešil tako, da je prekinil nosečnosti". Zakonodaja določuje smrtno kazen za kriminalce, ki med ugrabitvijo zagrešijo naklepni umor.

Gre za prvo uradno potrditev poročila, da naj bi najmanj ena od ugrabljenih žensk v ujetništvu imela enega ali celo več splavov, ki jih je povzročil ugrabitelj. Več medijev je ob sklicevanju na policijski zapisnik po prvih za-

slišanjih žensk poročalo, da je 52-letni Castro pri eni od njih z odrekanjem hrane in fizično zlorabo dosegel prekinitev nosečnosti.

Castro je na svoji 1400 kvadratnih metrov veliki posesti imel "mučilnico in zasebni zapor v središču našega mesta", je dejal McGinty.

Trojico žensk, Amanda Berry, Gianna DeJesus in Michelle Knight, je poli-

cija po desetih letih našla v ponedeljek. Z njimi je bila tudi šestletna hčerka Berryjeve, ki se je rodila v ujetništvu. Ponoči opravljeni testi DNK so sicer dokončno potrdili, da je oče šestletnice Castro, so včeraj potrdili preiskovalci.

Knightova še ostaja v bolnišnici, medtem ko sta se Berryjeva in DeJesusova že v sredo vrnila domov.

Ženske so se morale dolga leta podrejati popolnemu nadzoru svojega mučitelja. V Castrovi hiši je policija našla vrvi in verige, s katerimi so bile žrtve zvezane, je potrdil vodja clevelandskih policije Michael McGrath. Le redko naj bi jih izpustil iz hiše in jim dovolil iti na dvorišče.

Bratranec ene od žrtev je povedal, da so morale Castru ob vsaki obletnici ugrabitve speči torto. Njihov dan ugrabitve je praznoval kot njihov novi rojstnodan, je dejal.

Po poročanju New York Timesa je Castro vse tri v njihovih najstniških letih na isti ulici zvabil v avto. Ena od njih naj bi bila celo priateljica s Castrovo hčerkjo. Po vseh letih se tako sedaj poraja vprašanje, če je policija po izginotju dekleta res naredila vse, da bi jih našla.

Castro je po poročanju medijev v enem od prvih zaslišanj kot motiv za svoja dejanja navedel, da je "zasvojen s seksom". Bil naj bi nesposoben nadzirati svoj nagon.

Njegovi svojci so se od njega oddaljili. "Ženske in dekleta prosim za odpuščanje za trpljenje, ki so ga doživele," je v solzah dejala Castrova mati. Ena od njegovih hčerk pa je za televizijo CNN dejala, da je nazaj postalno jasno pogosto čudno obnašanje njenega očeta, pa tudi strogo varovanje njegove hiše. "Preprosto sem zgrožena," je dejala. (STA)

PAKISTAN - Zmaga se obeta desni sredini, ki jo predstavlja Muslimanska liga Navaza Šarifa in stranka PTI Imrana Kana

Volitve v senci groženj talibanov

ISLAMABAD - V Pakistanu bodo danes parlamentarne volitve. Prvič v zgodovini države se je zgodilo, da je parlament mandat končal v celoti, kljub temu pa je predvolilno kampanjo zaznamovalo nasilje. Samo od sredine aprila je namreč v napadih skrajnežev umrlo 115 ljudi.

Odgovornost za večino napadov so prevzeli pakistanski talibani, ki so že vnaprej napovedali, da bodo napadali sekularne stranke zaradi njihovega nasprotovanja islamistom. Volivce so pozivali, naj ne oddaja glasu, češ da je demokracija v nasprotju z islamom.

Kljub temu volitve veljajo za zgodovinske, premier Radža Pervez Ašraf pa je pred kratkim dejstvo, da je parlament prvič doslej dočakal konec mandata, označil za "zmago demokracije". V Pakistanu je namreč doslej vojska z udarom kar trikrat prevzela oblast in je vladala približno polovico časa obstoja države, ustanovljene leta 1947.

Medtem ko je na zadnjih volitvah leta 2008 slavil progresistični tabor, stranka ubite premierke Benazir Buto,



Nawaz Šarif
ANSK

se zmaga letos obeta desni sredini, ki jo zastopata Muslimanska liga nekdanega premiera Navaza Šarifa in stranka PTI nekdanjega igralca kriketa Imrana Kana.

Za favorita velja jeklarski magnat Šarif, ki naj bi se tako že tretjič doslej povzpel na premierski položaj. Prvič je vladilo vodil med letoma 1990 in 1993, drugič pa od leta 1997 do leta 1999. Leta 1993 ga je z oblasti odnesla korupcija, leta 1999 pa vojaški udar.

Kan, ki je zadnje volitve bojkotiral, pa je v kampanji nagovarjal predvsem srednji razred in mlade, ki se ne najdejo v tradicionalnih strankah, ter obljubil sprememb. Nekdanji zvezdnik kriketa je bil sicer v torek sprejet v bolnišnico, potem ko je na predvolilnem shodu v Lahoreju padel z višine več metrov. Tik pred volitvami je zato privržence navoril kar iz bolniške postelje.

Doslej vladajoči Stranki pakistanskega ljudstva se obeta poraz, ki bo posledica slabih varnostnih in gospodarskih razmer v državi pa tudi dejstva, da stranka nima pravega vodja.

Sin karizmatične Benazir Buto Bilaval Buto je s 24 leti za vodenje stranke še premlad, njen mož in Bilavalov oče, Asif Ali Zardari pa kot predsed-

nik države ni smel nastopati v kampanji, poleg tega je precej nepriljubljen v javnosti.

Več kot 86 milijonov pakistanskih volivcev bo v soboto izbiralo 342 članov narodne skupščine ter tudi svoje predstavnike v štirih pokrajinskih skupščinah. Za poslanski položaj se poteguje 4670 kandidatov, med katerimi pa je le 161 oziroma 3,5 odstotka žensk. Za varnost na okoli 70.000 voliščih bo skrbelo prek 600.000 pripadnikov varnostnih sil. Za okoli polovico volišč sicer velja, da je varnostno tveganje visoko.

Vprašanje je, kakšna bo volilna udeležba. Zadnjih volitev se je udeležilo le 44 odstotkov volivcev. Opazovalci se predvsem sprašujejo, ali bodo grožnje z napadi volivce odvrnilo od odhoda na volišče, ali pa se bodo, predvsem mladi, željni sprememb, množično podali glasovati. Volilna komisija namernava prve izide objaviti že danes zvečer, zmagovalec pa bo tisti, ki mu bo prihodnjih tednih uspelo oblikovati koalično vlado.

V ospredju predvolilne kampanje so bile slabe gospodarske razmere, energetska kriza, zaradi katere so prebivalci Pakistana kar do 20 ur dnevno brez električne, korupcija ter odnos Pakistana do nepriljubljenih ZDA.

Tako Šarif kot Kan sta kritizirala napade ameriških brezpilotnih letal na talibane, zato ni dvoma, da bo nova vlada Američanom precej manj naklonjena kot dosedanja. Ni pa jasno, kako se bo po volitvah spremeni politika do skrajnežev.

V kampanji je bilo govora tudi o nujnosti razvoja osnovnih storitev v državi, ki šteje 180 milijonov ljudi, med katerimi jih okoli 30 odstotkov živi pod pragom revščine, približno polovica pa je nepismenih. Razvoj moreno ovira tudi dejstvo, da pakistanske oblasti zborejo še precej manj davkov, kot je tako nizko povprečje v regiji, zaradi česar jim ne uspe vzpostaviti osnovne infrastrukture, piše Financial Times.

Sergeja Kotnik Zavrl (STA)



Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, slediti Utrip Evangelija in Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.30 Variete: Unomattina in famiglia **7.00** 8.00, 9.00 Dnevnik **10.05** Parlamento Settegiorni **10.55** Aprirai **11.10** Q - Verso il Quirinale **12.00** Variete: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik **14.00** Easy Driver **14.30** Le amiche del sabato **17.00** Dnevnik **17.15** Aktualno: A sua immagine **17.45** Passaggio a Nord-Ovest **18.50** Kvizi: L'Eredità (v. C. Conti) **20.00** 23.10 Dnevnik **20.30** Športni dnevnik **20.35** Igra: Affari tuoi (v. M. Giusti) **21.30** Film: Un amore di scrittore **23.15** Dok: La Storia siamo noi

Rai Due

6.30 Il Divertinglese **7.00** 8.00, 9.15 Risanke **7.40** L'Albero Azzuro **8.55** Art Attack **9.25** Voyager Factory **10.10** Sulla Via di Damasco **10.40** Aprirai **10.55** Parlamento Punto Europa **11.35** Variete: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik **13.25** Dribbling **13.45** Pit Lane **13.50** Avtomobilizem: Formula 1, VN Španije (Barcelona), prenos kvalifikacij **15.30** Nan.: Squadra Speciale Lipsia



16.25 Nan.: Sea Patrol **17.10** Sereno variabile **18.05** 90° minuto (B liga) **19.35** Nan.: Squadra Speciale Cobra **11** **20.30** 22.35 Dnevnik **21.05** Nan.: Castle **22.50** Sabato Sprint **23.45** Rubrike

Rai Tre

7.15 Film: Il cappotto **9.05** Paese Reale **10.05** Nan.: L'ispettore Derrick **11.00** Aktualno: Tgr Bellitalia, sledi Tgr Prodotto Italia **12.00** Dnevnik in Šport **12.25** Aktualno: Tgr Il Settimanale, sledi Tgr Ambiente Italia **14.00** Deželni dnevnik, sledi Dnevnik, Tg3 Pixel **14.55** Kolesarstvo: Giro d'Italia 2013, prenos 8. etape (Gabicce Mare - Saltaura) **17.55** Tv Talk **18.55** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Che tempo che fa (v. F. Fazio) **21.30** Ulisse: Il piacere della scoperta (v. A. Angela) **23.30** Dnevnik in deželni dnevnik **23.50** Un giorno in pretura

Rete 4

7.40 Nad.: Il principe del deserto **9.35** Nan.: Carabinieri **10.30** Come si cambia **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.05** Nan.: Un detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik, in vremenska napoved **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum (v. R. Dalla Chiesa) **15.30** Film: Perry Mason - Va in onda la morte (krim.) **17.20** Nan.: Monk **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nan.: Tempesta d'amore **21.15** Film: Rambo 2 - La vendetta (pust., ZDA, i. S. Stallone) **23.25** Film: Training Day

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Prometne informacije in vremenska napoved **8.00** Dnevnik in vremenska napoved **9.10** Super partes **10.00** Melaverde **11.00** Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Beli dentro **14.10** Film: Inga Lindstrom - L'eredità di Gralnunda **15.50** Verissimo

18.50 Kvizi: Money Drop **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia - La voce dell'insolvenza (v. E. Greggio, M. Hunziker) **21.10** Amici di Maria - Prime time **0.30** Supercinema

Italia 1

7.00 Risanke **10.35** Nan.: The Jetsons **11.00** Nan.: National Museum - Scuola di avventura **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Simpsonovi **14.35** 17.35 Nan.: Life bites **14.45** Kolesarstvo: SP Superbike 2013 **16.05** Film: Air buddies - Cinque cuccioli alla riscossa **17.50** Magazine Champions League **18.30** Dnevnik **19.00** Nan.: Life bites **19.15** Film: Zathura - Un'avventura spaziale **21.10** Film: Alieni in soffitta



22.55 Film: Evolution

La 7

7.00 7.50 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.50** Coffee Break **11.05** L'aria che tira **12.00** Aktualno: Bookstore **12.40** Le interviste barbariche **13.30** Dnevnik **14.05** Kronika **14.40** Nad.: Cuore d'Africa **16.20** Nan.: The District **17.55** Nan.: L'ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik **20.30** In Onda (v. N. Porro in L. Telesio) **23.05** Film: Larry Flynt - Oltre lo scandalo

Tele 4

7.00 8.30 Dnevnik **7.25** 12.45 Rotocalco Adnkronos **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Luoghi magici **13.00** Le ricette di Giorgia **13.45** Muzikal: Priscilla **14.15** Variete: Voci in piazza **17.05** 22.25 Tg Confartigianato **17.30** 22.00, 23.00 Dnevnik **17.50** Nogomet **22.45** Musa Tv **23.30** Trieste in diretta

Slovenija 1

7.00 Zgodbe iz školjke **7.35** Otroške oddaje in risane nanizanke **9.35** Male sive celiče **10.20** Infodrom **10.25** Nan.: Hiša eksperimentov **10.45** Nad.: V boju s časom **11.15** Film: Pogumna Chrissa **13.00** Porocila, športne vesti, vremenska napoved **13.25** Tednik **14.20** Prava ideja! **14.50** Nalepše **15.15** Slovenski magazin **15.50** Dok. serija: Noetova borka **16.25** O živalih in ljudih **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Na vrtu **17.40** Dok. odd.: Iran - Potovanje v Gorgan **18.35** Ozare **18.40** Risanke **18.55** 23.10 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Utrip **20.05** Koncert: Darilo za življene **21.35** Film: Potniki **23.40** Nan.: Sinovi anarhije

Slovenija 2

8.45 Skozi čas **9.25** Posebna ponudba **10.20** Pogledi Slovenije **11.40** Slovenci in Italiji **12.45** Podoba podobe **13.10** Osmi dan **13.55** Avtomobilizem: Formula 1, VN Španije (Barcelona), prenos kvalifikacij **15.05** Športni iziv **15.35** Migaj raje z nami **16.10** ŠTOS **19.00** Dok. felton: 3x ekstremno **19.25** Dok. film: Požar v predoru Trojane **19.55** Nogomet - prva liga Telekom: Maribor - Olimpija, prenos **22.00** Pesem Evrovizije 2013 - Predstavitev skladb, 1.del **23.44** Bleščica, oddaja o modi

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **6.35** Primorska kronika **7.40** Slovenska kronika **9.55** 21.30 Žarišče **12.35** 23.10 Satirično oko **13.30** Dnevnik **14.10** 18.10 Tedenski pregled **17.30** Porocila **17.50** 21.50 Kronika **19.00** Dnevnik **19.30** Sadovi Evrope **20.00** 23.10 Satirično

oko **20.15** Politik, to sem jaz! **20.45** 0.00 Svet v besedi in sliki **21.15** Utrip **22.05** Na tretjem...

Koper

14.00 Čezmejna Tv **14.20** Euronews **14.30** Boben **15.20** Biker Explorer **15.50** Ciak Junior **16.20** Arhivski posnetki **17.15** 23.50 Vsesedanes - Aktualnost **18.00** Na vrtu **18.20** Village folk **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.20 Vsesedanes - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Jutri je nedelja - verska oddaja **19.40** Avtomobilizem **19.55** Nogomet: Maribor - Olimpija **21.50** Tednik **22.35** Pogovor z... **23.05** „Q“ - Aktualnost mladih

Tv Primorka

11.00 Dnevnik, Tv Primorka, vreme, Kulturna, Napovedujemo... **11.30** Tv prodajno okno **12.00** Videostrani **16.30** Tv prodajno okno **17.00** ŠKL **18.00** Na kavi z Giannijem **18.30** Žogarija na Bledu **19.00** Pravljica **19.25** Duševna misel **19.30** Tedenski pregled **20.00** Med nami **21.00** Praznično v Postojni **22.30** Besede miru **22.15** Tedenski pregled **22.45** Glasbeni večer

POP Pop TV

7.00 Risane in otr. Serije **10.35** Serija: Igrali **11.35** Jamie - Obroki v pol ure **12.10** Dok. serija: Opremljevalci vrtov v zasedi **12.35** Dok. serija: Zvezda dizajna **13.30** Film: Razsuti delci **15.35** Serija: Castle **16.30** Film: Kuhar pod košem **18.15** Pozor, priden pes! **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Vid in Pero šov



21.20 Film: Dva tedna za ljubezen (rom., ZDA, '02, i. Sandra Bullock, H. Grant)

Kanal A

8.00 Tv prodaja **8.15** Film: Nora Roberts - Severni sij (rom.) **10.00** Dok: Mojstri šminke **10.55** Astro Tv **12.25** Naj posnetki z interneta **12.55** Nan.: Nove pustolovščine stare Christine **13.25** Film: Morilca osamljenih src **15.25** Film: Policijska akademija 6 (kom.) **17.00** 23.20 Serija: Zakladi s podstrešja **18.00** Svet - Povečava **18.30** Nan.: Semafor **19.00** ŠKL, športni magazin **20.00** Film: Skoraj heroji **21.40** Film: Mladoporočenca

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar in napovednik; 7.25 Prva izmena: dobro jutro; Kulturni dogodki; 9.00 Primorska poje; 10.00 Poročila; 10.15 Malo za štalo, malo za hec; 11.15 Studio D - Tedenski intervju; 12.00 Ta razajanski glas; 12.30 Music box; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in delžna kronika; 14.10 Nediški zvon; 14.40 18.45 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Jazz odtenki; 18.00 Mala scena: Smiljan Rozman: VETER - radijska igra, režija Franjo Žerjal; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 20.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 5.30, 6.40, 19.30 Športna zgodba; 7.00 Kronika; 7.30 Vreme po Sloveniji; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 8.55, 13.30, 18.50 Sporedi; 9.15, 17.45 Naval na šport; 9.35, 16.08 Popevki tedna; 10.00 Reakcija; 10.45 Zapisni iz močvirja; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 12.00 Noetova banda; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturnice; 14.45 Aktualno; 15.03 RS napoveduje; 15.30 DIO; 18.00 Druga godba pred Drugo godbo; 18.50 Sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Športna sobota; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Glasba svetov.

VREDNO OGLEDNA

Rai Sobota, 11. maja

Rai 1, ob 01.30

La fortuna di Cookie

ZDA 1999

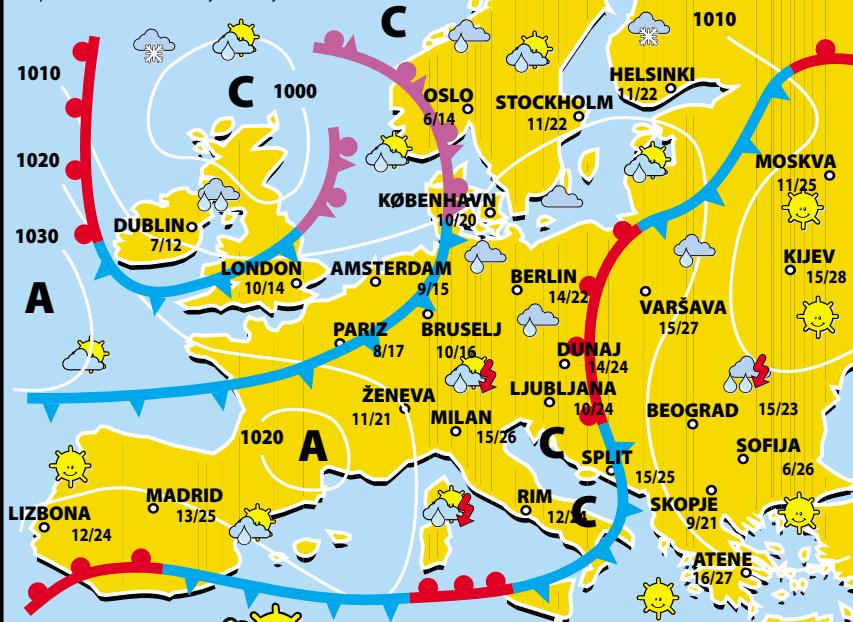
Režija: Robert Altman

Igra: Glenn Close, Julianne Moore, Liv Tyler in Chris O'Donnell

V Holly Springsu, malem mestcu Mississipi živi prijetna Jewel Mae Orcutt, ki jo večina pozna za Cookie in ki v bistvu živi ob stalnem obujanju spominov na preminula moža Bucka. Zanje skrbita temnopolti skrbnik Willis in bizarna nečakinja Emma. Cookie ima sicer še dve drugi sorodnici, Camille in Coro, ki pa se zmenita za tetko le takrat, ko se spomnita, da bo nekoč umrla

**VREMENSKA SЛИKA**

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13. uri.



DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.39 in zatone ob 20.25
Dolžina dneva 14.46

Danes bomo pod vplivom vremenske fronte. Jutri čez dan bodo tokovi manj vlazni, a že proti večeru bo iz Nemčije prišla nova hladna fronta.

Ponoči bo močno do obilno deževalo na celotnem deželnem območju. Pojavljale se bodo tudi nevihte. Čez dan bo prevladovalo oblačno vreme. V zgornji ravnini in v hribih bodo padavine postopoma slabele. Meja sneženja bo na okoli 1700m; pihal bo zmeren severozahodnik.

Oblačno in deževno bo, ob morju bodo še nevihte, možni so tudi močnejši naliivi. Najviše dnevne temperature bodo od 10 do 15, na Primorskem do 18 stopinj C.

Zjutraj bo še nekaj oblačnosti, zlasti na obalnem območju. Tekom dopoldneva se bo delno razjasnilo, kakšna ploha pa ni povsem izključena. Proti večeru ponovno poslabšanje. Sprva bo začelo zmerno deževati v hribovitem svetu. Na vzhodnem pasu in ob morju bo spet zapihala burja.

Jutri bo spremenljivo do pretežno oblačno, občasno bodo še krajevne plohe, na Primorskem bo pihala zmerna burja. V ponedeljek bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo, predvsem v hribovitem svetu lahko še nastane kakšna ploha.



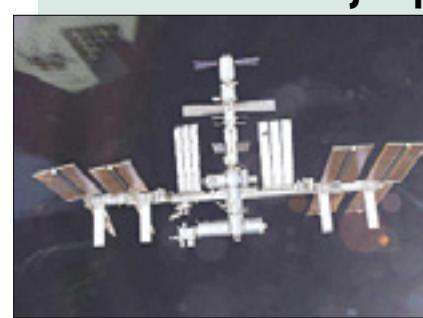
PLIMOVANJE
Danes: ob 5.45 najniže -57 cm, ob 12.28 najviše 23 cm, ob 17.12 najniže -1 cm, ob 22.53 najviše 37 cm.
Jutri: ob 6.15 najniže -52 cm, ob 13.15 najviše 20 cm, ob 17.42 najniže 4 cm, ob 23.10 najviše 31 cm.

MORJE
Morje je mirno, temperatura morja 19 stopinj C.

TEMPERATURE °C V GORAH
500 m 13 2000 m 1
1000 m 7 2500 m -1
1500 m 3 2864 m -3
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu do 1.

**Yoko Ono zagnala poučni avtobus Johna Lennona**

LIVERPOOL - Yoko Ono je pred liverpolskim muzejem zagnala avtobus Johna Lennona, ki se odpravlja na turnejo, v sklopu katere bodo organizirali delevnice. Mladi evropski umetniki bodo lahko v avtobusu, preurejenem v studio, ustvarjali glasbo, video in fotografije. Kot je dejala Lennonova vdova, se ji zdi primerno, da avtobus svojo turnejo začne v domačem mestu pokojnega člena zasedbe The Beatles. Yoko Ono je na slovesnosti dejala, da je glasba pomembna za vsakogar na Zemlji: "Mislim, da je prav glasba tista, ki me ohranja mlado. Vedno ko slišim ritem bobnov, se začne moje telo premikati. Ne morem si pomagati." Konceptualna umetnica, ki je letos praznovala 80 let, je dodala, da bi bil Lennon projektu gotovo zelo naklonjen.(STA)

Z Mednarodne vesoljske postaje uhaja amoniak

WASHINGTON/MOSKVA - Na Mednarodni vesoljski postaji (ISS) skozi majhno zunanjjo razpoko uhaja amoniak. Ruska stran je situacijo označila za "zelo resno". Če se ne bo izboljšala, bodo morali astronauti zapustiti notranjost postaje in popraviti napako, so napovedali. Ameriška Nasa je sicer sporočila, da posadka ni v nevarnosti. Ekipa na ISS, ki trenutno steje šest astronautov, je opazila majhne bele kosme, ki so uhajali stran od postaje, nakar so o incidentu obvestili njihov nadzorni center v Houstonu, je sporočila ameriška vesoljska agencija Nasa. (STA)

BANGLADEŠ - V nesreči je sicer umrlo več kot tisoč ljudi

Reševalci v ruševinah stavbe po šestnajstih dneh našli preživelto

DAKA - Reševalci so včeraj, dva tedna in pol po zrušenju stavbe v Bangladešu, v kateri je bilo več tovarn, v ruševinah našli še eno preživelto. Žensko, ki ji je ime Reshma, so našli v žepu med neznanim tralom in stebrom. Zaenkrat še ni znano, ali je imela pri sebi zaloge voude ali pa je pila vodo, ki so jo v stavbo črpali reševalci.

Odkritje preživele je za francosko tiskovno agencijo AFP potrdil vodja gasilcev Ahmed Ali. Lokalne televizijske postaje so kmalu zatem poročale, da so reševalci žensko potegnili iz ruševin in jo odnesli v reševalno vozilo, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Reshma Begum je v ruševinah preživelu 16 dni, bila pa naj bi prakti-

čno nepoškodovana. Pred njo so reševalci zadnje preživele iz stavbe rešili 28. aprila, štiri dni po zrušenju.

Ujeti v ruševinah sicer običajno preživijo le krajsi čas. Človek lahko namreč brez tekočine preživi zgolj okoli tri dni, daljše preživetje pa je mogoče le v primeru, da ima človek dostop do tekočine.

Med najbolj odmevnimi primeri daljšega preživetja je rešitev neke 19-letne Romunke, ki je bila po potresu v Bukarešti pod ruševinami ujeta 11 dni. Neka ženska v Pakistanu pa je po potresu leta 2005 pod ruševinami hiše preživelu več kot dva meseca, pri čemer pa je imela na voljo ostanke hrane in deževnico. (STA)

V zrušenju stavbe v Bangladešu je umrlo prek tisoč ljudi. Po podatkih reševalcev so doslej izpod ruševin potegnili 1043 trupel, vendar domnevajo, da jih morajo nekaj še odkopati.

V času, ko se je zgradba porušila, je bilo v njej okoli 3000 ljudi. V stavbi so šivali oblačila za več zahodnih tehnologij, delavci pa so v povprečju zaslužili po 40 dolarjev na mesec.

Policija je po nesreči arretirala 12 ljudi, vključno z lastnikom zgradbe, ker so ljudi poslali na delo, čeprav so dan prej v stavbi opazili razpoke. Prve ugotovitve preiskave kažejo, da se je stavba porušila zaradi vibracij velikih generatorjev v zgornjih nadstropjih. (STA)

Youtube po novem ponuja tudi plačljive kanale

NEW YORK - Vodilni spletni video portal na svetu Youtube po novem ponuja tudi plačljive televizijske kanale. S tem je storil dolgo pričakovani korak, s katerim bo izvral spletno storitev, kot je ameriška spletna videoteka Netflix. Ameriški spletni velikan Google, pod okrilje katerega sodi Youtube, pa s tem ne bo konkuriral samo spletnim storitvam, kot so Netflix, Hulu in Amazon, ampak tudi kabelskim in radiodifuznim ponudnikom televizijskih kanalov. Uporabniki bodo namreč plačljive kanale na Youtubu spremljali tako na računalnikih kot na internetom povezanih televizorjih, pametnih telefonih in tablicah. Google je kupil podjetje Youtube leta 2006 za 1,65 milijarde dolarjev. Storitev ustvarja prihodke z oglasi, njene vsebine, ki se gibajo od amaterskih domaćih video posnetkov do profesionalnih televizijskih vsebin, pa so bile doslej brezplačne za uporabnike. Zdaj pa se Youtube, ki mesečno beleži okrog milijarda obiskovalcev, kot omenjeno podaja tudi na področje plačljivih kanalov. V sodelovanju s partnerskimi ustvarjalci vsebin so namreč v četrtek na portalu začeli ponujati nabor plačljivih kanalov.

Youtube je objavil seznam okrog 50 kanalov, ki bodo del v četrtek zagnanega programa. Višina naročnin se bo gibala od 0,99 dolarja do 7,99 dolarja na mesec, pri čemer bo vsak kanal imel 14-dnevno brezplačno preizkusno obdobje, številni pa ponujajo popuste ob sklenitvi celotne naročnine. V naboru plačljivih kanalov so trenutno Acorn TV, National Geographic Kids in PrimeZone Sports, pri čemer v Youtubu za prihodnost objavljajo stalno širitev ponudbe kanalov.

V trenutni ponudbi ni kanalov največjih medijsko-zabavščnih velikanov, kot sta Comcast in Time Warner, ki svoje kanale na spletu ponujajo preko lastnih naročniških spletnih storitev ali storitev, kot sta Hulu in Netflix.

Več kot 78.000 ljudi bi za vedno odpotovalo na Mars

LOS ANGELES - Nizozemsko podjetje Mars One, katerega cilj je vzpostaviti prvo človeško naselbino na Marsu, je v dveh tednih prejelo več kot 78.000 prijav za enosmerno vozovnico na Mars. Prijavili so se ljudje iz več kot 120 držav, tudi en Slovenec, kažejo podatki na spletni strani podjetja.

Mars One išče predane, kreativne, odporne in motivirane ljudi, interesenti pa se morajo prijaviti prek kratkega videa. Da je prava oseba, očitno meni tudi 40-letni Slovenec, katerega posnetek je na ogled na spletni strani podjetja Mars One. Za pot na Mars kandidati ne potrebujejo izkušenj v raketti znanosti ali astronomiji, morajo pa biti stari vsaj 18 let in imeti dobre veščine za preživetje ter za delo z ljudmi. Nujno je še dobro zdravje in znanje angleškega jezika. Mars sicer človeku ne nudi velikega udobja: na planetu ni tekoče vode, ni zraka, ki bi ga lahko dihal ljudje, atmosfera ne ščiti pred škodljivim obsevanjem, temperature na površju pa močno nihajo. Ob tem pa podjetje Mars One nudi izključno enosmerne vozovnice. Ko enkrat odpotujete, ne pridete več nazaj, na spletni strani poroča časnik LA Times. Zbiranje prijav je dober posel, saj mora pri prijavi vsak kandidat plačati posebno prijavno takso, ki stane do 75 dolarjev (58 evrov). Načrt je do leta 2015 izbrati skupino od 28 in 40 astronautov, ki jih bodo nato sedem let pripravljali na odhod. V kolikor bo projekt do konca tega obdobja še živ, bo občinstvo glasovalo o tem, katera skupina naj dejansko odpotuje. Projekt bodo namreč v obliki resničnostne oddaje predstavili na televiziji. (STA)